

A VILÁGMISSZIÓ HŐSEI

MISSZIÓS TÖRTÉNETEK

**SAJTÓ ALÁ RENDEZTE:
LEGEZA MIHÁLY S. J.**

MÁSODIK KIADÁS.

**A KATOLIKUS MISSZIÓK KIADÁSA.
BUDAPEST.**

**NR. 42. IMPRIMI POTEST. BUDAPESTINI, DIE 2. JUNII 1934.
FRANCISCUS BIRÓ S. J. PRAEP. PROV. HUNGARIAE. —
NIHIL OBSTAT. P. FRANCISCUS ZSIROS S. J. CENSOR
DIOECESANUS. — NR. 1659. IMPRIMATUR. STRIGOMII,
DIE 4. JUNII 1934. DR. JULIUS MACHOVICH VIC. GEN.**

NYOMATOTT: KORDA R. T. NYOMDÁJÁBAN, BUDAPEST.

Előszó.

Szentséges Atyánk, XI. Pius missziós szózata nyomán olyan missziós tavasz fakadt, amely az Egyház történetében páratlan. Hithirdetők százával mentek a pogány ugar megmunkálására, verejtékükkel, ha kell, vérükkel való megtermékenyítésére. Itthon a hivek áldozatkész serege állott a lélekmentés nagy munkájába. Imáikkal, áldozataikkal, adományaikkal segítik az első harcvonalban küzdő hithirdető testvéreinket. Az érdeklődés fokozására rengeteg folyóirat indult meg világszerte. A missziók történetéről, életéről stb. — részben magyarul is — alapos, vaskos kötetek jelentek meg.

Ebbe a munkába akar ez a kis könyv is bekapcsolódni. Nem lép fel nagy igényekkel. Összeszedi a missziók életéből az apró aranysemeckéket, összegyűjti a bájos virágszirmokat. Néhány mozzanatot állít az olvasó elé abból a hősie erőfeszítésből, amellyel a hithirdetők mentik a pusztulásnak indult lelkeket. Példákban mutatja be munkájuk gyümölcsét: az igazi katolikus élet kivirágzását színes testvéreink lelkében. Láthatjuk, hogy az ő fáradozásuk, a mi imánk és áldozatunk, már itt a földön is remek eredményeket ér el.

A között történetek a Katolikus Missziók hasábjain már megjelentek. Idegenből való fordításuk a lap önzetlen munkatársainak lelkes, apostoli munkáját dicséri.

Az én feladatom csak az volt, hogy a lassú feledés porából kiemeljem a missziós élet eme apró mozaikjait. Ha munkámmal a „legapostolibb műhöz” némiképp is hozzájárultam, szolgáljon Isten nagyobb dicsőségére.

A HITHIRDETŐK.

Amióta elhangzott az isteni Üdvözítő szava: *Elmenvén . . . , tanítsatok minden népet . . . a katólikus Egyházban mindig voltak hősellekű férfiak és nők, akik nem törődve a reájuk váró fáradalmakkal és veszélyekkel, elmentek a legtávolabbi világrészekbe is, hogy hirdessék az élet Igéit, az Evangéliumot, az örömhírt. Lemondtak családról, hazáról, lemondtak az édes anyanyelvről és idegen gondolkozású népek között mindenkinek mindenévé lettek, hogy mindenkit megnyerjenek Krisztusnak. Mi ennek a bámulatos hősiességnek a titka? Krisztus mindenek fölött való szeretete. Ők megértették az Úr Jézus mélyértelmű szavát: Nagyobb szeretete senkinek sincs annál, mint ha valaki életét adja barátaiért.* (Ján. 15, 13.)

E hősök munkája, verejtéke, vére nyomán új élet fakad. Az előítéletek, leküzdhetetlennek látszó akadályok sziklafala előttük lassan leomlik. Ahol a hódító hatalmak dörgő fegyverei nyomán vérpatak táplálta az izzó gyűlölet folyamát, ott a hithirdető szava, életpéldája következtében a béke lett az úr. A hithirdető szavát mindenki megérti, mert ez a *szeretet szava*.

A közönséges szenvedés e hős férfiaknak és nőknek nem elég! Előttük lebeg az isteni Mester véres alakja a keresztdárdott fáján. Egy vágy hevíti őket: meghalni Krisztusért. Egy óhajuk van: elnyerni a vértanui pálmát. A jó Isten azonban sokszor csak a küzdelmes élet vértelen vértanúságát adja meg nekik.

Boldogok, mert övék az Isten!

A SZERETET LEGNAGYOBB HŐSEI.

Kétszáz katolikus hithirdető halt meg vértanúhalállal a 19. század folyamán. Pedig az európai hatalmak mindent megtettek, hogy a pogány népeket a

kegyetlenkedéstől visszatartsák. Ma jóval több, mint 40 ezer katolikus férfi és nő apostolkodik a pogány missziókban. Hányan lesznek ezek közül vértanúk? Hányan dolgozzák agyon magukat néhány év alatt? Hányat pusztít el a gyilkos éghajlat és hányan lelik korai sírukat a pogány országokban?

Egy nagy missziós-rend vezetője arról tanuskodik, hogy misszióspapjainak 75 százaléka nem éli túl a 35. életévet; csak hárman lettek 43 évesek, pedig virágzó egészségben fogtak a hithirdető munkába. (Die Weltmission 1931. Nov.)

Afrika nyugati partvidékén, nem messze a Kongó folyó torkolatától van egy kis sziget, melyen 1883-tól 1900-ig, tehát 18 esztendő alatt, 79 spanyol hithirdető lelte halálát. — Bagdad egyik temetőjében 50 karmelita atya teste pihen, kik közül egyik sem bírta tovább 10 esztendőnél az emberfeletti áldozatos hithirdetőmunkát. — Zambézi partján két évtized alatt hatvan hős hithirdető sírja domborult, köztük a két nagy magyar misszionáriusé, Menyhárté és Czimmermann-é. Mind a hatvan élete javakorában szállt sírba . . . mielőtt még láthatták volna hősi erőfeszítéseik gyümölcsét . . . Ők odaadták életüket, hogy a szegény pogánynak élete legyen . . . *Nagyobb szeretete senkinek sincs annál, mint aki életét adja felebarátaiért . . .*

Megszólal a vészharang a jeruzsálemi katolikus templomban, mert pestis dühöng a városban. A ferences atyák egyikét a pestisbetegek lelkipásztorává nevezik ki. Misét mond és megy és sorra látogatja a pestisbetegeket. Naponként kongat a kis haranggal, de egyszer csak az is elnémul. Mindenki tudja a kolostorban: most meghalt. Egy óra múlva már van utóda. Így mentek többször már huszan is a halálba egymás után egy év leforgása alatt. És a jó ferences kolostorból nem fogyott ki a hőslelkű áldozatkészség.

„Ma nagy újságot kaptam”, — írja egyik missziósnővér pár évvel ezelőtt — „a bélpoklosok kórházába megyek Japánba. Le sem írhatom szívem érzelmeit és örömeimet. Tízszor olvastam el a levelet,

mely ezt az örömhírt hozta. Hogyan is lehettem érdemes ily nagy kitüntetésre! Mily nagy kegyelem, hogy Isten kiválasztott!" Lehetséges ez? — Igen, ilyenek ők, hálálkodnak, hogy hősi áldozatot hozhatnak.

Tientsin, kínai városban néhány évvel ezelőtt kápolnát építettek annak a 10 Szent Vince-nővérnek emlékére, akik 1870 június 21-én, a kínai zavargások idején vértanuhalált szenvedtek. A jó nővérek elmentek a messze Keletre, hogy elhagyott betegeket ápoljanak és a kivetett gyermekeket édesanyjai szeretettel gondozzák. Ketten előkelő család sarjai. Mindnyájan fiatalok, gazdagok, viruló szép hajadonok voltak, mikor Istennek szentelték magukat. Nemsokára a sok munka és virrasztás a betegek mellett és a kórház rossz levegője, elhalványította viruló színüket, de szeretetük nőtton-nőtt a betegek és a szenvedők iránt . . . Éppen megint valami járványos betegség pusztította a lakosságot. A jó nővérek halálmegvető bátorsággal ápolták a szerencsétleneket. És íme, gyanakvó hírek, őrült vádak terjednek a babonás pogányok közt: „a Nyugat ördögei az okai a sok bajnak.” A szeretet angyalait szidják a nyílt utcákon. Itt-ott már hallani a dühös kiáltást: „Halál a keresztényekre!” Egyik-másik nővér megremeg és elsápad. Hiszen a „lélek készsége, de a test gyöngje.” Június 21-én a lazaristák missziósháza lángokban áll. Hallani a tam-tam zúgását, s az őrzőgő csöcselék üvöltését . . . A kápolnában, az áldoztató padnál térdel a nővérek kisdéd csapata és az angyali kenyérrel erősíti magát az utolsó áldozatra. Erővel, hősi bátorsággal telik meg szívük. Nyolcan közülük elébe mennek a romboló hordának és kérik, hogy legalább a szegény kis árva gyermekeket kíméljék. Felelet gyanánt baltákkal és fejszékkel agyonverik a betegek, a szegények és gyermekek védőangyalait. Azt a kettőt pedig, akik a gyermekeknél voltak, szintén legyilkolják . . . *Nagyobb szeretete senkinek sincs* . . . Éppen délután három óra volt, midőn a hóhérok végeztek . . . Ekkor szokták a Szent Vince-nővérek délutáni imáikat végezni e szavakkal: „Krisztus engedelmes volt mindhalálig, még pedig

a kereszthalálig.“ . . . Néhány hét múlva jöttek új Szent Vince-nővérek Európából. A *romhalmaz helyén* új kórházat építettek. És a kínaiak között, kik a nővéreknél keresnek menedéket és ápolást, van több olyan gyermek, akiknek az apja a gyilkos vérengzésben részt vett . . . de ezeket is épp oly szeretettel gondozzák, mint a többi.

És még azt mondják, hogy a szeretet megfoghatott a világon! Sokaknak szívében igen! De ott lángol az örök szeretet híveinek lelkében a mindent felemészítő Istenszeretet, mely erős, mint a halál. Vannak még lelkek — s ezek a legnagyobb és legszebb lelkek — akik mindent odaadnak Istenért és embertársukért, hogy azt Istennek megnyerjék. Ezek az áldozatos, hős lelkek a hithirdetők! Vajjon imádkozunk-e értük? És hozunk-e áldozatot, segítjük-e őket? Azokat elsősorban, akik a magyar katolikusok nevében veszik ki részüket a lélek mentő krisztusi munkából, akik helyettünk is dolgoznak és áldozzák magukat a megváltói munka isteni céljaira.

BILINCSEKBEN KRISZTUSÉRT.

Esteban spanyol jezsuita atya 1931 decemberében Nganhoeiban, a Wuhui vikáriátus területén kommunisták fogságába esett, s most Kiangsi egyik falujában, Kan-ton-pesenbe van bebörtönözve.

Idegeneket nem engednek hozzá, csak egy férfinak sikerült hozzá bejutni, akit általában „a süket” néven ismernek s akit a kommunisták is megtűnnek. Ez az ember többször beszélt már a fogoly hithirdetővel, így pl. 1933 március 27-én. Átadta neki a misszió küldeményét: egy csomó levelet, kondenzált tejet, cukrot s a legdrágábbat, amit adhatott — a szentségi Jézust. Megismétlődött szent Tarzicius kortársainak története. Három napig rejtegette köpenyegének ráncában a legméltóságosabb Oltáriszentséget, míg bejuthatott az Atyához s odaadhatta neki féltve őrzött kincsét.

Április 5-én ezt a levelet küldte P. Esteban az

apostoli vikáriusnak: „A vörösök 20.000 piasztert (kb. 100.000 lírát) kérnek értem. Megmondtam nekik, hogy a misszió nem adhat ennyi pénzt, de minthogy ragaszkodnak ahhoz, hogy ezt megírjam, hát megteszem, jöllehet nagyobb bizalmam van az Önök imáiban, mint a váltságdíjban. Örülök a fogságnak és hogy szenvedhetek Krisztusért. Majd csak vége lesz ennek is, amikor az Úr akarja: vagy szabadon engednek s akkor tovább szolgálom az Istent, vagy pedig meghalok a hitért. Jól érzem magam. Köszönöm a tejet, meg a cukrot; már elküldtem a kommunisták kórházába, viszonzásul a gyűlöletért, mellyel irántam viseltetnek. Remélem, helyeselni fogja ezt a csekély önmegtagadást, ámbár ezek a szerencsétlenek nem értik meg azt a tanítást, mely szeretetet parancsol az ellenség iránt. Egy alkalommal szentbeszédet mondhattam a népnek s ekkor egy vörös szónok azt mondta, hogy örültséget beszélek. Köszönöm a leveleket, nem mindig írhatok kedvem szerint, mert a kommunisták gyanakvó emberek. Szegények! Ha tudnák, mennyire szeretem őket és az egész kínai népet!”

A levél ceruzával írt, latin nyelvű utóíratában ezt mondja: „1933. április 5-én reggel megáldoztam. Deo Gratias!” Ime, az első századok vértanuinak kifejezőteljes szavai.

Egy másik, későbbi leveléből láthatjuk, hogy szenvedéseinek egyetlen vigasza: Krisztus. Érte élt, Érte dolgozott a missziókban. Most, mert a jó Isten így akarja, Érte szenved.

Ton-pe-sen (Kiangsi.) 1933. július 6-án.

Kézzelfogható bizonyítékát látom Úrvöztőnk különös oltalmának. Mennyi gúnyt és csipkelődést kell elviselnem! *Saturabitur opprobriis. Gyalázkodással árasztják el.*

Május 31-én háromszor voltam a nép gunyolódásainak kitéve. Fejemre kalapot tettek, melyre szörnyű szitkok voltak írva. Nyilvánosan kellett megvédenem hitemet, melyet a tömeg gyalázott. A boldogtalanok.

Aztán felszólítottak, hogy arról a színpadról beszéljek hozzájuk, melyen ők bohózataikat adják elő. Szívesen teljesítettem kívánságukat. Beszédemben különösen azt hangsúlyoztam, hogy katolikus misszionárius vagyok és hogy vallásom Isten és felebarátaink szeretetét tanítja.

Másnap, június 1-én déli egy órától este hatig újabb káromlásokkal halmoztak el. Fényképet készítettek rólam. Azt a pillanatot örökítették meg, mikor éppen halállal fenyegetnek. Eleinte azt hittem, hogy elérkezett halálom órája. Mily nyugodt és boldog voltam! Lehetséges, hogy meg tudom szerezni az említett fényképet. Mikor halok meg? Mikor szabadulok meg? Isten tudja. Én meg vagyok elégedve és nem félek semmitől. *Nolite timere eos qui occidunt corpus.* — *Ne féljete azoktól, akik megölik a testet!* Boldogan fejezem be Mária hónapját és örömmel kezdem meg Jézus szent Szívének havát.

Ismétlem, megelégedett és boldog vagyok, hogy szenvedhetek az Úr Jézusért és kész vagyok meghalni Érte. *Nec timeo mortem, nec recuso laborem.* — *Sem a haláltól nem félek, sem nem vonakodom tovább dolgozni.* Akkor és úgy végződjék fogságom, amint azt Üdvözítőnk akarja és ahogy Neki tetszik. Szorosan egybekapcsolom akaratomat az Ő akaratával. *Fiat voluntas Dei in omnibus et super omnia, non mea voluntas fiat!* — *Legyen meg Isten akarata mindenben és mindenekfölött; ne az én akaratom legyen!* Amit biztosan tudok az a következő: Vagy szabadulással végződik fogságom, hogy tovább dolgozhassam Jézus Krisztusért, vagy pedig halállal, hogy örökké élvezhessem Őt. Mily nagyszerű megoldás mind a kettő.

Még sok mindenről tudnék írni, de nehezemre esik. Jó egészségben vagyok, bár igen sokat nélkülözöm. De mint már mondtam, édes a nélkülözés, ha Jézusomért szenvedhetem.

Szívből üdvözlöm az atyákat és a testvéreket is. A magam részéről, amint már mult évben is említet-

tem, szeretnék az utolsó, örökké tartó vakációra menni, de nem a wuhui (a spanyol hithirdetők központi háza), „hanem az égi vakációra.”

Szenvedése már kezdi hozni gyümölcseit. A wuhui vikariátus páratlan apostoli sikereket mutat fel Krisztus hősenek fogságbaútása óta . . .

A MUNKA HEVÉBEN.

Páter Lievens egy napon valamelyik távoli faluban prédikált, s visszajövet rettenetes vihar érte utól. Talán 5 órányira lehetett Torpától, s noha minden erejét összeszedte, hogy folytathassa útját, a szakadó eső és az áttörhetetlen sötétség megállásra kényszerítették. Véres lábbal, elcsigázott testtel rogyott egy fa alá és keresztet vetve átadta magát a nagy bágyadságnak, amely teljesen úrrá lett fölötte. Aludt-e, vagy elvesztette az eszméletét? Soha sem tudta meg. Tény, hogy midőn föleszmélt, egy pogány család hajlékában találta magát. A ház ura hozta őt ide a vállán, mert nem akarta sorsára hagyni a nagybetegnek látszó fehér férfit.

Más alkalommal ugyancsak hatalmas viharban nyargalt át az alvó erdőn, mikor a lova hirtelen megállt és semmi áron nem akart tovább menni. „Sarkantyúmmal noszogattam, de hasztalan. Meg kellett értenem, hogy a szegény állat nem bírja tovább. Mit tegyek? Legalább hét mérföldnyi utat kellett még megtennem, hogy Ranchi-ba érjek. Leugrottam a nyereg-ből és az agyonhajszolt pára abban a pillanatban leroskadt és a szakadó záporban aludni próbált. Csakugyan okos gondolat — mondtam — és magam is leheveredtem egy fa alá. Elhiszik-e nekem, hogy csakhamar elaludtam és pedig jól aludtam? Az én szegény lovam azonban örökre elszunnyadt.”

Fiatal lelkek! A pogányok milliói várják itt Páter Lievens nagylelkű társait.

ISTEN IRÁNTI SZERETETBŐL.

1872 december 12-én nagy tömeg gyűlt össze a veronai pályaudvaron. Egy misszionáriust búcsúztattak. Minden szemben megcsillant a könny, mikor a vonat elindulása előtt az ifjú utoljára átkarolta ősz édesatyját. A misszionáriust Comboni Dánielnek hívták.

A buzgó fiatal pap, ki a veszélyes középfrikai misszióba indult, így búcsúzott atyjától:

— Atyám, te tudod mennyire szeretlek. De, ha ötven ilyen atyám volna is, elhagynám őket Afrikáért Isten iránti szeretetből!

Az atya letörölte könnyeit s szilárd hangon válaszolt:

— És, ha ötven Dániel fiam volna, odaadnám mind Afrika számára Isten iránti szeretetből!

A vonat elindult; elvitte a hős atya hős fiát messze idegenbe, hogy Isten iránti szeretetből feláldozza ifjú életét Afrika vad népei között.

A NAGY HITHIRDETŐ BÁTORSÁGA.

Chota-Nagpur nagy apostola *P. Lievens* egyszer egy uraon falucskán ment keresztül, midőn hirtelen egy asszony állította meg útjában, s így szólt hozzá:

— Jőjj velem gyorsan, mert megölik az uramat!

A páter lórapapott, mert nagy utat kellett megtenniök. Hosszú lovaglás után egy ház előtt állottak meg, melynek udvara tele volt emberekkel. Vagy negyvenen lehettek, ki fejszével, ki bottal felfegyverkezve. A csoport közepén állott a Chappa nevű keresztény.

Mi történt?

Hetek óta pusztított a kolerajárvány a faluban s a pogány lakosság a varázslótól remélt segítséget, az pedig Chappára mutatott, mint aki egyedül felelős a rettenetes betegségért. Az emberek tehát Chappához mentek s felszólították, hogy mutasson be egy kecskét

és néhány tyúkot áldozatul a Sátánnak, s akkor lecsillapodik a haragja, ő azonban így szólt:

— Keresztény vagyok, s amikor megkeresztelkedtem, esküvel fogadtam, hogy nem áldozom többé a rossz szellemeknek, ég felé emelt karral mondtam: Istenem, inkább száradjanak el ezek a kezek, mintsem hogy áldozatot adjanak a démonnak.

Chappa szavai méginkább megerősítették őket abban a babonás hitben, hogy egyedül ő az oka a rettenetes csapásnak, ezért P. Lievens-szel együtt megakarták ölni. Az hamar észrevette, hogy mindkettőjük élete veszélyben forog, azért nem szállt le a lováról, hanem anélkül, hogy sok időt vesztegetett volna, nyugodt lélekkel elővonta a revolverét és a megrémült tömegre fogta.

— Aki hozzányúl ehhez az emberhez, azt tüstént lelövöm.

E szavakkal a kereszt jelét írta a levegőbe, mire Chappa megkapaszkodott a ló sövényébe és egy ugrással a páter nyergében termett. Az ijedségből felocsudó pogányok már csak a menekülők lovának dobogását hallották. Tüstént üldözésükre indultak, de a bátor hit-hirdető és a hőslelkű bennszülött már eltűntek szemeik elől.

HITHIRDETŐ NŐVÉR LEPRÁBAN HALT MEG.

Lambertina irgalmas nővér — családi nevén *Colette van Cauter* — a braziliai misszióban, Sao Paulo-ban működött évtizedeken át. Önfeláldozó munkájában betegeitől megkapta a legszörnyűbb betegséget, a leprát.

Nagy lélekkel fogadta a megpróbáltatást. Panasz és keserőség nélkül írta nővérének: „Amint a jó Isten akarja . . . mindent magamra vállalok, hogy a lelkeket megmenthessem.”

Az orvosok mindent megtettek, hogy visszaadják egészségét. Visszaküldték szülőföldjére, Belgiumba. Eleinte még reménykedtek gyógyulásában, de a baj

újból annyira elmérgesedett, hogy 1923-ban elkülönítették. Az antwerpeni Szent Erzsébet-kórházban töltötte áldozatos életének hátralevő éveit.

Sohasem panaszkodott. Vigasztalása volt, hogy csendes szenvedésével apostolkodik, mert az isteni Baránnal egyesítette életáldozatát és a szeretet tüzeiben emésztődött fel a gyötrelmes betegség által. Meg volt győződve, hogy *így több lelket tud megmenteni, mintha egészséges volna* és Braziliában dolgozhatna.

Mélységes tisztelettel és csodálattal voltak iránta mindazok, kik betegségében ismerték és ápolták. Mily bámulatraméltó is volt, midőn testét rothadni látta és lelke mégis változatlan derűltséggel és szeretettel ragaszkodott Istenhez. 1930, június 26-án költözött a mennyei hazába.

A KONGÓI MISSZIÓ HŐSKORÁBÓL

A missziók történetében is páratlan az a hősi, kitartó küzdelem, amelyet a belga jezsuiták a kisantui és kwangói (Belga-Kongó) vikariatus területén a lelkekért folytattak.

A hithirdetőknek óriási nehézségekkel kellett megküzdeniök, hogy ezen a legelhagyatottabb afrikai területen a világ egyik legvirágzóbb misszióját megteremtsék. Sok misszionárius ment Belgiumból Kongóba, így a fehér atyák és a scheutfeldi hithirdetők. De a gyilkos éghajlatban elpusztultak. Következtek a jezsuiták 1892-ben. Megkezdtek az élet-halál harcot. Éppen ekkor dühöngött legjobban az álomkór. 13 év alatt a lakosság egyhatedére apadt le. A jezsuita hithirdetők is sorra haltak. Jöttek újak. Nem adták fel a küzdelmet. Kápolnákat építettek, melyek a haldokló lakosság között sokszor árván, üresen maradtak és bennük a fehér hangyák és oroszlánok tanyáztak. Menhelyeket alapítottak, melyeket a halál két év alatt már kiűrtett. 1910-ben Kisantu környékén a lakosság 85 százaléka elpusztult. Évekig tartott a hithirdetők hősi küzdelme. Ez évek alatt hányszor és hányszor merült fel a gon-

dolat, hogy hiába minden! Lehetetlen valamit elérni. Úgy sem lehet feltartóztatni a gyilkos kórt! Érdemes-e annyi ifjú hithirdető drága életét feláldozni menthetlen vállalkozásért?

És mégis, a hithirdetők megfogadták, hogy nem hagyják el a szegény feketéket, hiszen e haldokló népnek egyetlen vigasza, hogy Isten szolgálói mellettük maradnak. Kongót reájuk bízta a Gondviselés, mint beteg gyermekeket. És ők nem hagyták el, hanem virrasztottak a haldokló, árva nép felett. A hőselkü hithirdetők megtették ezt minden feltűnés és kérdés nélkül, mintha az lett volna a legtermészetesebb, magától érthető dolog a világon. Krisztus szeretete tüzelte őket. Tovább építkeztek, nyomdát alapítottak, legfőképpen pedig az irgalmas szeretetet gyakorolták, gyógyítottak. Végre a lehetetlenségnek látzó vállalat is lehetővé lett. Megállították a borzasztó veszedelmet, az álmokkórt. Megtalálták a gyógyító szérumot, melynek segítségével több évi türelmes fáradság után szinte teljesen megszűnt a gyilkos veszedelem.

1922-ben, 29 évi mérhetetlen munka, szenvedés és életáldozat után 20.000 keresztény volt ezen a területen. Ekkor indult meg a nagyszabású megtérési mozgalom a bakongo-négerek közt és ez a mozgalom állandóan növekszik. 1932-ben 102.000 volt a katolikusok száma és 105.000 azoké, akik a keresztség felvételére készültek. Ekkor két vikariátus lett a régi misszióból, a kisantui és a kwangói. A kisantui apostoli vikariátusról állíthatjuk, hogy egész Afrikában az első katolikus vikariátus, mert területén a hívek már 56 százalékat teszik az egész lakosságnak. Tehát a pogányok már kisebbségben vannak. Azonkívül igazán világra szóló eredmény az, hogy ebben a misszióban, amelyet a gyilkos álmokkór évekkel ezelőtt szinte teljesen a halottak országává tett, a hithirdetők áldozatos munkája és önfeláldozó szeretete folytán a helyzet annyira megváltozott, hogy *ma az egész világon itt a legnagyobb a születések arányszáma.* A keresztény népnevelésnek és a szervezett karitásznak ezt a csodáját

mindenki megbámulhatja. A hősök áldozatát a jó Isten valóban bőségesen megjutalmazta.

MIÉRT ÁLDOZZA FEL IFJÚSÁGÁT?

Egy amerikai, protestáns vallású turista meglátogatott egy algíri leprás beteget s igen csodálkozott azon az irgalmas és önfeláldozó szereteten, mellyel a kedves nővérek e szerencsétlen betegeket ápolják.

Igy szólt egy amerikai származású nővérhez:

— Nővérem, én évi tízmillió dollárért sem maradnék itt!

— Igaza van, — felelte a nővér — én még százmillió dollárért sem maradnék.

— Hát akkor mennyit kap?

— Semmit, egyáltalán semmit sem.

— Mért áldozza fel hát ifjúságát itt, a visszaszító, ragályos betegek között?

A nővér elővett egy apró feszületet, megcsókolta azt s szelíden felelte:

— Szeretetből teszem, Ő érte, Jézusért, aki meghalt irántuk és irántam való szeretetből. (*Strenna (1932). közléseiből. Dr. T. K.-né.*)

„ASSZONY, NAGY A TE HITEDI!”

Páter X . . . János kínai hithirdető, Jézus szent Szívének igazi barátja és tüzeslelkű apostola, éppen befejezte szentmiséjét és térdreborulva végzi hálaadását az oltárszekrény előtt.

— Egy pillanatra, Atyám! — s valaki félénken megérinti a páter vállát.

Hátrafordul és ott lát egy szegény asszonyt, karján vakon született gyermekével. A hithirdető ismeri: Ti Máriának hívják, nemrég keresztelte meg. Az anya esdő, könnyörgő tekintetet vet a papra.

— Missziós atyám! Érintsd meg ujjaiddal gyermekem szemét!

A páter összeresztette! Csodát kíván tőlem! Alázattal mentegette magát:

— Istenért, Mária! Mi jut eszedbe? Az a szentek kiváltsága, hogy csodát műveljenek. Én szegény bűnös vagyok!

— Nem tesz az semmit! — feleli az anya és szeretete sugallja neki a legyőzhetetlen ellenvetést:

— Az Istent érintették ujjaid a szentmisében, érintsd meg most velük az én kicsinyemet!

És nagy bizalommal közelebb hozta vak gyermekét.

A jó misszionárius törpének érezte magát ekkora hit láttára. Tétovázik egy keveset, majd tekintetét az oltárszekrényre irányítva felkiált: Jézus szentséges Szíve! Te megteheted, hiszem, hiszem! S nagy bizalommal egyszerűen ráteszi felszentelt ujjait az ártatlan csöppség kihalt szemére . . .

Abban a pillanatban világosság és boldogság ragyogott fel a gyermek arcán. Eleven tekintet, mosolygós édes pillantás, az első, mióta a fiúcska él: ez volt az édesanya nagy hitének bőséges jutalma.

— Meggyógyítottad őt nekem! — kiáltott fel örömmel és megcsókolta gyermekének élő szemét és lelkendezve mutatta a missziósatyának.

De ő az Úr tanácsát követve, megalázta magát és Istent magasztalva mondotta:

— Mesterem, Te igazán jószágos vagy, én pedig csak haszontalan szolgád vagyok!

•

„A te hited megszabadított téged.” (Luk. 18, 42).

„A te hited meggyógyított téged.” (Luk. 8, 48. Márk. 5. 34.) — mondotta az Úr Jézus. Más alkalommal pedig:

„Ha hiszel, minden lehetséges a hívőnek” (Márk. 9, 22.) „Boldogok, akik nem láttak és hittek.” (Ján. 20, 29.)

Hitnek szent erénye! Világosítsd meg a misszionáriusokat, akik a pogányokat térítik, de világosíts meg

minket is, kik megkeresztelkedett pogányok között élünk!

Megjegyzés: Ezt a közleményt a világhírű spanyol missziós folyóiratból: „El Siglo de las Misiones“ vettük. Ez a csodás gyógyulás napjainkban történt Kínában. Az említett folyóirat érthető okokból nem volt feljogosítva, hogy a szóbanforgó hithirdető teljes nevét közölje.

EGY MEGGYILKOLT KÍNAI HITHIRDETŐ

UTOLSÓ SZAVAIBÓL - - -

1933 március 24-én, 5 órakor négy férfi jött a Fukiatsung-i missziós állomásra, amely egy erdő közepén fekszik.

A szolgál kérdezte a négy jövevényt: miért jöttek?
— Mi keresztények vagyunk, — válaszolták ők — látni akarjuk a misszionáriust.

A szolgál be akarta őket jelenteni, de nem volt szükség erre, mert a három ember azonnal bement a páter lakására, a negyedik kinn maradt a kapunál; őrt állt.

A misszionárius, P. *Stimpfl*, ferences atya éppen levelet írt. A jövevények puskával kezükben berontottak szobájába és pénzt kértek tőle. A páter egy ideig vitatkozott velük, de minden eredmény nélkül. Fölkel, hogy oda adja a kulcsot, midőn egy közülük átlövi a mellét.

A páter menekülni akar; de alig ér a lépcsőre, midőn elfogják és ütlegelve visszavezetik szobájába. Itt kétszer a gyomrába lönek, mire a páter a földre esik.

Ezután a gyilkosok összeszedik az ágyneműt, a ruhát és a kevés pénzt, amit találtak és elmenekülnek a közeli erdőbe.

A gyilkosok elmenekülése után egy szolgál azonnal elmegy az apáca-főnöknőhöz, aki a lakásba érkezve,

ott találja a misszionáriust a földön fekve, fájalmában nyögdecse.

A szenvedő beteg kifejezi óhaját: föl akarja venni a szentségeket. Szerencsére találtak egy papot, ki elhozta az Oltáriszentséget és föladta az utolsó kenetet.

Hogy megennyhítsék fájalmát, le akarták róla vetni a franciskánus ruhát, de ő nem engedte, mondván: „Franciskánus ruhában vertek agyon, franciskánus ruhában akarok meghalni.”

Miután néhány órát töltött a legnagyobb kínok között, így imádkozott: „Ó, jóságos Jézus, köszönöm, hogy ennyire szenvedhetek Veled és Érted: ha ez Érted van, szívesen szenvedek mindent.”

A következő nap délután 4 óráig, kínzó szomjában nem fogadott el semmi italt. Ha kínálták, ezt felelte: „Köszönöm, köszönöm, nincs semmire szükségem; bármi történjék velem, mind jól van, a mi jó Üdvözítőnk is szenvedte a szomjúságot.”

Még ugyanazon a napon, amelyen a lövéseket kapta, e szavakat intézte a „Szent Gyermekség” tagjaihoz: „Az Úr hív engem, én követem Őt az Égbe. Legyetek engedelmesek és legyetek jók. Térdeljetek le, rátok adom utolsó áldásomat. Az égben könyörögni fogok értetek és védlek benneteket.”

Krisztus szenvedése volt ereje és vigasza: „Tegnap, mondta ő, midőn a kereszttutát végeztem, kértem az Úr Jézust, hogy engedje meg nekem, hogy Őt kövessem a kereszttután; és ma megmutatta, melyik az az út, amelyen követhetem Őt. Ó, köszönöm, Istenem, köszönöm, hogy méltónak ítéltél, hogy Veled együtt haljak meg.”

A nővérekhez így szólt: „Mindennap elvégeztem a kereszttutát, de ma a rablók megelőztek. Két tized olvasót sem mondhattam el, kérem Önöket, végezzék el helyettem.”

24-én éjféltájban kérdezte, hány óra van? Megmondták neki. Erre ő így szólt: „Ez az az óra, amelyben az Ige testté lett, imádkozzuk el az Angyali Üdvözetet. Mindig szerettem a Szentséges Szület. Ó,

mily boldogság az Ő ünnepén és az Ő védelme alatt hagyni el a világot! Életemben három boldog napot éltem: az első nap: pappá szentelésem napja; a második az ünnepélyes fogadalmam napja és a harmadik a jelen nap. Ez a nap lesz biztosan a legboldogabb nap az összes napok közül."

Öröme növekszik a halál közeledtére: „Egyáltalán semmi nyugtalanságot nem érzek. Uram Jézusom, én soha meg nem tagadtalak Téged; Te se tagadjál meg halálom óráján, — amely közeledik, — mennyei Atyád előtt. Ó, jó halál! én téged már régóta kívántalak. Gyakran beszéltem rólad . . . most végre jöjj hát . . . mily boldog vagyok! . . ."

„Egy franciskánussal több van, ki az égbe megy. Már több franciskánus megelőzött engem, ebből a misszióból; és közületek is, Nővéreim, többen vannak már az égben. Mily öröm őket viszontlátni! Az általam megkeresztelt gyermekeket is, körülbelül 400-an, akik kevéssel a keresztség után mindjárt meghaltak, jönni fognak a találkozásomra. Ó, mily nagy ünnep lesz az, az ünnepek ünnepe."

Szenvedéseit folyton fölajánja a lelkekért: „Az Úrnak nincs szüksége reám ezen misszió számára. De hasonló megpróbáltatásoknak jönniök kell a misszióra, hogy újból virágzó legyen. Kérem az Istent, hogy helyembe három más misszionáriust küldjön. Fölajánlom szenvedéseimet, főleg ezért a misszióért, amely nekem oly kedves és amelyről soha nem fogok elfeledkezni . . ."

P. Alexisnek, aki eljött hozzá, ezeket mondta: „Nyújtsa ide kezét, hadd csókolhassak meg utoljára egy papi kezet."

Az Igé megtestesülése ünnepén estefelé még egyszer, megfeszítve minden erejét, elmondta az Angyali Üdvözetet. Utána beállt a halálküzdőlelem. Ő észreveszi és mondja: „Ez a halál verejtéke. Az óra elérkezett. Hála Istennek! . . . Jézus szentséges Szíve . . ." mielőtt azonban befejezte volna: „bízom Benned!",

lelke a boldog hazába szállt. Az Ige megtestesülésének ünnepe volt, este kilenc óra . . . (*Kerekes István S. J. kinai hithirdető.*)

MEGHATÓ GYÓNÁS.

A molokai belpoklostelep páratlan apostola P. De Veuster Damián mindene volt a szegény betegeknek: lelkipásztoruk, orvosuk, ápolójuk, gondozójuk. Mikor már nem volt mit adnia nekik, elment nyomorult betegei számára koldulni Honoluluba és mindig adománnyokkal megrakodva tért vissza.

A protestáns lelkészek irígy szemmel nézték P. De Veuster nagyszerű térítéseit és azzal akarták megakasztani apostoli működését, hogy a „közegészség nevében” hatóságilag megtiltatták a telep elhagyását. Ezzel a kiváló hithirdetőt attól a lehetőségtől is megfosztották, hogy valamely paptársánál gyónását elvégezhesse. Érthető, hogy ez számára nagy áldozatot jelentett.

Provinciálisa P. Favens elhatározta, hogy a hőselkü páter érdekében mindent megkísérel. Az élelmszert szállító hajón akart eljutni Molokaiba. „Lehetetlen” szólt a hajóskapitány, „nem szabad a belpoklostelepre lépnie” s ezzel jó messze a partól megállította a hajót. A parton P. de Veuster mindjárt megértette a jelenetet. Csónakon közeledett tehát a hajóhoz. „Megállj” — kiáltotta keményen a hajóskapitány. — „Önnek nem szabad a hajóra szállnia!” Ekkor P. Favens kihajolt a hajóból s P. de Veuster csónakjában térdelve fennhangon meggyónta gyarlóságait a parton lévő sok-sok ember jelenlétében, kiknek szemében könny csillogott. (*A „Revue du Culte de St. Joseph” nyomán: Sch. J. G.*)

A BESZÉD HATÁSA — NÉGER MÓDON.

Egyszer nagy csoport néger vett körül, figyelmesen hallgatták a csodálatos dolgot, amit Európáról meséltem nekik. Beszéltem nekik az évszakokról, a

magas, tágas házakról, a számtalan gépről és az emberekéről. De az anyagi dolgokról lassan lelkiekre tértem át.

Társalgásom észrevétlenül szónoki alakot öltött. Az én négereim tágra nyílt szemekkel, tátott szájjal, mohón szítták magukba a lelki világosság sugarait. Én legalább így vélekedtem. Ám hallga csak! Valaki kérdezni akar valamit?

„Ah, te vagy az kicsikém. Nos, mi baj van?” Egy pöttön kis néger áll fel.

„Bwanga bwa banhus? Nincs valamilyen szered a bolhák ellen?” Mintha fejbe vágta volna! És íme, az egész tömeg el kezd kiabálni: „Nekem is, Tata, nekem is! Nekem a hasam fáj, Tata, nincs rá orvos-ságod?” Beszédem ez alkalommal a szokásos áldás előtt befejeződött. Hát ismét csak pusztába kiáltott szó volt a beszédem?

Nem! A világ ítél így. Én szívemből remélem, hogy Üdvözítőnk szavaimat elvetette a néger vad lelkében, hogy aztán a maga idejében a nemes gondolatok és hősi tettek dús termése fakadjon belőlük. Bő aratása lesz akkor az örökkévalóságnak. (*Delelle Ambrus O. F. M. atya leveléből.*)

HALDOKOLVA IS APOSTOLKODIK.

P. Dalacre hithirdető elbeszélése nyomán.

Csatakos áprilisi belga délután. Szürkesötét felhők súlya ráfekszik a párás levegőégre, ránehezül a kedélyekre. Munkáról, elmélyedésről szó alig lehet. Lesietek Kongót járt misszionárius rendtársamhoz.

Jó időben érkeztem: éppen felvételeit rendezi. Az asztalsarkon készülő térkép. Rámutatok az első, egymásmellé helyezett képcsoportra és magyarázatát kérem. Íme a történet.

— Ez itt Afrika, — mutat a térképre. — Olyan mint egy Atlanti-Óceánból szomszédját oltó hatalmas lófej. S ez a négyszögalakú terület — a bőrszemellenző a lófejen —: belga Kongó. A négyszög lenti balsarkocs-

kája, ez a miniatűr belga Kongó, a mi missziósterületünk. Két millió katolikus és kilencezer hitűjonc 75 jezsuita, 52 szerzetesnő, 19 laikus apostol, 2422 bennszülött hitoktató vezetése alatt. A pogányok számát megállapítani pontosan lehetetlen. A misszió északkeleti részén kereszt jelez egy misszióstelepet: neve Ipamu. 4 évet töltöttem itt bölcsészeti tanulmányaim után. Hárman voltunk a zsupfedelű házikó lakói: házfőnökünk P. Libbrecht, P. Puters misszionáriustársa, meg jómagam, a kezdő. Még nem voltam fölszentelt pap. 1923 október 18. — emlékezetes dátum. P. Libbrecht úgy száz kilométeres körzetben már napok óta látogatja feketéit, P. Puters a falubelieket oktatja. Én, mint betegségemből alig lábadozó, a telepet őrzöm. P. Puters estére bágyadtan tér haza, a vacsora sem ízlik, jóllehet alapos volt a munka. Vizsgálódva figyelem sápadt arcát, különös fényben csillogó szemét. Tropicus láz — állapítom meg gondolatban — és ágyba kényszerítem a beteget. Találomra teát készítek és szívére kötöm, csak szólítson be, ha állapota rosszabbra fordul. Aggódó szívvel térek szobámba, hő imában kérve az egek Urától apostola számára a gyógyulást. Félálomban szenderegtem át az éjtszakát. Hajnalban nevemet hallom. Sietek a beteg ágyához.

— Testvérem, — szól — azt hiszem megőrülök, fejem izzó tűz. Meghőmérőzőm, 40⁰4' olvasom le az oszlopon. Alapos láz mindössze — nyugtatom meg a kérdő tekintetet — ez itt nem szokatlan és ritkán veszélyes. Csak nagynehezen ejtem ki a szavakat, mert nehéz vigasztalni akkor, midőn magam is vigaszra szorulólok. Tea helyett aszpirinnal próbálkozom, aztán sietve menesztek három futárt három irányban házfőnököm után, jelentve a súlyos esetet és haladéktalanul visszatérését kérem. A beteg már nehezen várt reám. „Hogy van Veronika? — kérdi. — A 7—8 éves néger leánykát nem régen keresztelte meg a páter és súlyosan betegen hagyta el tegnapi látogatásakor. Érdeklődöm sorsa felől egy érkező fiatal néger hitoktatónál. Láza nem hagyott alább, — válaszolja halkán. — De meghallotta a páter

és parancsoló hangon szól hozzám: „hozassa ide hordágyon Veronikát, a betegek szentségében akarom őt részesíteni.” Hiábavaló hivatkozásom bajára. Végre is engednem kell, nehogy felizgassam a pátert. Percek múlva a gyermek ott fekszik gyékényen a földön. A közeli halál két jelöltjét aztán magára hagyom. Mire visszatérek, már mindennel kész, csak tekintete símogatja a kisdedet és halkan mondja: „Veronika! ha Isten magához szólít, legyen meg szent akarata, ha meg egészségedet visszaadja, legyen akkor is áldott ugy-e gyermekem?” Bágyadt igenlés, a gyermekarcon határtalan öröm és béke, nyoma sincs a félelemnek. Minthacsak rég óhajtott kirándulás megvalósulásáról lenne szó. De a vég gyorsan közelg. A páter nem engedi, hogy elvigyék. Bánatfohászokat, röpimákat mond lassan a haldokló fülébe. A gyermek szeme hálásan pihen lelkiatyján, az utolsó feloldozás békéje merevedik rá a kis arcra. Szememből könnycsepp gördül ki: a meghatottság könnye.

Könny ül a páter szemében is, midőn a testet kiviszik. Az erőltetett munka kimerítette. A láz emelkedik és már félig önkívületben susogják ajkai: igen én szeretem Istent, minden bizalmam csak Ő . . . Szeretnék még sok jót tenni . . . Többet nem értek — értelmetlen szavak, rövid kiáltások, ki akar ugrani az ágyból. Erőszakkal kell lefognom. Istenem, csak feloldozhatnám, fohászokodom, de mert felszentelve nem vagyok, csak egy röpimát ismételve szüntelen: Jézusom édes Szíve, irgalmazz nekünk.

A hitoktatót mellette hagyva, sietek a hívekkel telt templomba előimádkozni a beteg gyógyulásáért. Mire visszatérek, már beállt a halálküzdelem. Imádkozom a búcsúztatót. A szem még egyszer fellángol, az ajak mintha mondani szeretne valamit. Hét óra 25 perckor a légzés megszűnik . . . Isten magához vette apostola lelkét. Összetörve térdelek a kápolna oltárszekrénye előtt: erőt, kitartást kérve. Mire bevégeződik a halott öltöztetése, suttogó-síró tömeg veszi körül a házat. Bennszülött csoport, a falu előkelősége lép be.

„Mfumu! (= Főnök; így szólítják a néger bennszülöttek misszionáriusait) engedd, hogy úgy temessük el, mint nagy főnökeinket.” Hálásan intek. Eltávoznak. Míg a ravatal mellett a falu apraja-nagyja velem imádkozik, kint az erdőben zuhog a szekerce, pattogva szökell a forgács. Az évszázados fatörzs meginog, mely nagy főnökök koporsójául szánva régtől. 30 férfi hozza vállán a tönköt, utána kisebb csoport egy rövidebbet: talán a faóriás fiatalabb hajtása. Másnap kora reggel fájón sír az ének, zokogva jajdúl a bennszülöttek dobja, az ajkakon könnyekbe csukló kiáltás: meghalt, eltávozott a nagy főnök. Az irtásban két egymásmögé ásott sír, két gyalultatlan kereszt: az egyik a páternek, másik Veronikának szánva. Estére megérkezik a házfőnök. Nem sokat kell magyaráznom. Az erdőn jött keresztül, szíve megsejtette a nagy keresztől a szomorú valót. Térdre hullott a friss hantoláznál és szívébe facsart a fájdalom. Könnyei áztatják a sziklás rögöt. Sír a misszionárius! Mert egy Krisztusért dolgozó szívvel, egy evangéliumot hirdető ajakkal, egy munkás kézzel kevesebb és az aratás oly nagyon nagy.

(Dombi József S. J.)

JÓ FOGADTATÁS.

Öten kísértük püspökünket lóháton. Én haladtam legelől. Midőn bekanyarodtam a falu terére, félve tekintetek reám a bennszülöttek, mert nem tudták anglikán, vagy katolikus lelkész vagyok-e. A második lovast már örömmel fogadták, a harmadikban — a püspökben — felismerték évek hosszú során volt plébánosukat. Akkor már lelkesedésük nem ismert határt. Hiába ügettek lovaink, a bennszülöttek még gyorsabban futottak. Midőn a templomtérrre érkezünk, már 300 bennszülött fogott körül. Reánk sem hederítettek, de Atyjukat lehúzták a lóról, karjaikba vették, ruháját, haját, szakállát rancigálták örömrivalgások közepette. Legalább egy negyed-órát ordítottak szakadatlanul. De a hithirdető ragyo-

gott az örömtől. „Mit szólnak az én gyermekeimhez, nem helyesek?” —

Mily édes jutalomban van része sokszor már a földön egy hithirdető szívnek! (A Szent Szív hithirdetői Oceániából.)

CSODÁLATOS A NAGY APOSTOLI LÉLEK HALÁLA.

1933 augusztus 22-én kínai banditák kezébe került a spanyol ágostonrendi hithirdető *Páter Gallego*, aki a Hunan tartományban lévő rendi missziójukban működött. Hősi haláláról hithirdető társa, *P. Vieites*, a következőkben számol be: „Épen Szűz Mária mennybemenetelének nagyszerű ünnepét ültük meg és *P. Gallego* örömmel látva az összegyülekezett keresztények nagy számát, lángoló lelkesedéssel magasztalta a szentséges Szűzet. Ez volt utolsó beszéde. Úgy reméltük, hogy együtt megyünk tovább Yochowba, hogy ott ünnepeljük szent alapítónk és atyánk Szent Ágoston napját. Nekem azonban előbb el kellett indulnom Petinkanba egy haldoklóhoz, 35 km-nyire a mi otthonunktól. Így én elkerültem a banditákat. Társam pedig aug. 22-én indult el a Tungting taván Yochow felé vitorlás hajócskán. Reggel volt. A hithirdető és katekistája épen egy velük utazót oktattak, midőn két evezős csónak utolérte őket. Nyolc vadtekintetű bandita kivont pisztolyokkal rárontott a vitorlášhajó utasaira és teljesen kifosztották őket és közülük nyolcat, *P. Gallegot*, katekistáját és szolgáját megkötözték és csónakjukba dobták. Két órával később kikötöttek a tó partján, ahol három ember várt rájuk. Ezek voltak a banditák vezetői. Azok sorra vallatás alá fogták áldozataikat. *P. Gallego* látta a helyzet komolyságát és készült a halálra. Percei megvoltak számlálva. Egyik bandita a rablóvezérek csónakjára ment és hamarosan éles késsel kezében tért vissza. *P. Gallego* vidám, mosolygós arccal vigasztalta övéit:

„Előbb-utóbb meg kell halnunk,” mondta nekik — „Isten engem nagyon sokszor megszabadított már veszedelmekből. Ha most érkezett az én óráim, készen vagyok.”

Azután így szólt szolgájához: „Te, Károly, ne sírj. Te most nem fogsz meghalni. Csak arra kérlek, hogy ha megszabadulsz, közöld halálom hírét enyéimmal Yochowban.”

Ekkor két bandita kiugrott a csónakból és a hithirdetőnek is megparancsolták, hogy jöjjön elő.

— Meg akartok ölni?

— Majd megtudod, — felelték azok cinikusan.

— Jól van, — mondta a hithirdető — készen vagyok. Csak arra az egyre kérlek titeket, oldjátok le a köteléket kezemről. — (Bizonyára azért kérte ezt a hithirdető, hogy keresztet vessen magára.)

— Nem, nem. Az fölösleges, — válaszolták a gyilkosok.

P. Gallego határozott léptekkel odament a megjelölt helyre, letérdelt és égre emelt tekintettel felajánlotta életét Krisztusnak. Erre két tördőfést kapott, de nem jött vér a sebekből. Egy harmadik dőfés, mely nyakát egyenesen átszúrta, kioltotta életét. Utána még legyilkolták a katekistát és egy harmadik áldozatot.

Ezt a három holttestet aug. 26-án tudták a keresztények Yochowba szállítani. Az egész város résztvett temetésükön.

Az újonnan alakított yochowi apostoli prefektúra így részesült a vérkereszttségben a Tungting tó vadregényes partján. (*El Siglo de las Misiones közleménye, 1933 december.*)

LEGYEN MEG A TE AKARATODI . . .

D'Ispra Ignác kapucinus páter naplójának utolsó oldala.

Ignazio D'Ispra kapucinus atyára, a leprában elpusztult heroikus hittérítőre terelődött nemrég Brazília katolikus hívőserégének figyelme. Olyan hatalmas területen, amelyet csak Braziliában lehet találni, térítette

Ignác atya az indiánokat már évek hosszú sora óta. Három esztendővel ezelőtt, a Csákó-hegy felé való utazta alatt, egyszerre csak eltűnt Brazília rengetegében. Azóta semmi hír nem érkezett róla, míg végül október hó utolsó napján egy misszionárius expedíció felfedezte Ignazio atyának a rengetegben levő kunyhó-sírhátát. Maga vágta fákból összetákolta, megszáradt gally-ágyon feküdt Páter Ignazio halottan. Kunyhójában a feszület előtt imazsámoly volt, amelyet íróasztalul használt. S rajta egy füzet, amelyben írónnal írt bejegyzések voltak: az atya élete. A Csákó hegység felé vezető útjában Ignazio atya megdőbbsenve állapította meg, hogy „nedves leprát”, a leprabetegség legveszedelmesebb és legfertőzőbb fajtáját szerezte meg hit-térítő útjában. Nem sokat gondolkozott, hanem agyában rögtön megfogamzott az elhatározás: életének hátra-levő pár hetét itt, a rengeteg közepén, a Mindenhatóba vetett igaz hittel, egyedül leéli, nehogy betegségével bármely embertársát is megfertőzze.

A vértanuk hitének ereje sugárzik ki Pater Ignazio naplójegyzetéből, amelynek utolsó oldala a következő:

— *Egyedül vagyok a kunyhóban, ám úgy érzem, hogy Mindenható Atyám könnyörületes szemei reám, a tisztátalanra vetődnek. Imádkozom, hogy méltó lehessenek az égi fényre, hogy megbánhassam minden vétke-met, s hogy a bűnbocsánatot kiérdemelve, könnyen tudjak elviselni minden testi fájdalmat és szenvedést. Balkezem minden ujja már levált, jobbomon is csupán csak három ujj van már. Lábaimba már annyi erő sincs, hogy odavonszolgajam magamat a feszület elé, a keresztre feszített Megváltóhoz könyörögni, hogy ott mondhassam el azt az imádságot, amelyre Ő tanított: „Legyen meg a Te akaratod!” Te, aki erre jársz valamikor, imádkozz érettem, aki most, az utolsó órában tééretted és mindnyájunkért imádkozom, az Égi Atyához, akinek szenteltesse meg a Neve s legyen áldva az akaratá . . .*

Itt bevégződik az atya naplója. A füzetben egy

irón és két elszáradt bőrcafat. Ujjai, amelyek az írást tartották, amikor a naplójának utolsó mondatát írta, 1927. február 3-án.

HITHIRDETŐ ANYJA AKAROK MARADNI . . .

Midőn a Kínában meggyilkolt Caravario szalézi atya halálhírét közölték a családdal, a megboldogultnak édesanyja így szólt:

„Fel a fejjel! Callixtusunk már az égben van. Feltétel nélkül adtuk oda az Úrnak . . . Ő magához szólította őt. Áldott legyen szent akarata!”

Az édes anya mélységes, lángoló hittel így szólt az őt vigasztaló misszionáriushoz:

„Továbbra is hithirdetőnek édesanyja kívánok maradni. Ez az én boldogságom és erősségem. Vannak ugyan még fiaim, kiket nagyon szeretek, de én *misszionáriusnak* anyja szeretnék maradni. Önnek nincs már édesanyja; foglalja el hát a fiam helyét! Ezentúl öntől fogom várni minden hónapban azt a levelet, amelyet eddig Callixtusom küldött nekem. Tőle sohasem vártam pénzt vagy más támogatást, hanem boldoggá tett az a tudat, hogy apostol fiam van, aki egész életét kizárólag a lelkek üdvének szenteli.”

A MISSZIÓS ÉLET ÖRÖMEIBŐL . . .

Sanghaiból visszajövet feltettem magamban, hogy elintézem megkésett levelezésemet és terveket csinállok az új munka-évre. És még semmit se csináltam . . . pedig már több, mint egy hónapja itt vagyok. De nem tehetek róla . . . A banditák veszedelmes fenyegetések, különös tehetségük van időpocsékolásra, meg tervek felborítására.

A múlt évben elég sok viszontagsághoz volt szerencsém. Kétszer sztrájkoltak a munkásaim. Ettől az eseménytől eltekintve, a következő változatos dolgok történtek: A szomszédom egy fütykössel majdnem agyonlapított. A lovam hat vagy hét hónapon keresztül

betegeskedett, végül el kellett adnom. A nagy kapum kidőlt, földre borult. Végül az áradás miatt nemcsak a kaput, de minden épületemet újra kellett építenem!

Ebben az évben a banditákkal akadt egy kis kalandom; csak ép ez hiányzott még az érdekességek sorozatából. Képzeljétek, Sanghaiból való visszatérésem után két nappal, éjnek idején megleptek kellemes látogatásukkal.

Augusztus másodikán körülnéztem a földeken. Visszajövet a házam falától pár lépésre a „tching”-réten egy nagy, hat-hét láb magas törzset találtam. A hitoktatómhoz fordulva, nevetve mondtam:

—Ezen a mezőn banditák rejtőznek.

És valóban, pár óra múlva egy banda megmászta a falat. Merjék még mondani, hogy nem vagyok próféta!

Ezen az estén nem is ettem. Nem jól éreztem magamat, ruhástól az ágyra dőltem; gondoltam, majd később bezárom a kaput és az összes ajtókat. Szerencsétlenségemre elaludtam. Úgy egy óra felé hallok ám, hogy éktelenül ugatnak, szaladgálnak a ház körül a kutyáim. Aztán zörögtek az ablakomon. Az öreg hitoktatóm beszél:

— Páter, keljen fel! Utolsó kenetet kell feladni! Nasiang-choen (a leggazdagabb keresztényem a faluban) haldoklik!

Felkeltem, de nem feleltem, mert rosszat sejtettem. Az én embereim ismerik a körülményeimet, hogy én éjjel nem tudok elmenni. Mintha semmit se láttam, vagy hallottam volna, a másik szoba ablakához osontam s a villanylámpámmal kivilágítottam.

Tyüha! Fogoly lettem!

Egy tucát állig felfegyverzett ember állt előttem. Puskacső, revolver, tör, villanyfény nézett velem farkasszemet. Ha legalább a kapum zárva lett volna! Nyugalmat erőltettem magamra. Azon törtem a fejem, hogyan intézzem a dolgot, hogy minél kisebb vágásba kerüljön és minél több jószágot menthessek meg.

Pár pillanat múlva az irodám előtt álltak és egy

hang, szó nélkül be akartak törni. Látták, hogy könnyen bejutnak. Az udvaron még csákányt is találtak.

Rájuk szóltam:

— Várjatok egy kicsit! Kinyitom az ajtót. Kár lesz betörni.

Alig, hogy kinyitottam, elkezdtek ordítani:

— Öljük meg! Öljük meg!

A falhoz szorított tizenkét puska és revolver csöve . . . És török a mellemnek, arcomnak szegezve! Soh'se voltam még ilyen közel ahhoz, hogy őseimhez térjek!

Megerősítettem magamat: annál jobb (lesz odafönt), minél rosszabb (a sorsom itt lenn). Nem sok ügyet vetve a veszedelmes puskavégekre és törökre, elhárító mozdulattal szelíden mondtam:

—Mit akartok?

A jó emberek látták, hogy fegyverijesztgetésük célt tévesztett. Megragadták a kezemet s hajamat, fületem kezdtek ráncigálni. Szerencsémre, hajamat nem rég nyirattam. Szakállam se volt valami hosszú. Kezemet felemelve kértem őket, legyenek kicsit tisztelet-tudóbbak a misszionáriusokkal szemben.

Az utolsó szavakra a kegyetlenkedéseikkel felhagytak.

A főnököt (pogány volt) hamar felismertem. Többször gyógyíttatta magát velem a múlt évben! (Szép hála!) Rám parancsolt, nyissam ki a pénzesfiókot. Nyomós parancs volt! — fegyvercsövekkel súlyosbítva. Végre is hajtottam készséggel. A fiók kiürült . . . De a jó banditák nem voltak kielégítve. Azt hitték, nagyobb pénzkészlettel rendelkezem a szükségletek fedezésére, munkadíjak kifizetésére. Kinyitatták velem az összes szekrényeket, ládákat, kofferokat mind a két szobában. Micsoda látvány! Tíz ember szór széjjel mindent a földön, mérgében, hogy sehol se találja a rejtett kincset. Egy jó órája néztem már a munkájukat! Állam alatt a főnök fegyvercsövétől fékentartva!

Ezek az emberek 3000 dollárt vártak tőlem és csak 327 dollárt találtak. Most kezdődött csak az

igazi borzalom! Meg voltak róla győződve, hogy a pénzt elrejtettem valahová és semmi kínzástól se irtóztak, hogy kicsikarják belőlem a titkot. Pedig igazán nem volt több pénzem!

A főnök térdre akart kényszeríteni. Megtagadtam az engedelmességet. Láttá, hogy nem tágitok. Nem ragaszkodott tovább hozzá. Az embereire parancsolt, hogy félemlítsenek meg. Megpróbáltam egy kicsit szelidíteni őket:

— Mindenemet elvettétek. Semmim sincs. Még annyim se, amiből holnap Suchowba utazhatnék.

A főnök nem nyugodott. Tovább ordított.

Ismételtem: Semmim sincs. Már mondtam. Tudod, hogy a Páter nem hazudik. Azt hiszed, hogy a Püspök 3000 dollárral a zsebemben enged engem a nagy országúton járni? — Majd hogy azt nem mondtam: Tudja ő, milyen banditák közt élek én!

Látva, hogy tényleg többet nem kaphatnak, a fehéreneműt kezdték széjjellopkodni. Megkönnyebbülve lélekzettem fel. Felfigyeltem: Mi lesz itt? Egyik az összes zsebkendőmet emelte el. Nem volt valami nagy kedvem ahhoz, hogy ezentúl a markomba fűjjam az orromat, tiltakoztam. A tolvaj, egy 18—19 év körüli ember, elég engedelkeny volt. Meghagyta a zsebkendőmet. A szalvétákat vitte el helyettük. Ezek eléggé kopottak, — gondoltam — csak vigye. Sikerült ezen módon egy fehér szövetruhát is kétszer visszaszereznem. Sajnos, harmadszorra már nem láttam meg, hogyan tűnt el. A figyelmem a kofferokra irányult. Egy másik bandita a szép új ruha mellől inkább azt vitte el, amit már három éve vettem. Ráhagytam.

Hirtelen megláttam, hogy valaki a „Kodak”-ommal izgul ki a szobámból. A főnöktől kísérve utána mentem és felszólítottam, hogy hozza vissza a szobámba. Megmagyaráztam, hogy ennek a masinának nem tudja hasznát venni. A bandita meg akart győződni róla. De nem tudta a rézfedelet kinyitni. Az arcom elé állított fegyverrel kényszerített, hogy nyissam ki.

— Kinyitom, ha félreteszi a puskát, — mondom.

De a szerencsétlen, aki életében alig látott egyebet, mint talicskát, meg ökrösszekeret, kicsit komplikáltnak találta a masinát. Az íróasztalomon hagyta. És egy nadrágnak esett, ami még annyit sem ért, mint a hároméves ruhám.

Távozás előtt a főnök még egyszer 200 dollárt követelt. Megint elverkliztem a régi verset: Nincs, nincs. Látva, hogy mindenképpen köti az ebet a karóhoz, azt mondtam: Vigye a Kodakot, még 200 dollárt! Azt felelte: A masina nem kell.

Három órakor a főnök takarodót parancsolt. Aztán rám kiáltott:

— Kinyitni a nagy kaput!

Kezembe vettem a kulcsot, hogy a zárba illesszem. Úgy tettem, mintha nem menne. A kapust hívtam. Biztos voltam, hogy a szobájában rejtőzik. Rákiáltottam: Rögtön jöjjön.

Ez félt aztán igazán! Még felöltözni se tudott. Majdnem ruhátlanul állt elénk. A skapuláréja volt az egyetlen pajzsa. Erre mind rátámadtak és fegyvereik csövét mellének feszítve, megrohanták.

Kár, hogy nem láthattátok ezt a jelenetet! Meggyőződhattetek volna róla, milyen bátrak az én embereim! Egy se mert az egész idő alatt a faluba szaladni, segítséget kérni.

A banditák végre elmentek. A zavar megszűnt. Visszavonultam a szobámba. Nem tudtam, hová lépjek. Padló, minden könyvvel, papírral tele. Ágyam felfordítva, takaróim eltűntek. Úgy, ahogy helyreraktam a derékaljamat s ebben az érdekes, forgalmas bazárban nyugodni tértem. Álmomban mindent visszakaptam... Kamatostól! . . .

Ime, így kezdem az évet! Jól kezdődik. Mi jöhet még ezután? — Isten tudja. Én nem tudhatom a jövőt. A Mindenható gondjaira bízom magamat. Tudom, hogy minden, ami jön, jól jön: Tőle jön. *(Henri Plomondon S. J. kínai (suchowi) hithirdető.)*

AKIT A SÍRBÓL MENTETTEK MEG.

Prudencia nővér, mint szokta volt, bejárta a bennszülöttek falvait, bottal a kezében. A szerencsétleneket, betegeteket kereste, hogy némi jót tehessen velük.

Hirtelen szokatlan zaj üti meg fülét. Valahol, nem messze halk hangon suttog valaki. Aztán tompa zaj hallatszik, majd gyermeksírás, panaszos nyöszörgés, kiáltás . . .

Sietve tör át a sűrűség, fekete némberek csoportjára bukkan. „Kik vagytok? Mit csináltok itt?” Azok elhúzódtak tőle. A jó nővér mély sírgödröt pillant meg, fiatal nő alussza benne utolsó álmát. Az anya hideg keblén kicsiny gyermek piheg, aki bizony nagyon is él, kiáltoz, sír, s egyre nyújtogatja összeszorított kezecskéit.

Az ország kegyetlen törvénye szerint anyjával együtt kell eltemetni őt, mivel nincs, aki táplálhatná.

Prudencia nővér nem sokat gondolkozik. Megpróbál leereszkedni a tátongó gödörbe, de nincs mibe kapaszkodnia s rázuhan a halottra. Aztán felemelkedik, karjaiban tartva a gyermeket. Szívéből diadalmas kiáltás tör fel: Most már, ha elevenen akarjátok eltemetni ezt a gyermeket, temessetek engem is el vele! Próbáljátok csak meg!

Embereink húzódoznak a bátor és önfeláldozó életmentőtől. Megelégszenek annyival, hogy szitkokkal halmozzák el a hőslelkű apácát, aztán magára hagyják. Beszakadt ruhával, horzsolásokkal borított testtel tér haza, de boldogan szorítja keblére kicsiny árváját. Hány gyermeket mentett meg ilymódon az apácák hősiessége! (*H. Trilles Szentlélekről n. hithirdető közlése után: Dr. S.*)

POMPÁS VACSORA . . .

P. Cairns M. M. a Sancian-sziget Xavéri szt. Ferenc kápolnájának gondozója egy szép napon elég

meggondolatlanul azt találta mondani a katekistájának, hogy undorodik, ha véletlenül Mokra, a katekista öreg, rühes kutyájára téved a szeme. Kevéssel ezután vacsoránál ülve, egy darab csontot vetett kedves kutyájának, de az nem nyúlt utána. „Add oda Moknak!” mondja a Páter a szakácsnak, mire az nagyot nézve így felel: „Moknak, Páter? De hiszen éppen annak a húsát eszi! Ön mondta a gazdájának, hogy nem bírja már látni!”

„A JÓ PÁSZTOR ÉLETÉT ADJA JUHAÉRT.”

1923 Karácsonya előtt pár nappal kis szánkót röptettek a kutyák Alaszka hóborította mezőin. A szánkón egyetlen egy férfi ült hatalmas csomagok között, Ruppert, Jézustársasági atya.

Dermesztő szél viharzott körülötte, szánkója megmegakadt a hóban, de nem riadt vissza az akadályoktól; örömmel töltötte el a gondolat, hogy közel van már Hot Springs árvaházához, ahol vágyódó lélekkel várják a szegény elhagyott árvák. Boldogan számlálták a kis árvák a napokat: még 5, még 4, még egy nap . . . , még ma itt lesz a hithirdető bácsi Jézuskának sok-sok ajándékával.

Újra meg újra az ablakhoz szaladnak és a messzeségbe kandikálnak, vajjon közeleg-e már. Semmit sem látnak. De íme, egyszerre csak kutyaugatás veri föl a vidékre boruló csendet. Bizonyára már itt van a páter! Jaj, de jó lesz, ha megkapjuk az ajándékokat! Nyissunk ajtót! De mi az? Az ajtó előtt véresre-mart kutya áll, széttépett szerszámokkal! Valami baj történt!

Néhány férfi megembereli magát és nekivág az úttalan hómezőknek. Hosszas keresés után ráakadnak a szánkóra, nem messze tőle a földön elterülő hithirdetőt pillantják meg, mellette a kutya áll őrt és haragos morgással fogadja a kutató eszkimókat, majd pedig dühös üvöltésbe csap át, ugrásra készen várva őket. Hasztalan minden csitítás, a kutya nem tágt, a végsőre készül, hogy gazdáját megvédje. Végre is

ártalmatlanná teszik, hogy a misszionáriushoz férjenek. Főlemelik a földönfekvőt, egészen merev már, az életnek szemernyi jele sem észlelhető rajta. Elbúsuló lélekkel a szánkóra teszik és vontatják hazafelé a hófűtta mezőn keresztül.

Oly szomorú, oly elhagyatott a tájék, de sokkalta szomorúbb a lelkük, mert legjobb barátjukat, legnagyobb jótevőjüket veszítették el.

Az árvák várták-várták a jó atyát, gyermekded egyszerűségükben türelmetlenkedve kérdezték egymástól, hogy miért nem jő, hol késhetik? Közben buzgón imádkoztak a kis Jézushoz, hogy segítse meg a misszionárius bácsit. Egyszer csak kitérül a kapu, az udvaron áll már a szánkó, rajta a sok-sok karácsonyi ajándék. De az árvák nem örülnek vágyuk teljesedésén, szemükből forró könnycseppek hullanak, mert aki a messze távolban is rájuk gondolt és még életét is kockára téve sietett hozzájuk, már nincs itt többé, eltávozott messze, messze . . .

A HITVALLÓ UJJAK . . .

T. Fairfield Furness, a költő, ott sütkérezett korán reggel az őszi napsugár melegében a „Csendes Óceán Császárnője” fedélzetén. Szeme a tenger hullámaiban tükröződő égbolt megnyugtató, végtelen kékiségében gyönyörködött. Jegyzetfüzete ölében hevert, kezében töltőtollát tartotta.

— Micsoda kékség! Mihez is hasonlíthatnám?

— Zafirhoz.

A költő csodálkozva fordult a hang irányába. Mosolygós arcú, papi ruhát viselő, fiatal férfi állt előtte.

— Ugy-e megbocsájtja tapintatlanságomat, de oly ingerlő volt kimondanom a hasonlatot. Nem gondolja, hogy alkalmazhatná?

Kis időbe telt, míg a költő visszanyerte nyugalmat, majd rövid szünet után, valószínűleg a nagyobb hatás kedvéért, mesterkéltnyűséggel így felelt:

— Igen hétköznapi! Nem gondolja?

— Valóban az, de nem is hiszem, hogy vannak szavak, melyek csak megközelítőleg is vissza tudnák adni ezt a csodás kékséget, hacsak nem . . .

Tétovázva elhallgatott.

— Hacsak nem? — kérdezte érdeklődéssel a költő, megfélemlkezve magáraerőszakolt nemtörődömségéről.

— A Boldogságos Szűz égszínkéjére gondoltam. A költő összeráncolta homlokát.

— Talán nem kellett volna említenem?

— Miért nem? Talán attól fél, hogy vallási vitára ad alkalmat?

— No, nem egészen, de . . .

Foglaljon helyet, — vágott a költő a pap szavába. — Hagyjuk az eget s minden egyebet békében. Most, hogy már szóba hoztam a vallást, kérdezni szeretnék öntől valamit, ami már régóta nem hagy nyugodni.

Boldog leszek, ha segítségére lehetek, — válaszolt a pap s helyetfoglalt a fekvőszékben, melyet a költő felajánlott neki.

— Nemde, ön katolikus pap és Kínába készül?

— Igen. Alig várom már, hogy ott lehessenek, — felelte lelkesedéssel a fiatal pap.

— Elég hamar oda fog érni, s nem sok időbe telik és azt fogja kívánni, bár otthon lehetne megint.

A pap csendes mosollyal ellenkezett.

— Látja — folytatta a költő — ez az, ami nem hagy nyugodni. Az önök Egyháza nagyra értékeli az életet. Küzd a gyilkosság, öngyilkosság és egyke ellen. Azt hirdeti, hogy nincs jogunk kioltani az emberi életet. Ennek ellenére megengedi, hogy papjai és apácái idegen országokba menjenek a vad pogányok közé, hogy azok hamarosan meggyilkolják őket. Nem következetlenség ez, hogy csak a legendákban fejezem ki magam? Hogyan teheti ezt az Egyház?

— Ezt a kérdést már sokan intézték hozzám ez-előtt is, de én máig sem értettem meg, hogy mi nyugtalanító van abban, ha az ember teljesen átadja magát Krisztusnak és a kereszténység terjesztésének szenteli életét. Az Egyház ebben csak Urunk akaratát teljesíti.

Ha megengedi, emlékébe idézem az Írás szavait. Így szólt az Üdvözítő: „Menjetek és tanítsatok minden népet . . . és én veletek leszek a világ végéig.”

— Mindez igen szépen hangzik akár itt, akár hazánkban, és hazafias szónoklatokat meg lengő zászlókat juttat eszembe. De mondja csak, valóban sohasem gondolt ön komolyan arra, hogy az életével játszik?

— Sajnos, nem mindenki részesül a vértanúhalál kegyelmében.

— Ön kegyelemről beszél?

— Mindenesetre. Nem kegyelem-e, ha ilyen szent ügyért halhatunk meg? Ne felejtse el, az Üdvözítő érettünk halt meg.

T. Fairfield Furness elcsodálkozott.

— Úgy látszik, hogy minden attól függ, milyen szemszögből nézem a dolgokat.

— Csakhogy mi Egyházunkban az igaz hit áldását bírjuk.

— Kedves barátom, — a költő hangjában atyai jóindulat csengett — mindez igen jól hangzik most itt. A tanulóra emlékeztet engem, aki midőn kilép az életbe, az iskolában szerzett elméleti tudásával forradalmasítani akarja a dolgok eddigi rendjét. Ön sarokba szorított engem, ezt elismerem, de szeretném hallani, hogyan fest az ön elmélete a gyakorlatban. Mert a gyakorlat az elméletnek a próbaköve.

— Olyan lesz a gyakorlat, mint amilyen eddig volt, hosszú századok óta.

A költő egy pillanatig meglepetten habozott e talpraesett felelet hallatára, majd így szólt:

— De azt csak belátja, hogy kiszámíthatatlanok az ön lehetőségei és esélyei ott . . . a vadak között?

— Természetesen. Sőt talán még sötétebbnek látom a helyzetet, mint ön. De értékes lelkekről van szó, akik Istennek éppen olyan kedvesek, mint ön és én.

— Mindegy. Az az igyekezet, hogy köztük az evangéliumot hirdessék, esztelenség és lehetetlen.

— Óh dehogy. Nem lehetetlen. Ön megfeledke-

zik arról, hogy a jó Isten mellettünk áll a harcban. Gondoljon Szent Jogues Izsákra és a többi északamerikai vértanura! Gondoljon a katakombákra! Ezek az örökké élő emlékek megcáfolják az ön állítását.

— Talán meg tudom győzni, ha egy megtörtént esetet mesélek el önnek, melyet a múlt héten hallottam egy San Franciscoban élő barátomtól. Egy papról szól a történet, aki Kaotson környékén állomásozott.

— Örömmel hallgatom.

— Mc. Carthy atyának hívták, ha jól emlékszem Mc. Carthy András volt a neve.

— Mc. Carthy András atya? — kérdezte a fiatal pap.

A költő igenlőleg bólintott.

— De hiszen az . . .

— Valamilyen misszionárius, aki akkor éppen ott állomásozott. Fogalmam sincs melyik szerzethez tartozik.

— Legyen türelemmel, míg elmondom önnek, hogy mi történt vele. Kettesben szeretnék maradni önnel, míg ezt a történetet elmondom. Aztán lemehe-tünk reggelizni, mert percről-percre éhesebb vagyok. Az említett pap a pogányok fogságába esett. Első ízben sikerült elmenekülnie, második kísérlete azonban kudarcot vallott. Úgy-e a kínai banditák sok kellemetlenséget okoznak önöknek? Levelet irattak a fogollyal, melyben váltságdíjat követelnek érte és kínhalállal fenyegették abban az esetben, ha nem fizetnek érte. A misszionárius úgy tett, mintha nem tudna kínai nyelven és angolul írta meg a levelet, melyben lehetőleg pontos adatokat közölt hollétéről. A banditák nem tudtak angolul, s így biztonságban érezték magukat rejtekhelyükön. Azt hitték, a misszionárius megbízásukhoz híven cselekedett. Mikor aztán nem kaptak választ a levélre, naponta irattak foglyukkal egy levelet. Négy-öt napon belül aztán a segítő csapat megtalálta a rablókat, megtámadta és ártalmatlanná tette őket. Mc. Carthy atya igen rossz állapotban volt.

Napokig azt hitték, meg sem tudják menteni életét. Mindkét kezéről hiányzott két ujj. El tud képzelni ily kegyetlenséget?!

— Igen, — felelte szelíden a pap s kicsit hamiskás mosoly bújkált ajkai körül, ami egészen érthetően volt a költő előtt, de azért zavartalanul folytatta.

— Vérmérgezést kapott, s amint állapota megengedte a hosszú utat, visszaküldték Amerikába. Nem akarom fokozni a borzalmakat, de ha kételkednék elbeszélésemben, keresse fel Kínában a misszionárius főnökét, az megmutatja önnek a levágott ujjakat. A rablók ugyanis elküldték tettük borzalmas bűnjelét a missziónak, ahol azóta őrzik azt.

— Nos, kedves fiatal barátom, — fejezte be a költő szavait — látja már most, hogy mire vállalkozott? Szépek az önök elvei az elméletben . . . de látja már, hogyan festenek az életben? Kína nem az álmok országa. — Majd nevetve fűzte hozzá: — Inkább lidércnyomáshoz lehetne hasonlítani. Egy szóval a legnagyobb esztelenséget követi el, aki odautazik. Ön az életét dobja el magától.

— Ön nagyon megnehezíti helyzetemet.

— Azt akarja ezzel mondani, hogy vissza akar fordulni?

— Nem, — hangzott a rövid válasz, de oly határozottsággal a pap ajkáról, hogy a költő majdnem kővé meredt a csodálkozástól.

— Ön tehát nem hiszi el, amit mondtam, — szólt felocsúdva csodálkozásából.

— Minden okom meg van arra, hogy elhiggyem, hogy ön igazat beszélt . . .

— S ennek ellenére ön . . . Belátom, hogy úgy látszik, sohasem fogom a papok észjárását megérteni.

Fejcsóválva felkelt székéről.

— Be kell azonban vallanom, hogy ön érdekel engem és sok hasznosat tanultam öntől vallásukról. Furcsa vallás ez a maguké, és mégis hazudnom kellene, ha azt mondanám, hogy nem rokonszenves nekem . . . Azonban éhes vagyok. Nem tartana velem?

— Köszönöm, de én még nem megyek reggelizni. Előbb sétálok egyet a fedélzeten.

— Amint tetszik, — szólt a költő, miközben barátságosan nyújtotta kezét. — Igen örültem, hogy találkoztunk, kedves, hm . . . hm . . . atya, de hiszen még nem is tudom a nevét.

— Csakugyan tudni akarja?

A pap habozott egy pillanatig, majd kivette kezét a zsebéből és előrelepve kezét fogott a költővel.

— Remélem, nem haragszik, hogy szóhoz sem engedtem jutni, de türelmetlen evő vagyok . . . mindig is az voltam egyébként. Itt a tiszta levegőn hatalmas étvágyam támadt és . . .

A költő ekkor hirtelen félbe hagyta beszédét. Hitetlenség és meglepetés váltakoztak arcán. A kézfogásnál úgy érezte, mintha nem is tartana semmit a kezében. A pap középső és negyedik ujjá hiányzott. Önkéntelenül a másik keze után kapott. Ugyanúgy meg volt csonkítva az is.

— Ön . . . ön Mc. Carthy atya?! — dadogta értelmetlenül.

A pap némán bólintott.

— És ön szó nélkül hagyta, hogy mindazt elbeszéljem . . .

— Ön nem engedte, hogy félbe szakítsam.

T. Fairfield Furness nem győzött eleget csodálkozni . . . Zavartsága sajnálkozássá, majd határtalan tiszteletté változott.

— És ön . . . ön visszamegy abba . . . abba a pokolba?

— Igen, visszamegyek, de nem a pokolba, a mennyország útja az.

A költő nem győzte összekúsált gondolatait rendezni, melyek a vallás, a papok és az ügyefogyott költők körül keringtek. Mc. Carthy atya pedig mosolyogva sétált tovább a hajó orráig. Ott megállt és előre nézett a messze távolba . . . Kína felé. (*Jesuit Missions, közleménye. Angolból: Dr. Takács Károlyné.*)

ÉDESANYÁM.

(Részlet egy kínai magyar jezsuita hithirdető leveléből.)

„Évekkel ezelőtt búcsúztam el szüleimtől. Az elválásnál, midőn megcsókoltam apámat, testvéreimet, akiknek szemében könny csillogot, úgy éreztem, hogy erős vagyok, nem fogok sírni. De mikor anyámat csókoltam meg, akaratom ellenére is könnybe lábadt szemem. Éreztem, hogy a szenvedő anyai szeretet lehelte arcomra bánatos csókját.

Megérkeztem Kínába. 42 napos út távolsága választott el anyámtól, aki állandóan imádkozott fia hithirdető munkájáért . . . Pár hónappal ezelőtt kaptam a hírt, hogy édesanyám meghalt. Halálán nem lehettem jelen. Nem csókolhattam meg még egyszer értem annyit dolgozó kezét. Nem ölelhettem át karjait, amelyek engem hordoztak. Nem hallhattam szerető anyai szívének utolsó dobbanását. Utolsó küzdelmében én nem vigasztalhattam. A jó Isten tette ezt meg helyettem . . .

Az áldozat, amely valamikor könnyeket fakasztott szemében, a halál előtt örömmel és boldogsággal töltötte el. Nagy szenvedésében folyton ismételte: *„Egyedüli vigaszom az, hogy van egy fiam, akit egészen az Úr Jézusnak adtam!”*

A halál minden távolságot megszüntetett az anya és gyermeke között. Anyám lelke levetette a test akadályait. Látja Istent, de állandóan látja fiát is . . .

Imádkozzál, édesanyám, hogy a szegény pogányok, akiknek fiadat adtad, megismerjék az igazságot. De imádkozzál az anyákért is, hogy tudjanak áldozatot hozni és ne akadályozzák meg gyermekük szent hivatását. Értsék meg, hogy nekik is nagy vigaszuk lesz haláluk óráján, ha elmondhatják: *„Van egy fiam, akit egészen az Úr Jézusnak adtam!”*

AZ ÚJ KERESZTÉNYEK.

Amint föltűnik a pogány földön a kereszt, amint elhangzik a rozzant viskóban vagy az őserdő susogó, zugó lombosátra alatt a hithirdető békés szava, a szeretet után sovárgó lelkek ösztönszerűleg közelednek hozzá. A megérkezés azonban nincs küzdelem nélkül. Az út, amelyen eljutnak a szeretet lángoló tűzhelyéhez: az *Úr szentséges Szívéhez*, nagyon különböző.

De lehetséges-e, hogy a bálványok hajléka Isten szent templomává legyen? A pogány környezet, az évszázados hagyományokkal szemben nem tehetetlen-e a hithirdető? Ő talán igen, de a *Szentlélek nem!*

Ezt bizonyítja az a csodálatos lélekvirágzás, amelyről a missziók története beszél. Az őskeresztények életszentsége, a katakombák vértanuinak hősiessége újul meg napjainkban.

Hogy ez így van, mutatják a példák. *Facta loquuntur!*

„NAGYOBB SZERETETE SENKINEK SINCS . . .”

Szél sem rezdül a bágyadt mangisztánfák között. Mozdulatlanul állanak a pálmafák óriási lombjai a forró levegőben. A trópusi nap égetően tűz a rizsföldekre és a poros utakra. A kocsis ide-oda himbálódzik, egyszer fellökődik, máskor alászáll a hatalmas kerekek között, szinte felbillen, amint keresztül vergődik a kőrakásokon s a kiszáradt árkok medrén; a kocsirúd állhatatosan imbolyog ide-oda a türelmes ökrök között. Mit tehet róla a hindu kocsis? Ő csak hajtja hűségesen őket előre. Megérinti farkukat, mert hindu nem ütheti meg az igavonó állatot. A misszionárius is türelmesen hintáz számtalan csomagja közt, minden figyelme arra irányul, hogy megmentse orvosságos szekrényét, hordozható oltárát, útításkáját és az ételneműt, breviáriumot és katekizmust a túlságos összegabalyodástól. Végre

aztán ismét csak megérkeznek valamelyik faluba. A gyermekek körülveszik, kiáltoznak és kacagnak, köszöngenek és integetnek a swaminak, az úrnak, a misszionáriusnak. Az ökrök a pálmafa árnyas lombja alatt állanak, mellettük a hűséges kocsis Soosai, akiben szolgálettére nagy, nemes lélek lakik, aki osztozik urának, a hithirdetőnek apostoli gondjaiban, fáradalmaiban. Soosai olyan komolyan veszi a keresztény életet, hogy lelki buzgóságban, Isten szeretetében és az önzetlen, önfeláldozó felebaráti szeretetben versenyre kel, mesterével, a hithirdetővel.

*

Kitört a kolera. Egyszerre több járványfészket is jelentenek. A misszionáriusnak mindenütt ott kellene lennie. Éjjel-nappal, szinte pihenés nélkül úton van ilyenkor a misszionárius szekere. Gyóntat, utolsó kenetet oszt, kereszttel és vigasztal; Soosai ökrei pedig baktatnak fáradhatatlanul.

Valamelyik este egy kis kápolna mellett állottak meg. Négy csupasz agyagfal, egy ajtó, két ablak, szegényes szalmatető és rajta a kereszt, — ilyen a legszentebb Király palotája ebben az országban, ahol a hinduk elhagyták drágakővel díszített bálványaikat, hogy az igaz Istent szolgálhassák.

Áll a szekér. Ember és állat kimerült. Sebtében kevés rizst főznek, az állatoknak némi szénát szórnak, végre megpihennek. Itt van az éjtszaka. Fehéren világítanak a trópusi ég csillagai. De vándor apostolaink ügyet sem vetnek rá. A páter a kápolnába húzódik, merev tagjai elnyúlnak a gyékényen. Hajnalhasadáskor tovább kell menniök. Nagyon ráfér a pihenés. De nem tud elaludni. Az ajtó előtt suttog valaki. Nem akar ráfigyelni, csak aludni, aludni. A suttogás nem szűnik. Miért nem engedik pihenni? Kitekint. Soosai térdel a szabad ég alatt, szemét fáradtan az égre emeli, keze keresztben a mellén, — a rózsafűzért imádkozza: „Piriattatina! Mariä walge!” Mily állhatatosan küzd az álommal, mely el akarja rabolni tőle az utolsó

„Üdvözlégy Mária”-kat! A hithirdető csodálkozva szemléli a megható jelenetet. Csendesen visszavonul . . .

— Soosai! — kérdi néhány nappal később. — Soosai, gyakran elmondod te a rózsafüzért?

— A rózsafüzért kérdezed, swami? Egyszer egy páter azt mondta nekem, hogy a rózsafüzér drága rózsákból font koszorú, melyet a szent Szűznek ajánlunk fel. Ő ezért elnyeri számunkra a jó halál kegyelmét. Azóta bizony nem volt nap, hogy el ne mondtam volna!

Egy pillanatra összevillant a szemük. A nagy áldozathoz és eleven hithez szokott hithirdető szemében fény csillogott. Egyideig elgondolkodva hallgattak. Kisvártatva újra megszólal a hithirdető: „Soosai! halálos ágyadon megemlékezik az Ég királynője azokról az imákról, melyeket az ő tiszteletére mondasz a rózsafüzéren!” A hű szolga néma figyelemmel hallgott.

•

Ma is, mint minden reggel útrakeltek a misszionáriussal, faluról-falura vonulva a trópusi nap tüzeiben. A halál nem vár, legalább a lelkeket kell megmenteni. Napról-napra több a beteg, több a megfertőzött falu, mind nehezebben vonszolják magukat az ökrök, egyre rövidebbek lesznek az éjszakai pihenés órái s a páter gyakran úgy látja, mintha kísértetek táncolnának a rótszínű homokban. Egy reggel érezte, hogy nem bírja tovább. Őt is leverte a kolera, noha úgy tetszett, hogy semmi sem bír vele, semmi sem rettent meg.

Soosai árnyékos helyre vezette az ökröket, aztán a swami fekvőhelye mellé térdelt; az halálosan kimerülve feküdt ott. Mire eljön az este, mindennek vége lehet. Ki segíti akkor a haldoklókat halálos küzdelmükben? Ó hiszen, ha a fehér swami nem fáradt volna olyan sokat, talán megérné még a reggelt. — De Soosai ott virrasztott. Ismerte a gyógyfűveket és a borogatásokat és a swami meggyógyult. Nem sokára rá a tifusz támadta meg s ledöntötte lábáról. Négy

hétig feküdt eszméletlen. Soosai virrasztott, virrasztott és a rózsafüzért imádkozta. Szerte a falvakban keresztények és pogányok haltak meg, sokan, nagyon sokan. Nem volt mellettük senki, mindenki elhagyta őket. Mi lesz lelkükkel, ha a swami nem jut el hozzájuk, hogy megmutassa az örökkévalóságba vezető nehéz útát? Bizony, nemsokára ő is örök álomba merül. De Soosai ápolta őt s nem tágított mellőle. És a tifuszt is legyőzték.

Jött a fekete himlő. Nincs több földi remény. Tíz közül egy ha megmenekül. A misszionárius pedig oly gyenge, fáradt, oly tikkadt a láztól. Nem, ebből már nem gyógyul föl. De mellette van a Dewa Mada, az Istenanya, — és Soosai! Mellette virraszt és várakozik. Ismét más orvosság, más kezelés. Csak kitarítani. De hát egyedül ő az, aki soha el nem fárad, egyedül őt kiméli a ragály?

— Gondolj magadra is, — kéri az atya — ne jöjj oly közel hozzám, hiszen te is megbetegedhetsz!

— Nem baj, swami, ha meghalok is, csak te maradj életben. Az én gyermekeim felnőttek már, majd csak ellesznek valahogy, de mi lesz velünk, ha meghal hithirdető atyánk?

Sikerült. Harmadszor is megmenekült a páter a biztos halálból. S most, hogy a swaminak már nem volt ő rá szüksége, most Soosai betegedett meg. Csakhamar elvesztette minden erejét. Halálküzdelmében egyre csak ezt ismételté, halkán, mintha kedves dalt énekelne: „Nem baj, ha meghalok is, csak a swami meneküljön meg!”

A hű szolga, a hallgató hős, így öntudatlanul elárulta régen őrzött titkát. Csendes éjszakákon rózsafüzért imádkozva önmagát ajánlotta fel Istennek a hithirdetőért, s kockára tette életét, hogy testvéreinek lelkét megmenthesse . . .

Eljött a hatalmas, csillogó délindiai éjszaka, mély tekintete nehéz titkokat rejtegetett. Valamelyik buja, sötét bokor tövében fehér pap zokogott csendesen egy sötét, élettelen test fölött. Magányosan pihent a

halott hős. Kialudt szemei merően néztek a messze térbe. A mennyország fényes ajtajában az ég Királynője várta már ... (*H. Anderhalden közlése után Dr. S. M.*)

TRÉFÁLÓDZVA MENT A HALÁLBA.

A hithirdetők által elvetett mag csodálatos termést hoz a pogányságból megtért lelkekben. Bizonyosága ennek főleg a keresztényüldözések kora a XIX. századbeli egyháztörténetben is. Az új keresztények bámulatos hősiességgel ragaszkodnak vallásukhoz. Inkább feláldoznak mindent, vagyont, családot, sőt még az életet is, semhogy hitüket megtagadják. Örömmel teszik ezt.

Gam Mátyás, annami (Hátsó-India) bennszülött, még a vértanuk történetében is szokatlan vidámsággal és jókedvvel ment a halálba, az 1847-i keresztényüldözésben.

Mint hajós Singapurból Annamba hozta titokban a hithirdetőket és levelezésüket is közvetítette. Elfogták és kínzással akartak tőle vallomást kicsikarni. Tűzes vasfogókkal tépték testét. Ő azonban a legiszonyatosabb kínzás közepette is nevetve mondotta:

„Kedves mandarin barátaim, ne kínozzatok olyan kegyetlenül, mert a csipkedések és korbácsütések folytán még meg találom vallani, hogy miattatok hoztam ide a hittérítőket.”

Az egy évig tartó rettenetes börtön sem tudta megtörni jókedvét. Ha mások sajnálkoztak rajta, ő mindig csak azt hajtogatta, hogy inkább csak irígylésre méltó. Szüntelen imából merítette a keresztnek szeretetét.

Mikor kivitték a vesztőhelyre, a menet élén haladó katona közbe-közbe felolvasta a halálos ítéletet. Azonban értelmetlenül tette. A vértanu tréfásan odakiáltott neki:

— „Kedves barátom, kissé hangosabban olvasd, hogy mindenki megértse, hogy nem gyilkos vagy rabló vagyok, hanem hítemért halok meg.”

Még csak 34 éves volt. Feleséget és gyermekeket hagyott hátra.

SZÓSZERINT VETTÉK.

A hitújoncoknak megmagyarázták, miben áll a vértanúság. Hogy a tanítás gyakorlati legyen, felszólították őket, fogadják panaszszó nélkül a szenvedést, a kellemetlenséget. Ez meg fogja erősíteni és elkészíti őket arra, hogy, ha szükség lesz rá, a vértanúságot is el tudják szenvedni szent hitükért.

Nemsokára lelkigyakorlatot végeztek a hitújoncok s hallgatagon sétáltak a zárda körül. Olvasójukat morzsolgatták. Egyszerre csak nagy és átható kiáltásokat hallunk. Odasietünk. Hátha valamilyen vadállat támadta meg bennszülötteinket! De majd földbe gyökerezik lábunk. Lámpánk fénye mellett látjuk a derék fekete keresztényeket, midőn épen egy jó adag verést szolgáltatnak ki a gyanútlan hitújoncoknak, akik ájtatosságukban annyira elmerültek, hogy még csak nem is védekeztek.

A nővér sípja élesen beleharsog a harcias jelenetbe és megállítja a bösz támadókat.

— Ki akartuk próbálni, hogy a jövőendő keresztények képesek-e a vértanúságot elviselni szükség esetén.

— Úgy? feleli a nővér — majd ugyanilyen módon kipróbáljuk az egyéves keresztények hősiességét!

Inukba szállt a bátorság a harcias kongónégereknek és . . . elkullogtak. (*Irgalmas Nővérek, Kongóvidék. Franciából Sch. J. G.*)

CSODÁLATOS KERESZTÉNYEK!

A kajangai katekista Fructuosi és felesége, Pelagia igazi keresztények. Nagyon szegények — és nyolc gyermeket kell eltartaniuk. Dolgoztak-vetettek, de a jó Isten megtagadta tőlük a termést. Apa, anya és a nyolc csemete még jó egészségnek örvendett, bár meglehetősen éheztek. Különösen az anya érezte a táplálék hiányát, hiszen hathónapos csecsemőjét kellett táplálnia. Sötéten, komoran állt előttük a jövő. Vajjon mi

lesz nyáron? Én csak egyre biztattam szegény derék házaspárt, hogy majd megsegíti őket az isteni Gondviselés. Szavaim nem hangzottak el a pusztába.

Két hónap múlva találkoztam Pelagiával. Hátán egy letakart kisbabát vitt, mivel erősen tűzött a trópusi nap. A baba fejére tettem kezemet:

— Nos, Chrysostomus, emlékszel-e még a fehér atyára, aki téged megkeresztelt? . . .

Pelagia elmosolyodott:

— Atyám, ez nem Chrysostomus.

Erre meggondolatlanul feleltem:

— Nem tudtam Pelagia, hogy a jó Isten ismét gyermekkel áldott meg . . .

— Ez nem az én gyermekem.

— Hát kié?

— Mikor idejöttem, a bokorban egy asszonyt találtam, aki éhenhalt. Hátán sírdogált kis csecsemője. Magamhoz vettem s tápláltam.

Kibontotta a kendőt és megmutatta a kis csontvázat.

— Na és mi lesz ezzel a gyermekkel?

— Csak nem hiszed, atyám, hogy engedem éhen pusztulni! Örökbefogadom. Most meg azért hoztam ide, hogy megkereszteld!

— De hogyan gondoskodsz majd róla, hisz földjeiden az idén semmi sem termett?

— Majd elintézi a jó Isten!

Alig tudtam könnyeimet elrejtteni.

Azóta Pelagia követőkre is talált.

Multkoriban felhívtam a keresztény anyákat, hogy fogadjanak magukhoz elhagyatott, kitett gyermekeket. Mindjárt 21 szegény négerasszony jelentkezett erre a nemes cselekedetre; köztük volt egy szegény özvegy-asszony is, akinek amúgy is három gyermeke volt.

Mily gyönyörűsége telhetik az isteni Üdvöztőnek ezekben a buzgó néger nőkben, akik az Ő nevében fogadják magukhoz és nevelik fel keresztényekké az elhagyott kisdedeket. (*Van den Mersch fehér atya. Fordította: Sch. J. G.*)

BÁTOR KATEKÉTA.

Amióta *P. Lievens* és hőslelkű társai oly nagy eredménnyel apostolkodtak *Chota Nagporeban*, azóta a protestáns pásztorok mindent megtesznek, hogy kételyt hintsenek el a hívek lelkében. Durva támadásaik leginkább a pápa csálhatatlanságának és Mária istenanyaságának dogmája ellen irányul.

Volt egy katekétánk. *T. Pál* volt a neve, (azóta meghalt már, de a fia most is a legjobb katekétája a mundák közt működő missziónak,) aki engedélyt kért arra, hogy megfeleljen az egyik luteránus prédikátor gyalázkodásaira. S valóban kevéssel utóbb, mikor látta, hogy a prédikátor egy szekér tetején állva nagy hallgatóság előtt dörög el szokott mondanivalóját, maga is a tömeg közé furakodott és félbeszakította a szónokot:

— Uram, szabad-e valamit kérdeznem?

— Kérdezz csak, testvérem, én mindenkor szívesen tanítom a tudatlanokat.

— Azt szeretném tudni, Uram, vajjon a keresztények valóban Krisztus testvérei-e?

— Úgy van.

— Ön azt mondja hát, hogy Krisztus a mi testvérünk?

— Igen.

S vajjon Mária Krisztus anyja volt-e?

— Az volt.

— Nos, Uram, ha Krisztus a mi testvérünk, Mária pedig Krisztusnak anyja, akkor a mi anyánk is, mi pedig az ő gyermekei vagyunk. Én meg úgy tudom, hogy a munda ember, de minden más becsületes ember is, szereti és tiszteli az édesanyját, mert csak a vadállat tud megfedkezni az anyjáról.

Jókedvű helyeslés kísérte ezeket a szavakat . . . Azóta se láttak luteránus térítőt ezen a vidéken.

(*A. Horny S. J.*)

A NÉGEREK ÉS KRISZTUS SZENVEDÉSE

A négerék nagy figyelemmel hallgatják Krisztus szenvedésének történetét. Mélyen szívükbe vésik, hogy Krisztus szenvedéseinek mindnyájan okozói voltunk bűneink által. S ez a tudat nagyon elszomorítja az egyszerű lelkeket. A szentbeszéd után képekben is bemutatja a híthirdető a szenvedés történetét. A négerék igen nagy érdeklődéssel szemlélik a sok színes kereszti-úti képet. Mikor már jól megnézegették, elkezdnek megjegyzéseket tenni. „Hála Istennek, Krisztus kínzóí közt nem volt egy fekete sem, mind fehérek voltak. Csak egy kis fekete gyermeket látni, de az sem bántotta Krisztust, az csak a vizet öntötte Pilátus kezére . . . No, a fehéreknek ugyancsak kell buzgólkodniuk, hogy nagy szeretettel szolgáljanak Krisztusnak és elégtételt adjanak azért, hogy ők voltak kínzóí.”

NÉGER TÖRZSFŐNÖK LEVELE AZ APÁCÁKHOZ.

Az Afrikai Miasszonyunk zárdája új jelöltekkel gazdagodott. Pár nap múlva a főnöknő levelet kapott az egyik leányka atyjától, a vidék törzsfőnökétől:

„Szeretném elmondani neked, hogy mily boldog vagyok, hogy a jó Isten az én leányomat meghívta az ő szolgálatára. Annál is inkább örülök ennek, mivel Odetta az én legidősebb gyermekem, s nemde javaink zsengejét kell az Úrnak adnunk. Odaadom hát a leányomat, akit olyan nagyon szeretek, odaadom az Istennek, hogy neki szolgáljon, s hogy jó szerzetesnő legyen. Te ismered a batutsi embert, tudod, hogy nem szokott a szolgai munkához. Ezt pedig nem azért írom neked, mintha Odetta nem tudná megtenni mindazt, amit jelölt-testvérei végeznek, hanem, hogy megkérjelek, szoktassátok őt lassankint a munkához, nehogy az erőszakos változás megingassa állhatatosságát, hiszen olyan gyenge még. Te megértesz engem, tudod, hogy nem akarok beleszólni dolgaikba, hanem egész lelkemből kívánom, hogy leányom köztetek maradjon, és szerze-

tesnő legyen. Üdvözöllek, oltalmazzon meg az Isten. Dyonisiyo Mazima." (Az afrikai Miasszonyunk hit-hirdető nővéreinek közleménye.)

„KÜLDJ NEKÜNK EGY HITHIRDETŐ ATYÁT, CSAK LEGALABB EGY EGÉSZ PICINY ATYÁT . . .”

Oly vigasztaló s mégis oly fájdalmas visszaemlékez-nem arra a százezer emberre, ki ott él Usumbaro hegy-vidékének nyugati részén!

Meglátogattam őket s úgy fogadtak, mint rég várt kedves vendéget. Virágok, zöldelő ágakból font füzérek integettek felém s az utat valósággal befödte a számtalan gyékény. Az egész lakosság ott térdelt az út mentén, köztük volt a fejedelem, Ntakanyura és a felesége is. Amint elhaladtam mellettük és megáldottam őket, egymásután emelkedtek fel és örömteljes szívvel kiáltották: „Nekünk is adott püspököt a pápa!”

Fogadás után a neves fejedelem kéréssel fordult hozzám:

— Ó, uram, küldj nekünk egy atyát, semmi mást nem kérünk tőled, csak egy piciny atyát. Küldd el nekünk például Sikimi atyát (vagyis P. van Sichemet.)

(Tudnivaló, hogy P. van Sichem flamand ember és oly magasra nőtt, hogy fölér kettővel.)

— Kedves barátom, szívesen teljesíteném a kérésedet, de lásd, most nem tehetem, bármennyire szeret-ném is.

Másnap reggel a fejedelem búcsút vett tőlem, sietett, nehogy elkéssék a katekizmusról, de mielőtt eltávozott volna, még egyszer hozzám fordult:

— Uram, küldj nekünk egy hittérítő atyát, csak legalább egy egész piciny atyát!

Oly könyörgő volt a hangja s annyi remény csillogott a szemében, hogy engednem kellett. (*Irtá: Mgr. Gorju, Urundi (belga Kongó) püspöke.*)

NYOMORÉK TESTBEN SZÉP LÉLEK.

Pedro szegény volt és sokat szenvedett. Nyomorult teste mindenkit szánalomra indított. A felső teste túlságosan nagy volt és lefelé mindinkább keskenyedett. Az egész teste gyenge, vékony lábakon nyugodott. Higgadt, komoly ember volt.

Két évi hitoktatás után megkeresztelték őt és szívébe fogadhatta Jézust, a nyomorultak nagy Barátját. Attól a naptól kezdve sugárzott arca a boldogságtól.

Nemsokára súlyosan megbetegedett. Midőn a hit-hirdető meglátogatta, Pedro már a végét járta. A kate-kéta azt tanácsolta neki, hogy készüljön a halálra.

Fülébe súgta:

— Pedro, ha keresztséged óta megbántottad a jó Istent, mondd el szépen az Atyának, ő majd feloldoz.

Ekkor a szegény beteg hangosan, szinte szemrehányással így felelt:

— Mit mondasz? Nem vagyok-e megkeresztelve? Nem keresztény-e az én lelkem és nem volnék a jó Isten hűséges gyermeke?!

Könnyekig meghatódva nyújtotta neki a páter az Úr Jézust úti eledelül és Pedro lelke elszállt a földről az égbe.

Kis kereszt jelzi a temetőben a helyet, ahol a nyomorék test nyugszik, amely nagy léleknek volt hordozója. (*A Szent Keresztről nevezett Atyák közlése. Kongóvidék.*)

MIKOR A FEKETE LECKÉZTETI

MEG A FEHÉRET.

Kongóban egy léha európai tisztviselő nem akarta beírni egy négernek keresztnévét valamely hivatalos iratba.

— Bocsánatot kérek, fehér úr, — szólott neki a néger — nekem Mundeke Albert a nevem. Mundeke

az van sok, de énnekem keresztnvem is van. Keresztény és ezáltal Isten fia vagyok.

A fehér gúnyosan mosolyog. Isten fia? Istent nem ismerem. Sohasem láttam.

— Nem láttad? Jöjj csak, fehér, majd megmutatom.

Erre kivezette a fehérét és a napra mutatott, mely éppen izzó trópusi tűzzel sütött oda. A fehér mindjárt elfordította tekintetét. — Fehér, fehér, — szólt a néger — te még a napba sem tudsz jól bele-nézni, pedig az csak teremtmény. S azt akorod, hogy Istent, a Teremtőt láthassad!?

A BÉLPOKLOS IMÁDSÁGA.

Tesfa-Joannès volt a neve, vagyis Szent János reménysége. Talán ötvenöt éves lehetett, nős volt és négy gyermek apja. Tizenkét esztendeje marcangolta szervezetét a lepra, s most elérkezett betegségének legfájdalmasabb időszakához.

Tudta szegény, hogy napjai meg vannak számlálva, hogy nemsokára lehullanak a tagjai, mint a régi falról a vakolat. Betegségének ebben az időszakában a legtöbb leprás annyira ingerlékeny, hogy szinte elviselhetetlenné válik a környezete számára. Tesfa-Joannès csodálatos szelidséggel tűrte nagy szenvedéseit.

Mikor utoljára láttam, — a háború alatt halt meg — gondoltam, megkérdezem tőle, hogy mivel tölti a napjait. Ime, ezt felelte nekem:

— Amint fölkel a nap, kijövök a kunyhóból, hogy fölmelegedjenek elgémberedett tagjaim. Aztán nézem az eget, gondolkodom és imádkozom.

— S ugyan mit imádkozol?

— Lásd, atyám, nekem nincsenek ujjaim, nem tudom kezembe venni a szent olvasót, azért egész nap csak azt mondogatom a jó Istennek: „*Istenem, legyen meg a te akaratod és ne legyen meg az én akaratom!*”

Ez volt a szegény beteg imája.

Rövid imádság és mégis oly nehéz „könyv nélkül” megtanulni. (*Baeteman J., abessziniai hithirdető.*)

MEG NEM ÉRDEMELT SZEMREHÁNYÁS.

Egy nap jókor reggel elindultam, hogy meglátogassam a szent Mátyásról nevezett missziós állomás köré települt iskolákat.

Útközben egy öreg anyókéval találkoztam, aki hatalmas kosarat vitt a kezében. Mikor meglátott, felémbólintott, aztán száraz hangon így szólt:

— Bizony, csak gonosz emberek vagytok ti, atyák.

— Miért beszélsz így, anyókám? Hiszen ápoljuk a betegeket, tanítgatjuk a gyermekeket, felkeressük házatokat, hogy segítségére lehessünk a haldoklóknak. Ezért mondasz te gonosznak minket?

— Nem, nem ezért. És mégis gonoszok vagytok, mert nem jöttetek már harminc esztendővel előbb ebbe az országba. Akkor még én is fiatal leány voltam, olyan fiatal, mint most a leányom, aki töletek tanulja megismerni és megszeretni az Istent. — Nagyot sóhajtott, aztán hozzátette: — Én már nem tanulhatom meg ezeket . . .

— Értlek téged, jó lélek, de mondd meg hát, hogy jöhettem volna harminc esztendővel előbb, mikor mindössze 37 éves vagyok?

— Az idősebbeknek kellett volna eljönniök. Ird meg az eruópai testvéreidnek, hogy itt sok-sok ezer lélek pusztul el, több, mint ahány kukoricaszem van a kosaramban.

Megígértem, hogy megírom, amire kért, s íme, most eleget tettem adott szavamnak.

Talán megengedi a jó Isten, hogy e szegény anyóka szemrehányása megerősítse azokat a lelkeket, akik még haboznak szent hivatásuk követésében.

Az aratás nagy, de a munkás kevés! . . .

(P. Verhoeven fehér atya.)

ŐK IS SZERETIK A SZŰZANYÁT.

A bengáliai misszió buzgó híve, József, egy napon az erdőbe ment, hogy az erdésztől fát vásároljon kicsiny házikójának összeállításához. Az erdész protestáns volt és azt hitte, hogy József pogány. Szinte lenézőleg kérdezősködik neve után.

— József a nevem — válaszolt szeliden.

— Tehát keresztény vagy? Luteránus vagy anglikán?

— Egyik sem. Katolikus vagyok.

— Úgy? Hát te isteníted az Isten Anyját? — válaszolt gúnyosan az erdész.

— Hallgass meg! — folytatta szerényen József. — Mikor hozzád jöttem, szépen köszöntöttelek. Hazur salam! Talán nem tetszett neked?

— Nagyon örültem, mikor láttam, hogy ti vadak is tanultok már egy kis műveltséget.

— De nézd csak — folytatja József — a ház előtt ül édesanyád. Azt is üdvözöltem: Hazur salam! Mit szoltál volna hozzá, ha én csak téged köszöntlek és anyádat durva szavakkal illetem?

— Mit? Te, te merészelnéd megsérteni anyámat? — kiált fel az erdész. Távozz tőlem, ha életben akarsz maradni!

— Nem, nem! Nem akarom megbántani anyádat. De lásd, ha te ennyire tisztelek édesanyádat, és kíváncsi, hogy mi is megbecsüljük, akkor mi, katolikusok is köszönhetjük az Isten Anyját! *(Irtá: Vizjak A. S. J., indiai hithirdető. Ford.: Sz. R. S. J.)*

„NE FÉLJETERK AZOKTÓL, AKIK MEGÖLIK A TESTET . . . ”

A boxer lázadás vértanuinak aktái csodálatos hithűségről és vértanui bátorságról tanuskodnak. Az új és a pogány környezetben élő régebbi keresztények hitét a legrémesebb szenvedés sem tudta megingatni. Lássunk röviden néhány esetet.

Egy asszony, akit gyermekével a templomba vittek, hogy ott elevenen megégessék, így válaszolt gyermekének, aki inni kért:

— Várj egy pillanatig. Majd iszol a mennyországban.

Egy másik anya, akit kisfiával együtt elevenen temettek el, amikor ez panaszkodott, hogy szeme tele van földdel, így szólt:

— Hunyd be szemedet, fiacskám, nemsokára az égben nyitod fel . . . Jelöld meg magad gyorsan a kereszt jelével és mondd: Keresztény vagyok!

A 19 éves Csu Péter a rettegett Csenn tábornok szemébe mondta:

— Nagy férfiú, te nem tagadhatod meg szüleidet! Én sem tagadhatom meg Istenemet, aki Atyám nekem . . .

A boxerek közeledtének hírére Csang-kia-csoang község katolikusai a közeli Toan-kia-u-ba menekültek. Egyedül Kinn Pál nem mozdult, hiába kérelték rokonai, gyermekei.

— Ott akarok meghalni, ahol éltem!

Június 16-án megérkeztek a boxerek. A templomot azonnal felgyújtották és keresztények keresésére indultak. Pált rövidesen elfogták.

— Keresztény vagy? — kérdezték tőle.

— Igen — felelte Pál.

A boxerek fenyegetőztek, hogy megölik, de Pál egy cseppet sem ijedt meg.

— Hiszen már több mint 70 éve keresztény vagyok. Ezért akartok megölni?

— Igen, Ha keresztény vagy, meg kell halnod!

— Jó. Én mindenesetre keresztény vagyok és az is maradok — zárta le a párbeszédet Pál a lehető legnyugodtabb hangon.

A boxerek munkához láttak. Lassan, egymásután levágták fülét, orrát, kezét . . . Minden egyes csonkítás után megkérdezték:

— Nos, hát még mindig keresztény vagy?

Pál egy pillanatra sem ingott meg. Hangja mindig szilárdan csengett:

— Igen!

Mikor már-már elnémította a nagy vérvesztés, a boxerek türelmüket veszítették a hős hitvalló állhatatosságán. Lándzsákat döftek testébe, majd tüzet raktak és a még vonagló vértanút a lángok közé dobták.

Ime, ilyen gyümölcsöket terem a hithirdető munkája és az itthoni hívek imája és áldozata!

JÉZUS CSAK A LÉLEK BÉL- POKLOSSÁGÁT UTÁLJA.

Karácsony volt. A keresztények mind szívükbe fogadták már a Betlehemben megszületett isteni Kisdedet. A mise és a hálaadás véget ért; a papi segédlet s a hívők lassankint mind kivonultak a templomból. Csak Mária nem mozdult helyéről. Arcát tenyerébe hajtotta és meghúzódott egy kis sarokban, ahol senki-nek sem tűnt fel. A szegény nőt a rettenetes baj, a bélpoklosság sorvasztotta, amely nem kíméli áldozatát. Ez a borzasztó betegség orcájának már csaknem kétharmad részét leroncsolta: és hogy az iszonyú ragály pusztítását elrejtse, egy darab ronggyal fedte be arcát szemétől kezdve egész az álláig. — Amint távoztam a templomból, észrevettem az elkülönített helyen és feléje mentem.

— Atyám, — szólt hozzám — minap azzal biztattál, hogy már talán eleget tanultam, hogy az Istent szívembe fogadhassam. Tegnap hófehérre mostad lelke-met a bűnbánat szentségében és ma mégsem vettem magamhoz az isteni Gyermekeket, mint a többi keresztények.

— De, Mária, az a te hibád, ha nem áldoztál, — válaszoltam. Miért nem járultál az Úr asztalához a többiekkel együtt?

— Atyám, — felelte — hallgass meg: nem mer-tem. Azt mondtam magamban: Hát a kis Jézus be mert volna térni egy olyan szívbe, oly hajlékba, amelyet

ily undorító, tátongó fekélyek borítanak, mint az ajkamat? Nézz ide, atyám, hiszen már nincs is ajkam!

— Leányom, — szoltam hozzá szeretettel — hisz jól tudod, hogy Jézus éppen nem a testi szépséget tekinti. Megelégszik Ő a lélek szépségével. Neki ez elég, ez megnyeri tetszését.

— Ó, hát igaz az, hogy az ég és föld Ura nem borzad vissza az én undorító testem megérintésétől?

— Nem, Mária! Légy nyugodt, Jézus nem utál, mást, csak a bűn lepráját. Nem leszünk-e halálunk után mindnyájan az enyészet áldozata?

Aztán előkészítettem ezt a szerencsétlent a szent-áldozásra és ebbe az élő holttestbe leesdettem a szomorúak vigasztaló Istenét. És Máriának is, igen neki is, boldogság szállt szívébe.

Azóta már nem fél az Úr asztalához járulni, hogy lelkét az erősek Kenyerével táplálja. Szívében állandóan visszhangzanak az említett szavak: Jézus csak a lelki bélpoklosságot utálja. *(A fehér atyák missziós hireiből. Franciából: S—s.)*

JÁNOS MESTER ÖNZETLENSÉGE.

Tizenöt esztendeje áll már János a katekumenek iskolája élén.

Fizetése bizony csekély s nem áll arányban kiváló képességeivel s azzal a gyakran fáradságos munkával, melyet magára vett.

Az első évnegyed végén magamhoz hívtam:

— Nos, János mester, hogy megy sora?

— Köszönöm Atyám minden rendben volna, csak a feleségem betegeskedik.

— Elégedett-e?

— Az vagyok Atyám, ha ön is elégedett velem.

— János, maga az én hűséges segítőtársam, s csak az bánt engem, hogy nem tudom jobban megfizetni szolgálatait. Tudom, hogy az állami tisztviselők csábító ajánlattal környékezték meg s hogy ötször, sőt tízszer annyit fizetnének ők, mint amennyit én

adhatok. Gondolkozom még ezen a dolgon és karácsony után egy mptával (5 frank) toldom meg a havi fizetését.

János rám nézett, szemei örömtől csillogtak.

— Szívemből megköszönöm Atyám, hogy így megdicsérte a munkámat, de a fizetésemelést nem fogadom el, mert nem pénzért dolgozom, hanem Istenért és testvéreim lelkéért . . .

Ilyen csodákat művel az isteni kegyelem az egyszerű és tiszta szívekben. *(A kwangói jezsuita misszió híradása.)*

AZ ISTENI KEGYELEM ÚTJAI.

Egyik októberi sétánkon mondotta el japán rendtársam: Ogihara Alajos S. J., hogyan lettek szülei katolikusok.

— Édesapám — mondja társam — a fővárosba költözött. A felsőfokú tanítás akkoriban még a görög filozófiai iskolák jellegét viselte: a tudományszomjas ifjak egy híresebb mester köré csoportosultak s tőle nyerték kiképeztetésüket. Apám Tokio legkiválóbb orvosához szegődött. A 22 éves fiatalember valósággal csüngött mestere ajkán.

— Az övében is, mint minden igazi japán lelkében, fölvetődött a kérdés: Honnan vagy? Mi a célod itt a földön? Mi lesz veled a földi lét után?

— Aki nem született japánnak, az talán meg sem érti, mily zsarnoki kérdések ezek. Ahol lábra kaptak egyszer, ott nincs többé nyugalom. S bár mosoly játszhatik ajkán, de bensejében viperaként marcangolja a hármaskérdés. Így érthető, ha annyi fiatal japán a pusztulásban keres szabadulást.

— Apám, mint annak idején a legtöbb orvos, materialista volt. Tanulmányaiban és vizsgálatainál mindenütt csak anyagra bukkant. Le is vonta a következtetést: csak anyag létezik.

— Most, amikor elemi erővel elébe toppant a hármaskérdés: nem volt felelete. Anyagelvűsége

csődöt mondott. Igazságszerető lelke tapogatózva kereste az utat — vissza gyermekéveinek azóta elveszett — hitéhez: a buddhizmushoz. Neki gyürkőzött a buddhista filozófiának. Én láttam még a könyveit. A sok széljegyzet tanuskodik arról a buzgóságról, mellyel vergődve keresett megoldást. Sokat olvasott, sokat gondolkodott, de megoldást nem talált.

— Újra elfordult a buddhizmustól. De mihez fogjon? Ekkor új reménysugár csillant fel előtte. Hallott a fehérek bölcsességéről. Tudta, hol rendezik összejöveteleiket. Elment ő is. Nagy figyelemmel leste a protestánsok tanait. De ismét csak csalódott: míg a buddhizmus legalább fölfogta az emberi lélek örvénylő mélységeit, addig a protestantizmus a felszínen marad. Ilyen sekély vízre nem merte kibocsátani élete sajkáját.

— Befejezte már orvosi tanulmányait. Mestere mindenképpen Tokioban akarta tartani, de az apai parancs hazaszólitotta. Nem késett sokat. Útnak eredt hazafelé — képzett fővel, de összetört szívvel.

— Otthon jó híre kerekedett. Messze földről keresték a betegek. Úgyes kézzel gyógyította őket, csak tulajdon bajára nem lelt gyógyító balzsamot.

— Ebben az időben telepedett le szülővárosában, Tszuruokában, az első kat. hithirdető. Szentéletű ember volt. Példája vonzott. Az alsórétegű népből többet sikerült megnyernie. De ép ez volt a veszte. Az előkelőbbek megvetették ezért a vallását, s a jó páter teljesen elvesztette rájuk befolyását.

— Az ősz misszionáriustól hallottam, hogy egy este kopogtak ajtaján. Édesapám lépett be. Nagy vargabetűvel kezdte a szót. Azonban nem sokba tellett s máris feszegették a kérdést: honnan az ember, mi a célja?

— Nehezen ment; a misszionárius csak keveset tudott japánul. Búcsúzáskor igénytelen kis könyvet nyomott édesapám markába. A katekizmus volt. Csak a legfőbb igazságokat tartalmazta akkor.

— Apám hacsak tehette, naponként kereste föl a nyomorúságos missziós-telepet. Észrevették ezt a pogá-

nyok, s közbeszéd tárgya lett. Az előkelők megszakították vele az érintkezést, mert a haza ellenségeivel cimborál. Hogy megfosszák keresetétől, betegeire igyekeztek hatni. Ezek azonban kitartottak mellette. Ugyan is fontosabb volt egészségük.

— Sokat gondolkodott édesapám. Nehézségeit föltárta a hithirdetőnek. Sajnos azonban ez nem rendelkezett kellő tudással. Apámat nagyon bántotta a dolog, s kissé meghökkent. Szerencsére azonban nem vesztette el józanságát. Nem tagadta, hogy észszerű a katolikus tan és sok kételyét oldotta meg. Aztán ott a misszionárius is: az erények példaképe s igazi hős. Ez az ember nem vezethet félre; vallásának igaznak kell lennie.

— Atyám új ember lett. A keresztség eloszlatta még utolsó kételyeit. Kimondhatatlan béke honolt szívében.

— A külső nehézségek azonban még csak fokozódtak. Ellenfelei még arra is vetemedtek, hogy ellopták a cégtábláját. Nagyapám sem tudott megbarátkozni az új helyzettel. A multon évődött. A 18. században családjá kibukott a főnemesség sorából; azóta a hatvanas évek végén még köznemességét is elvesztette. S most utolsó reménye és büszkesége is cserbenhagyta: fia a jött-ment idegenhez pártolt. Hiába, végleg elkorcsosodott a harcias család! Fia nem hajlott többé intő szózatára. Sőt elvakultságában annyira ment, hogy a katekizmust tette az öreg úr asztalára. Ez már sok volt.

— Félórányira van a várostól egy 1600 m-es hegy. Kimbo a neve. Csúcsán sinto-szentély épült. Nagy látogatottságnak örvend. Nagyapám mintegy 70 éves volt ekkor. Fián ember nem segített, hátha megkönnyörülnek rajta az ősök istenei. Rászánta magát a terhes zarándokútra. Nehéz kő alatt görnyedt. Remélte, hogy így könnyebben talál meghallgattatásra.

— Megártott neki a zarándoklás. Megerőltette magát és alaposan meghűlt. Ágynak dőlt. Baja makacsul ellenszegült apám orvoslásának. Állapota egyre

rosszabbodott. Egyszer hívatta apámat. Könnyes pillái különös meghatottságot árultak el.

— Fiam, — így szólt — úgylátszik, napjaim meg vannak számlálva. Én is boldog akarok lenni, mint te. Kérlek, hívd el a misszionáriust.

— Apám először nem akart hinni a fülének, azután már is futott, ahogy csak bírt, nehogy nagyapám még megmásítsa szándékát. Hiába volt az aggodalma!

— Megérkezett a hithirdető. Láttá, hogy súlyos a beteg állapota. A páter rövidre fogta a hitoktatást. Ekkor tűnt ki, hogy az öreg úr jól ismerte szent hitünk titkait. Betegsége alatt titokban tanulmányozta a katekizmust.

— A büszke pogány meghajtotta kemény nyakát s fejére hullott a keresztvíz: élete alkonyán újjászületett a mennyország számára. Ott térdelt mellette fia, menyee, kis unokája hálatelt szívvel, hogy Isten meghallgatta leghőbb imájukat. Ott volt a felesége is, már csak ő tett kivételt a családban. Nagyapám eddig is oktatta legnagyobb titokban, de ezentúl még buzgóbban tette. S csak a halál akadályozta abban, hogy megélje a napot, mikor a felesége az isteni kegyelem királyi köntösébe öltözik.

— Elköltözött ő. Nem kellett sokáig várnia: élete hű társa is követte nemsokára. Találkoztak az isteni Báráný előtt a keresztség hófehér öltözetében s kérték tőle a kegyelmet, hogy pogány honfitársaik is minél előbb eljussanak az igaz hit világosságára.

Igy lett katolikus az Ogihara család. (*Petruch Antal S. J.*)

SZEGÉNY HINDU FEJEDEMI

ADOMÁNYA A MISSZIÓKNAK.

Nem régen egy szegény, öreg ember arra kért, engedjem meg, hogy egy pár percig beszélhessen velem. Tudtam, hogy szegény ember és azt gondoltam, pénzt akar.

Mikor belépett a szobámba, alig tudott lélekzetet venni. Olyan gyenge volt, hogy még a botjára támaszkodva is alig tudott a lábán állni. A gyaloglás nagyon kifárasztotta.

— Mit tehetek érdekében? — kérdeztem tőle.

Igy válaszolt:

— Püspök úr, ön tudja, hogy én szegény és öreg ember vagyok és hogy csak egyik napról a másikra élek. Mégis, az utolsó negyven esztendőben, nagy nélkülözések árán, sikerült valamicskét összekuporgatnom. Az volt az elhatározásom, hogy ezen a pénzen majd misét mondatok a tisztítótűzben szenvedő lelkekért. De most megváltoztattam eredeti tervemet. Ön azt mondta nekünk, hogy a Szentatya azt óhajtja, hogy a keresztények segítsék adományaikkal a bennszülött papok neveltetését. Én elhatároztam, hogy önnek adom át ezt a pénzt, ennek a szent ügynek a támogatására. Csak azt az egyet kérem, kegyeskedjék a nevemet titokban tartani.

Mialatt ezeket mondta, egy rongyba takart csomagot nyújtott át nekem. Fölbontottam. Néhány pénzdarab és 300 rupia (kb. 800 pengő) értékű bankjegy volt benne. Negyven év takarékosságának eredménye!

Ajánlottam az öregnek, hogy az összeg egy részét örizzük meg és az ő halála után mondassunk misét érte.

Az öreg azonban így felelt:

Isten majd megkönyörül rajtam, Ő nem engedi magát felülmúlni a nagylelkűségben.

Azt hiszem mondanom sem kell, mennyire meghatott e szép példa. Néhány hónappal ezelőtt az aggastyán az égbe költözött, hogy érdemes életének jutalmát elnyerje! (*Roche Tibor S. J. tuticorini püspök. Franciából fordította: P—r.*)

PÖRÖSKÖDÉS.

Még reggeli nyolc óra sem múlt el s én már a harmadik pörös ügyet bogozgatom . . .

Fiatal keresztény gazda lép elélem. András a neve. Feleségét Mártának hívják. Alig hat hónapja házasok, de már is nagy a harag köztük! De talán mégis lesz orvossága. Márta elkeseredett képpel áll előttem s Andrásnak sincs most oly bizalmat keltő ábrázata, amely megnyugtathatná a felől, hogy az ő részén van az igazság.

Márta kezdi:

— Atyám, ez az ember megvert engem; még hozzá igazságtalanul. De nem is megyek vissza hozzá; vannak szüleim, azok szeretnek engem.

— András, miért vered a feleséged? Mi panaszod lehet rá?

— Semmi, Atyám . . . éppenséggel semmi. Nem vethetek én annak semmit a szemére. De megkellett, hogy verjem, mert tudom én jól, hogyha meg nem fenýítik időről-időre az asszonyt, akkor elviselhetetlenül büszke és rátarti lesz. Ez a kis verés amolyan előlegezett orvosság volt annak a két betegségnek gyógyítására, melyet minden asszony megkap . . . Jól tudja ezt minden okos ember.

Eleget hallottam. Kész az ítélet.

— Hallod-e András, neked mielőbb változtatnod kell a nevelési elveiden . . . A keresztény házasság békéje minden verésnél, botütésnél biztosabb támaszon nyugszik . . . Te pedig Márta, emlékezzél meg arról, hogy az oltár előtt fogadtad, hogy elhagyod atyádat és anyádat s követed férjedet. Ilyenformán nem szabad minden semmiségért becsapnod magad mögött az ajtót.

Igy szólt az ítélet, melyben mindkét fél megnyugodott. (P. J. M. Thomas, afrikai hithirdető.)

HÁLA.

Ritka virág . . . az egész földön, minden országban . . .

Hogy azonban mégis csak kinyílik néha az afrikai Kongó földjén is, bizonyítja a következő eset:

A várva-várt európai posta megérkezett és a

hithirdető szomorúan veszi tudomásul, hogy édesanyja, akit a távolból is annyira szeretett, elköltözött az élők sorából. A következő vasárnap, mikor prédikált, könnytől csillogó szemmel, a legnagyobb meghatódottság hangján adta tudtára keresztényeinek és katekumeneinek fájdalmas gyászát és egyúttal kérte hallgatóit, hogy jámbor imáikban ne feledkezzenek meg kedves halottjáról.

Még ugyanaznap délután, amikor a missziós teleptől nem messze fekvő faluban látogatását végezte, szokás szerint a betegek kunyhóit is megtekintette. Az egyikben egy szegény bélpoklost könnybelábadt szemekkel talált.

— Nos, Mária, — szólt a hithirdető atya résztvevő szeretettel — hát talán ma rosszabbul vagy?

— Nem, atyám, — volt a válasz — nem vagyok rosszabbul. Hanem te ma reggel nem sírva hirdetted-e ki anyád halálát? Már pedig, ha az atya gyászol és könnyezik, lehetséges-e, hogy gyermekei ne sírjanak vele együtt? . . . Nem hagytad-e el értünk legdrágább kincsedet, anyádat? . . . Nem vágyódott-e utánad, hogy téged viszontláthasson? Talán halála előtt is a te nevedet emlegette . . . Téged hívott . . . Atyám, hadd zokogjon az én szívem, mert a tied is sír.

Ime, a hála . . . Igen ritka virág! de nem oly ritka az egyszerű és alázatos szívekben. *(A tongerloo-i premontriek missziós hireiből: S—s.)*

SZÍNES SZENTEK.

Jelenleg kerek számban lehet vagy húszmillió színesbőrű katolikus. A közülök kikerült szentek száma 200—300, akiket az Egyház az oltárra emelt. Van 164 japán szent, 76 koreai, akik közül 47 asszony és leány, 21 kínai (4 pap, 13 világi, 4 nő), ez a szám azonban erősen közeledik az ezer felé, háromezer kínai vértanúnak a póre folyamatban van a Szentszéknél. Annamnak van 71 szentje és 1500 vértanu szenttéavatására

készül. 1920. óta Afrikának is megvannak a maga fekete szentjei: 22 ugandai vértanu.

Eszünkbe jutott-e valaha, hogy ezekhez a színes szentekhez imádkozzunk és kérjük közbenjárásukat a fehér híthirdetők és egész missziós mozgalmunk érdekében?

BAIA, A HŐS LEÁNY.

Ott ültek ketten a gyékényen s kávéjukat fogyasztották. A muzulmán Mohaud és a szépséges Baia atya a leány vételáráról vitatkoztak. A kabylok országában még veszik az asszonyt!

És Baia ott állt előttük s szemét lesütve hallgatta őket.

— Amint látod, — szólalt meg atya — elhatároztam, hogy férjhez adlak Mohaudhoz. Ő most a te válaszat is akarja hallani.

— Nem akarok a felesége lenni — szólta leány.

— A keresztények elcsavarták a fejedet — dörmögött az atya és erőltetett mosolya éles fogait mutatta.

— Igen, megváltozott Baia, amióta a nővéreknél dolgozik, okoskodik és többé nem is imádkozik velünk. Most éppen elég. — És dühtől remegő hangon hozzátette: — Majd engedelmeskedel, vagy jaj neked!

Vészes csend támadt és Baia szíve hangosan dobogott. Felemelte fejét, sötét szemeiben fény gyulladt ki és hirtelen így szólt:

— A keresztényekkel imádkozom ezentúl is és nem kell mohamedán férj.

Ekkor atya felugrott, felkapta töltött puskáját és olyan fenyegetéseket hallatott, hogy Baia elmenekült. Lélekszakadva rohant, hátra se nézett. Nemsokára felért a kis domb tetejére, ahonnan már láthatta a pirosfedelű házacskákat és a tornyot. Atya üldözte, átkokat szórt felé és puskáját forgatta. Mohaud is követte kíváncsiságból, de részvétből is.

A lépések zaja közelgett. Vajjon lesz-e még ereje elérni a Szúzanya fehér szobrát, vagy talán hátbalövik?

A végkimerülés állapotában már táncolt szemei előtt az út, a hegy, ekkor végső erőmegfeszítéssel odatámaszkodott a korlátra, amely a Mária-szobortól elválasztotta. A férfiak megérkeztek a háta mögé. Baia rászegezte szemeit a kis Jézusra és a Szűzanyára és összetett kezekkel üldözői felé fordult. Öt lépésnyire állt édesatyja és a leány keblére célzott. Baia látta, hogy apja a hosszú üldözéstől kimerült és a puska remegett kezében.

A rémülettől tágranyilt leányszemek mereven nézték a puska száját. Kiáltani akart, de a torkán akadt a szó. Az örültség határán álló lelkében hirtelen egy gondolat villant meg: „Ha meghalok, Jézusért halok meg!”

Akkor Mohaud hatalmas ökölcsapást mért a puskára. Milyen nyugodtan várta ez a leány a halált...

— Ne öld meg! Isten vezeti ezt a leányt!

Baia, a hős leány így menekült meg.

(A fehér atyák közlése.)

A GYERMEKEK.

1900 éve hangzott el az Úr Jézus ajkáról a szó: *Hagyjátok a kisdedeket hozzám jönni és ne tartsátok vissza őket tőlem . . .* A kis gyermekek repeső szívvel, örömtől sugárzó arccal futottak hozzá. Ölébe ültek. Talán kedves bizalmaskodással elsuttogták kis bajaikat, kéréseiket. A gyermekek azóta is érzik, hogy övék az isteni Szív leggyöngédebb szeretete.

Ezt látjuk a missziók életében is. Mikor az isteni Gyermekek szíve elsőt dobban a misszió szegényes kápolnájában, ők az első látogatói. Ők a hithirdető kis pajtásai, reményei.

Ezek a kis példák is azt mutatják, hogy a színes testvérek nem tudnak, nem akarnak ellenállni az isteni vonzásnak. Sietnek Hozzá. Még a szilárd, az élet kemény küzdelmeiben megedzett férfiszíveket is áttörik, ha kell, hogy Jézuséi lehessenek, hogy övék lehessen Jézus. Ez a szeretet apostolokká avatja őket és egymásután hozzák a felnőtteket is Jézushoz. Ha ez a szeretet áldozatot kíván, ők az elsők!

Ezek a megkeresztelkedett gyermekek, vagy azok, akik már ismerik az Úr Jézust. Életük csupa napfény és mosoly . . . Mellettük feltűnik a pogány gyermekek millióinak sívár sorsa. Szeretet-szomjas kis szívüknek ki fogja megmutatni a szerető szívű, igazi Gyermeke-barátot . . . ?

KARÁCSONYI RABLÓK.

— Bertalan kelj fel, mert elkészünk! — A kis Bertalan megemberelte magát és elszánt mozdulattal kipattant ágyából. Megdörzsölte apró kínai szemét. Rágondolt ígéretére és azonnal öltözködni kezdett. Belebújt vattás ruhájába. Pár pillanat múlva lábujjhegyen elosont alvó nagynénje mellett, ki a fagyos levegőre, ahol nővére, Erzsébet már várt reá. Csendben lopódtak

végig a szűk ösvényen, amely a kanyargó Zi-ka-wei patakot szegélyezte. Az átellenben levő Sen-mou-yen árvaház felé igyekeztek. Az út sötét volt és fárasztó. Egy óra volt éjfélt után. Erről azonban a korai utasok mitsem tudtak, mert szerény otthonukban nem volt órájuk. Ők csak arra gondoltak, hogy idejében megérkezzenek, nem törődtek vele, hogy talán egy kicsit korán is van.

Bertalan és Erzsébet nem voltak árvák, mégis az árvaház felé siettek. Csupán a szavukat akarták megtartani. Mert karácsony napján, az éjféli misén, a nővérek kápolnájában áldoztak mind a ketten először, hat, illetve hétévesek lévén s ekkor azt az ígéretet tették az újszülött Megváltónak, hogy egy nap sem múlhat el anélkül, hogy szívükben ismét meg ne szülessék a kis Jézus a szentáldozásban, mely minden napot karácsonnyá varázsol.

Nem messzire jutottak, mikor zavaros félelemérzet fogta el őket. Kínai kísértethistóriák és tündérmesék töltötték be kicsiny képzeletüket. Azután a vidéken szanaszét kóborló rablókról is hallottak. Még a fák árnyékát is élő alakoknak látták a holdfényben. Időről-időre megálltak hallgatózni. A csendes éjszakában nem hallatszott semmi nesz, csupán a patak vize nyaldosta lágyan a partokat, a zuzmarás ágak zörrentek meg ropogva fejük felett, vagy a házőrző kutyák üvöltöttek a jó módú szomszédok tágas udvarán.

Jöjjön, aminek jönnie kell! A korai utasok elszánták magukat, hogy ígéretüket megtartják. Azonban nem messzire jutottak, mikor az árnyékok egyike megnövekedve, félelmetes alakot öltött s maguk előtt látták azt, kitől félelmükben legjobban tartottak. — Rabló — susogta a két szegény, megrémült gyermek s lábuk a földbe gyökerezett.

— Mit csináltok itt kint éjféltájban? — hasított fülükbe a szembejövő ismeretlennek parancsoló hangja.

— Ze-gni-yao . . . maong Misa — dadogta a lányka, mialatt derék öcsikéje sírva fakadt.

— Misére mentek? — kiáltott a valamennyire megenyhült hang. — És hová mentek misét hallgatni?

— A kedves Nővérekhez, Sen-mou-yen-be — válaszolt a leány. Ekkor a rendőr — mert a félelmetes árnyék annak bizonyult — tüstént őrizetbe vette a két éjjeli kóborlót és visszakisérte őket otthonukba, ahol nemsokára elaludtak kínai takaróikba burkolózva. De nem sokáig. Négy óra körül a kis „mama” ismét talpon termett s fivéréhez sietett.

— Kelj fel gyorsan, sietnünk kell, mert most már igazán elkésünk a miséről!

Ez alkalommal senkivel sem találkoztak s akadály nélkül elértek a kolostor kapujához. De jaj! a kapu zárva volt és sem csengőt, sem kopogtatót nem találtak.

— Mi van itt ma reggel? Senki sem akar felkelni? Mit csináljunk?

Kétségbeesésükben teljes erejükből kiabálni kezdtek:

— Lao-pa-pa, lao-pa-pa, K'ai-men!

— Öreg bátya, öreg bátya, nyissa ki a kaput!
— s verték a keményen elrekeszelt kaput kicsiny öklükkel. Azonban lao-pa-pa nem hallott semmit s a kapu épp oly szilárdan zárva maradt, mint azelőtt. Ekkor még hangosabban kezdtek kiabálni s még jobban felverték a csendet.

— Ki van itt?

— Bertalan és Erzsébet — hangzott a felelet.

— A Gyermekek Jézust akarjuk látni a jászolban, a misén!

— Nagyon korán jöttetek, még nagyon sok idő van a miséig. S ezzel lao-pa-pa becsukta a kis ablakot s kinnhagyta az elhagyatott gyermekeket.

Rettenetesen hideg volt. S ez a Sanghai körüli nedves levegőtől még jobban érezhető. Még a merészebb Erzsébet is elvesztette bátorságát, fivérével együtt ő is könnyekbe tört ki. Mit tehettek volna. Újból összeszedték bátorságukat és kézzel-lábbal dörömbölni kezdtek a kapun és még erősebb hangon kiáltották:

— Mi a Gyermekek Jézust akarjuk a jászolban, mi a Gyermekek Jézust akarjuk!

Végül egy szolgálóleány meghallotta a lármát. Csak egy-két szó ütötte meg a fülét. De nem tudta miről van szó. — Gyermekek Jézus . . . jászol. — Megrémulve elszaladt, hogy a nővéreket felébressze és így kiatozott:

— Jöjjenek hamar! A kapu előtt vannak és elakarják lopni a Gyermekek Jézust!

Tudniillik, néhány nappal azelőtt híre járt, hogy egy keresztényellenes suhancokból álló csőcselék karácsony napján be akar törni az árvaházba.

Az egyik apáca rögtön sietett megnézni, hogy mi baj van. Útközben fontolgatta, hogy mit tehet a betörés megakadályozására. Amint kipillant a kapun, nem zavargó csőcseléket látott ott, hanem csak két kis didergőt, kik bebocsátásért kiáltoztak. Tehát ezek voltak a betörők, a rablók! Igen, ezek az ő kis ártatlan szívükbe akarták lopni a Kis Jézust, mint az előző nap tették, az első szent áldozásban.

A jó nővér mindjárt megértette a helyzetet és beengedte a két kis erőszakos „betörőt”, hogy felmelegedjenek és előkészüljenek a szeretet rablására . . .
(Ch. D. Simon S. J. *kinai hithirdető. Angolból: Lukács Zsófia.*)

„MEG AKARTUK MENTENI AZ ÉDESANYÁNKAT”.

Egy missziós telepen a missziósatya kivitette az erdőbe a Szűzanya képét és egy fára akasztva, előtte ájtatosságot és beszédet tartott az újonnan keresztelt gyermekeknek. Ezzel fejezte be:

— Ő a ti édesanyátok, aki mindent feláldozott értetek, még Jézusát is odaadta. Ti is legyetek készek érte bármily áldozatra!

Pár napra rá iszonyú vihar tört ki. Hogy milyen borzalmas volt itt a vihar, arról európai embernek fogalma sincs. Mindenki behúzódott kunyhójába.

A missziósatyánál zörgetnek és íme — a vihar-
tól félholtra vert két gyermeket visznek be hozzá,
akiket az erdő szélén összeesve találtak.

Amikor életre keltették a kicsinyeket, a missziós-
atya megkérdezte:

— Hogy mehettetek ki ebbe a szörnyű viharba?
Mi jutott eszetekbe?! Nem féltetek, hogy agyoncsap
egy villám?

— Meg akartuk menteni az édesanyánkat —
felelt az egyik kicsi. — Ott maradt egyedül az erdő-
ben, a szörnyű viharban.

A másik hozzátette:

— Nem te mondtad-e, atyánk, hogy hozzunk mi
is áldozatot, ha kell, az édesanyánkért? Erre gondol-
tunk és azért szaladtunk bele a viharba.

A missziósatya könnyes szemekkel hallgatta végig.
S lelke így imádkozott:

— Ó Szüzanyám, e két ártatlan kedvéért, akik
téged akartak megmenteni, eszközöld ki Szent Fiadnál,
Jézusnál, hogy a még pogányok lelkeit megmenthessük
mind!

EGYESÜLT ERŐVEL.

Hónapokig tartó könyörgés után végre megenged-
ték a kis Bellának, hogy első szentáldozását végezze.
Kis leányka ugyan, négyéves és háromhónapos, de
azért sok mindent tud már; tudja a Miatyánkot, az
Üdvözlégyet meg a Hiszekegyet, könyv nélkül elmondja
a bánat felindításának közismerten hosszú formuláját,
ezenkívül néhány zsoltárt és az Üdvözlégy Mennyor-
szág Királynője kezdetű imádságot. A vakáció után hat-
hónappal elkeztük a katekizmusoktatást, amelyen a
kis Bella is résztvett, azonban a bánatfelindítást csak
nem tudta kifogástalanul felmondani. A kezdetén csak
átjutott valahogy, de a közepén már igen akadozott s
a végét már egyáltalában nem tudta. Maga is érezte,
hogy a dolog nincs egészen rendben s őszintén fogad-
kozott, hogy legközelebb kiköszörüli a csorbát.

Egy héttel később volt a gyermekek gyónásának napja, melyen Bella is megjelent.

— Nos, Bella, tudod-e már a bánat felindítását?

— Az eleje kitűnően megy már, anyám, — felelte egy tudós nyugalmával — a végét meg majd Rafaella (hat esztendőös nővére) súgja nekem a gyóntatószékben.

FORRÓ CSÓKOT AZ OSTYÁRA.

Egy birmai missziósnővér beszél:

Éppen az ostyákat készítettem elő a másnapi szentmisére, mikor elémtoppan egy ötéves gyermek.

— Mik ezek a fehér körlapok? — kérdi.

— Túl kicsike vagy te még ahhoz, gyermekem, hogy megértsed, hogy mik ezek. Ostyák ezek, melyeket a phumi (pap) holnap a szentmise alatt meg fog áldani és akkor mindegyik ostyába maga Krisztus Urunk fog költözni. Áldozáskor aztán a pap szétosztja őket a kedves nővérek, a te kis társaid és minden keresztény hívő között, hogy így magukhoz vegyék az Úr Jézust. Te is magadhoz veheted Őt, ha majd nagy leszel.

A gyermek tágranyílt szemekkel figyelt szavaimra s rövid gondolkodás után így szólt:

— Megengednéd, hogy megcsókoljak egy ilyen ostyát?

— Meg akarod csókolni? Talán inkább meg szeretnéd enni, úgy-e?

— Nem, meg akarom csókolni!

— S ugyan miért? Hát nem tudod, hogy az közönséges kenyér csupán?

— Az sem baj. Azért csak úgy megcsókolnám.

— Dehát miért akarod megcsókolni?

— Mert azt szeretném, hogyha majd az Úr Jézus ebben az ostyában megjelenik, ott találja már az én forró csókomat, az majd elárulja Neki, hogy mennyire szeretem.

— Hát ha így áll a dolog, akkor siess és mosd meg előbb arcodat és a szádat.

Öt perccel később, mikor én már egészen megfeledkeztem a dologról, látom ám jönni az én kis lánykám . . . Könnyek homályosították el szememet, miközben nem is egy, hanem két ostyát nyújtottam csókra a kis ártatlannak. (*Le Missioni d. C. d. G.*)

KÜLÖNÖS KIS TOLVAJ.

Kop-kop.

Ajtót nyitok. Kis suhanc áll előttem. Alamizsnát kér!

— Kedves nővér, — mondja — megismersz-e még? Én vagyok az, aki mult évben virágot loptam . . . emlékszel még?

Hogyne emlékeztem volna. Azon a reggelen észrevettem, hogy egy fiúcska bokortól-bokorhoz szalad s irgalmatlanul letép róluk minden virágot. Sebestyénnek hívták a kis fiút. Hat éves lehetett és gaztette előtt a templomban kis szent módjára imádkozott a kis álszent.

Mikor a gyermek meglátta, hogy rajtakapták, vonakodva közeledett hozzám és zokogva így szólt:

— Kedves nővér, ez egyszer ne haragudjál rám . . . és engedd meg, hogy elvihessem a virágokat. Édesanyám a kórházban fekszik . . . meg fog halni . . . és ma van a névnapja.

Nem is kell mondanom, hogy elpárolgott a haragom. A következő percben Sebestyén örömében ugrálva hagyta el a kertet. Egyik kezében szorosan fogta a virágocskát és a másikkal egy utolsó könnyet törölt le maszatos kis arcáról.

Azóta nem láttam őt. Egyedül állott a világban. Fiatal volt ahhoz, hogy dolgozzék, így koldulásból tartotta fenn magát.

— Ha jól viseled magad, itt maradhatsz.

— Valóban? — Nem akart hinni füleinek. De jól fogja magát viselni, megláthassák.

És csakugyan bebizonyította.

Csakhamar Sebestyén lett társai mintaképe. Augusztusban lelkigyakorlatot tartottak a gyermekeknek.

Két előadás különösen mély hatással volt a kisfiúra. Az egyik az önmegtagadásról, a másik a buzgóságról szólt. Ettől kezdve minden erejével azon igyekezett, hogy jobban imádkozzék és a lankasztó hőség ellenére is áhítatos és figyelmes maradjon a templomban. Egyszer köveken térdelve találtam.

— Hát ez mit jelentsen?

— Kedves nővér, engedélyezd ezt a kis önmegtagadást. A misszionáriusoknak akarok segíteni ezzel.

Más önmegtagadásban is gyakorolja magát. Sebesen hirtelen természetű és könnyen haragra lobbant, ha felbosszantják. De én láttam, mikor szelíden mosolygott és szinte örült, midőn társai abban lelték örömeiket, hogy kicsúfolják, mert . . . le akarta győzni önmagát, a lelkekért. *(Az Ágostonrendű missziósnővérek közléséből.)*

JÉZUS NAGYON SZERETTE

A KISGYERMEKEKET.

Kaputu közelében kikérdeztem a hitújoncokat, akiket az év folyamán szerettem volna megkeresztelni.

Egy 11 éves kisfiú is jelentkezett a vizsgálatra. Pontosan résztvett az előző három év minden hittanóráján. Sajnos, szülei dühös pogányok voltak, amiért azt mondtam neki, hogy várnia kell, mert fiatal még. De kis emberem ebbe sehogy se tudott belenyugodni és sírni kezdett. Mind hiába! Megmaradtam amellett, amit mondtam. Folytattam a vizsgálatot a többi hitújonccal. A kisfiú visszajött, de én ismét elküldtem. Ekkor oda ült ajtóm elé.

Mikor beesteledett s vége volt a vizsgálatoknak, még ott találtam rendületlenül.

— Kire vársz kisfiam? — kérdeztem a gyermektől.

— Ó, engem is jelölj ki Atyám a keresztségre,
— s szaporán potyogtak könnyei.

— Nem lehet, menj szépen, még fiatal vagy ahhoz!

Szegény rámszegezte könyörgő szemeit:

— Atyám, — mondotta — mikor az Úr Jézus a földön járt, nagyon szerette a gyermekeket és te meg engem elkergetsz?!

Le voltam fegyverezve.

— Gyere fiacskám, kikérdezlek, hadd lám, mit tudsz. Attól teszem függővé a szent keresztséget.

Az okos fiúcska világosan megfelelt minden kérdésemre. Hogy ragyogott a szeme, midőn mondtam:

— Jól van kis fiam, téged is megkeresztelünk!
(*P. Daubechies, fehér atya.*)

SZÖGET VERT A LÁBÁBA.

A Gilbert-szigeteken (Csendes-óceán) játszódtott le az alábbi eset, amely bizony . . . nem egyikünket megszégyenítheti . . .

A nővér Krisztus szenvedéseiről beszélt az iskolában. Különösen azt akarta megértetni kicsiny leányhallgatóival, hogy az Úr Jézus azért vállalta a rettenetes kínokat, hogy az embereket mind, — még a Gilbert-szigetek lakóit is — megmentse az örök kárhozattól. A fekete csöppségek figyelemmel kísérték a nővér szavait.

Különösen egy nyolc éves árva: a kis Angela figyelt tágranyitott szemmel. Oly élénken látta maga előtt a keresztfeszítés jelenetét, hogy összerázkódott az iszonyattól és sírva fakadt.

A nővér arra buzdítja végül fogékonylelkű tanítványait, hogy hálából az Úr Jézus nagy szeretetéért, vállaljanak ők is apró önmegtagadásokat.

A hittanóra befejeztével a gyermekek szokott játékaikkal töltötték el a délelőtti hátralevő részét.

Délben Angela hiányzik az asztal mellől. Az egyik árva leánya jelenti a nővérnek, hogy nincs étvágya és azért nem jön ebédre.

A nővér furcsának találja az esetet. Felkeresi a kis beteget. Angelának volt ugyan étvágya, de nem tudott járni, mert . . . egy nagy szög éktelenkedett a

lábában. A nővér kérdezősködésére bevallja a csöppség, hogy nem véletlenül történt a baleset.

— A katekizmus óra után kerestem egy szöveget az egyik nővér szekrényében és egy kövel belevertem a lábamba. Amikor vérezni kezdett, betakartam banánlevelekkel, hogy senki se lássa . . .

— De hiszen ez nagyon fájhatott!

— Fáj! . . . de Jézuskának még jobban fáj!

A nővér megindultan kötözte be a hőslelkű kislány sebeit. Azután pedig meghagyta neki, hogyha máskor is ilyen önmegtagadásokat akar végezni, előbb . . . kérjen rá engedélyt!

HÚSVÉTIG . . .

Egyik nap az Úr Jézus szenvedéseiről beszéltem kis hallgatóimnak. Lecke után egy kis fiúcska jött utánam a kunyhómba.

— Atyám, holnap kezdődik meg az Úr Jézus szenvedésének ideje?

— Igen, fiam.

— Akkor adj nekem egy képet Jézus Krisztusról.

— Milyet akarsz, gyermekem?

— Olyat szeretnék, amely töviskoronával és véres ábrázattal mutatja őt.

— Miért éppen azt kéred?

— Mert megkezdődnek a szenvedéseinek napjai és én szüntelen azt a képet nézem majd. A mi Urunk szenvedni fog és én is szomorkodni akarok vele húsvétig. *(Baeteman J. abesszíniai hithirdető.)*

A BÓJT.

A református helyre került kis megkeresztelt néger semmiképen sem akarta pénteken a húst elfogadni.

— Nálunk csak a pogányok esznek pénteken húst, akik még nem keresztelkedtek meg. Ha ti is húst esztek, akkor nem vagytok keresztények! — szólott.

Fenyegetéssel nem tudták rávenni, hogy megegye a húst. Sőt mit tett? Megszökött. A már szépen felépült, gazdag városból viasszaszökött az őserdőkbe, pusztákba, ott addig kóborolt, vándorolt, míg nyomorúságos otthonára akadt. Ott boldogan futott a lelki-atyához:

— Rossz helyre vittek, ahol pénteken húst esznek. Azért hazaszökötem, hogy ne kövessék el bünt!

AZ ANGOL ÉS A NÉGER SZÓVÁLTÁSA.

Egy tizenötéves négerfiút eredményesen tanítottak a misszionárius atyák a jó Isten ismeretére. Fekete volt az istenadta, mint az ébenfa, szemei csillogtak: okos gyerek volt.

Kunyhójából kimenet, találkozott egy magas, komoly, angol katonatiszttel. A néger közelebből akarta őt szemlélni, odalépett tehát és köszönt. Az angol viszonzta a köszönését és beszédbe elegyedett vele. A fekete gyerek nyakán érmecskét hordott nagybüszkén.

— Mi ez? — kérdé az idegen — mire jó ez a kis fémlemez a nyakadon? Ezt bizonyára a katolikus hithirdető adta neked, hogy nevetségessé tegyen téged.

A négerfiú mereven nézett az angolra gyalázó szavaiért s így szólt:

— Hát te miért hordod ezt a szalagot a gomblyukadban? . . . Az a fehér ember, aki neked ezt adta, biztosan kinevetett téged a hátad mögött s csúfságot akart belőled űzni!

— Dehogy! Ez a szallag azt bizonyítja, hogy hűséggel szolgálom királynőmet!

— Nos, — mondá a néger — ez az érem azt bizonyítja, hogy én a királynők Királynőjének, a boldogságos Szűz Máriának vagyok hű szolgája.

Az angol ugyancsak elhallgatott és továbbállt. Vajjon, megszívlelte-e ezt a kitűnő leckét? . . .
(A ferencendi missziók közlése alapján franciából: Sch. J. G.)

A SZENT SZÍVÉRT.

Missziós területen, a fekete bőrűek közt történt. A már megtért és megkeresztelkedett kis fekete nebulók közül még többen nagyon haszontalanok voltak. A hittérítő pap egy nagy szívet rajzolt nekik, tele tövissel és azt mondta:

— Aki egy nap nagyon, nagyon jó lesz, szabad, hogy egy tövist kitörüljön e szívből, amely a Jézuska Szívét jelenti.

A kis négerek meghatva nézték. Azután szerteszét mentek, ki erre, ki arra. Messze, pusztán vagy erdőn át, mert voltak olyanok, akik órákon át is gyalogoltak a vasárnapi oktatáshoz.

Az oktatás reggel volt. A hittérítő egész nap fáradt, dolgozott. Este kimerülten tért pihenőre sátorféle, szegényes hajlékában. Odakünn irtózatossággal ered meg. Afrikai fergeteg, olyan forgószéllel, hogy méter magasságban keveri a port.

A szent ember imádkozva húzódik vackába. A fergeteg nem múlik, órákon át tart már és egyre jobban tombol. Egyszerre csak zörgetnek a misszionáriusnál. Persze felugrik, mécsest gyújt. És íme, mit lát? A fergetegből félig agyonvert, pici kis fekete gyerekek esik be az ajtón, egyik tanítványa.

— Az Istenért, mi történt veled, hogy kerülsz ide? — rémül meg a pap.

A kis fekete leroskad a földre. Úgy lihegi ziháló szívvel:

— Atyám, egész nap jó voltam. Eljöttem, hogy kitörüljek egy tövist Jézuska Szívéből.

— Most éjjel indultál? A nagy fergetegben?

— Hát persze, — felelte a kis néger. — Csak nem gondolod, Atyám, hogy egy napig benne hagynám Jézuska Szívében azt a tövist, amelyet ki tudnék húzni!

„MONDD MEG A HITHIRDETŐ- NEK, HOGY ISMERLEK.”

Több évvel ezelőtt Durien nevű hithirdető miszsiót tartott Északamerikában. Egy napon meglátogatott egy kis helységet, hogy ott tanítson és a szentségeket kiszolgáltassa. Odajött egy Mária nevű kilencéves leánya és azt mondja: „Atyám szeretnék áldozni!”

— Gyermekem — felelé a misszionárius — te még nagyon fiatal vagy ahhoz; te még nem tudod, mi az Oltáriszentség, nem ismered a Jézuskát.

A kis leánya távozott s a templomba ment. Azt hitte, hogy egyedül van ott, de véletlenül a misszionárius is betért oda, hogy meglátogassa az Úr Jézust. A kis leány nem vette őt észre és hangosan imádkozott az oltárszekrény előtt; „Nagy főnök (így nevezik az indiánok az édes Údvözítőt), a pap bácsi azt mondta, hogy nem ismerlek; pedig én tudom ki vagy te. Te vagy az Isten Fia, Te vagy a Kisded, aki Betlehemben született; Te Názáretben laktál, később a templomban találtak meg Téged, azon férfiak között, akik sokat imádkoznak: Te hívtad az apostolokat, Te megtanítottad őket, hogyan kell imádkozni; Te meghaltál a kereszfán és harmadnapon feltámadtál. Lám, ugye, hogy ismerlek. De most adnod kell nekem valamit. Megadod biztosan, ugyebár? Mondd meg a hithirdetőnek, hogy ismerlek.”

A misszionárius meghatottságában sírt, amikor ezt az imát hallotta és zajtalanul távozott a templomból. Áldás után a templomban a hívek jelenlétében magához hívja a gyermeket: „Jöjj csak ide, kicsikém. Hányszor látogattad meg ma az édes Údvözítőt?” — „Tizenöt-ször.” — „Mit mondtál neki?” — A kis leány egy pillanatig hallgatott, aztán félénken emelte fel tekintetét a misszionáriusra: „Atyám, rosszat mondtam Neki rólad, mondá és elmesélte, mit imádkozott az Oltáriszentség előtt.

— Gyermekem — mondá erre a misszionárius

— jól imádkoztál. Látom, ismered az Úr Jézust; szabad a szentáldozáshoz járulnod.”

Mária sírt örömében, amikor ezt hallotta. Örömkönnyek közt mondotta: „Oh, atyám úgy örülök: azt hiszem, hogy a mennyországban vagyok.”

HAZA MEGYÜNK . . .

Az itt elmondott eset valósággal megtörtént 1855-ben Tonkingban.

Forró júniusi időben Tonking utcáján a napsugár öt ragyogó arcú kínai fiúcska arcára vetette fényét. A kis fiúk szeme csillogott, mintha valami örömdetes kirándulásra mennének, pedig kezük meg volt kötve s szigorú arcú kínai katonák kísérték őket.

— Nem sokáig lesztek ily vidámak — gondolták bosszusan a kísérő katonák, amint beterelték a fiúcskákat a mandarin (kínai tisztviselő) elé.

A pogány tisztviselő rámordult a gyermekekre:

— Hogy hívnak?

Vidám, csengő hangon mondta mindegyik a nevét:

— Bao Pál. — Duget Domonkos. — Thae Péter. — Thuem Péter — Rimb Domonkos.

— Honnan jöttök?

— A börtönből — hangzott oly derűsen a felelet, mintha csak azt mondaná egy pesti kisfiú: a cukrászdából.

— Meddig voltatok ott?

— Több hétig.

— És honnan kerültetek oda?

— A keresztény missziós iskolából!

— Szóval keresztények vagytok!

Az öt kis fiú szeme összevillant, hangjuk is összecsengett, mint a muzsika.

— Igen. Keresztények vagyunk!

A szigorú, keménybeszédű mandarin hangja kedveskedőre lágyult.

— Na, ha az a bűnötök, akkor könnyen segít-

hettek magatokon! Itt egy feszület, amit ugyancsak keresztényektől vettünk el. Tapossatok rá s rögtön szabadok vagytok, haza mehettek szüleitekhez!

— Soha sem tesszük meg! — kiáltott fel az egyik s a többi négy kicsi fiú hangosan ismételte.

— Soha!

A mandarin arca haragra gyúlt.

— Nem tudjátok, hogy életetek felett ki rendelkezik? — kiáltott rájuk, azt jelezve, hogy ő ítél most életük felett.

— De tudjuk — felelték a gyermekek. — Életünk felett az édes Jézus rendelkezik!

— Ha nem tölem kéritek az életet, akkor haljatok hát meg — üvöltött most már a mandarin.

De íme, ijedség helyett a gyermekek tapsolni kezdtek:

— Haza megyünk! Haza megyünk!

— Nem haza, hanem a vérpadra!

— De onnan haza, az Úr Jézushoz az égbe!

A mandarin erre megkötöztette a gyermekeket. A leghangosabban tapsoló és beszélő két Péterkét kézen-lábon megkötözve a földön vontatva, a többi hármat ugyancsak megkötözve, utánuk kergetve hurcolták a vesztőhelyre. A hős fiúk folyton csak azt ismételték egymást bátorítva:

— Haza megyünk. Hiszen most megyünk valóban haza!

Haza is mentek. Félórai kínzás után az öt gyermekvértanu kilehelte lelkét. Ragyogó kis lelkük haza-repült az égbe az édes Jézushoz, ahol dicsőséges jutalmukat a vértanu szentek közt elnyerik.

MIT TESZ ÉRTED JÉZUS?

Sok verést kapott gazdájától Almak György, a kis néger rabszolga, mert vonakodott megtagadni hitét.

A szörnyű kínzás után megkérdezte tőle zsarnoka: — Hát a te Jézus Krisztusod mit tehet most érted?

— Erőt ad nékem, hogy ha kell, még több ütleget viseljek el — volt a felelet.

A kegyetlen gazda erre megkettőzte ütlegeit és aztán másodszor is megkérdezte:

— Hát most mit tesz érted Jézus Krisztus?

— Most az örök jutalom reményét éleszti bennem — hangzott a válasz.

Az ártatlan szolga vérére szomjas vadállat ekkor megparancsolta, hogy addig korbácsolják a szerencsétlent, míg húsa leválik csontjáról s az apró áldozat szívettépő jajgatására kegyetlen gúnnyal megismételte a kérdést:

— Nos, rajta, szólj, vajjon most mit tud tenni érdekedben Jézus Krisztusod?

És ekkor a gyermek a vértanulelkület legfényesebb bizonyítékát adta. Végső erejét összeszedve, gyenge mosollyal ajkán így felelt kínzójának:

— Jézusom erőt ad most nekem, hogy imádkozzam térted, gazdám.

Ezt mondva, kilehelte lelkét!

Ez a napjainkban lejátszódott egyszerű kis történet, felidézi lelkünkben a dicső szent vértanuknak emlékét a kereszténység első századaiból. (*P. Bellani, afrikai hithirdető.*)

A KIS ABESSZÍNIAI ÖNMEGTAGADÁSAI.

Vannak lelkek, akik úgy nyílnak ki az isteni kegyelem érintésére, miként a virág a harmatcseppek befogadására.

Kis abesszíni tanítványaim között volt egy, akinek a lelke még szebb volt, mint a többié. Megmagyaráztam neki, mi az önmehtagadás, az áldozat. Azután lassan, óvatosan, gyengéden ebbe az irányba tereltem a kis fogékony lelket. Egy napon felszólítottam, adja ide önmehtagadásainak jegyzékét. Meghatódva olvastam a következő sorokat:

— Itt vannak Atyám az önmehtagadások, amelyeket gyakorolni igyekszem: Nem eszem, amennyit bír-

nék; dolgozom akkor is, ha munkám nem ízlik; engedelmeskedem azoknak, akiket nem szeretek; ha megsértenelek, nem felelek rá semmit; ha megütnek, eltűröm; nem nézem meg a sok szép holmit, ami a te szekrényedben van Atyám, bár igen szeretném; szeretnék nagyon hozzád betérni, mert szeretlek, de lemondok róla.

Ha cukrot adnak nekem, azt mondom: köszönöm, nem kérek (pedig azelőtt tűzbe mentem volna érte)!

Azt teszem, amit más akar, nem a saját akaratomat.

Az alázatosságot pedig következőképen iparkodom gyakorolni: Ha valaki nekem azt mondja:

— Én többet érek mint te, azt felelem: Úgy van testvérem, te többet érsz.

Ha valaki szóvitába akar bocsátkozni velem, így szólok:

— Neked van igazad, én tévedtem. Szeretnék szép ruhát, mégsem szomorkodom, hogy nincs. Szeretnék feltűnést kelteni az iskolában, főleg kitűnni a többi közül az éneken, de legyőzőm magamat. Nem nézek bele Kyrilos Atya kis tükrébe. Nem mondom el a jót, amit tettem, de bevallom a rosszat. Ez minden, Atyám. (*P. Baeteman, lazarista hithirdető Abessziniában. Franciából: Sch. J. G.*)

A KIS MINISTRÁNS.

A zi-ka-wei-i nagy templomban a ministráns fiúknak külön egyesületük van. Azokat a fiúkat, akik jól viselkednek és levizsgáznak a ministrálásból, beveszik az egyesületbe.

A kis Li Palit is felvették a ministráns fiúk egyesületébe. Jó fiú volt, a ministrációt is tudta hiba nélkül. Csak egy baja volt. Nagyon kicsi volt és alig tudta átvinni a nagy misekönyvet.

Az egyik nap, mikor a nehéz misekönyvet vitte át, elesett az oltárlépcsőn. A misekönyvtartó rézből volt, ráesett a kis Pali kezére és megsebezte azt. Pali

rögtön felugrott, felvette a földről a misekönyvet és nagynehezen feltette az oltárra.

Igen ám, csak hogy a Palinak a véres keze hozzáért az oltárterítőhöz és néhány csepp vér ottmaradt a fehér oltárterítőn.

A misszionárius mise után megkérdezte Palit:

— Pali, nem fáj a kezed?

— Fájni fáj, — felelte Pali — de nem baj.

— Derék fiú vagy! — mondotta neki a misszionárius.

— Mondd csak, Pali, — folytatta a misszionárius — másvalakinek a vére is ott van-e az oltáron?

— Ott van — felelte Pali. — Az Úr Jézus vére a kehelyben a mise alatt.

— Helyesen feleltél, Pali — mondá a misszionárius.

* *

Este, mikor a kis Pali lefeküdt, még fájt egy kicsit a keze, de azért hamar elaludt. És nagyon szépet álmódott.

Azt álmódta, hogy az Úr Jézus maga misézett, és ő ministrált. Felajánláskor az Úr Jézus Palinak az oltáron maradt néhány csepp vérét is beletette a kehelybe. Midőn az Úr Jézus a Szentostyát felmutatta, Pali szépen csengetett. Azután az Úr Jézus magához intette Palit. Pali felkelt és az oltárhoz lépett. Az Úr Jézus pedig fogta a kelyhet és Pali kezébe adta és így szólt hozzá:

— A kelyhet az én Szent Véremmel te mutathatod fel.

És Pali örömtől dobogó szívvel felmutatta a kelyhet.

Másnap reggel Pali bekötött kézzel ment ministrálni. Mikor a misszionárius felmutatta a kelyhet az Úr Jézus Szent Vérével, eszébe jutott az álma.

Úgy szerette volna a valóságban is felmutatni a Szentostyát és a kelyhet az Úr Jézus vérével. És ettől a naptól fogva Palinak ez volt a leghőbb kívánsága.

Telt-múlt az idő, a kis Paliból nagy fiú lett, szemináriumba lépett. A püspök pappá szentelte.

Ott volt az egykori kicsi ministráns fiú a püspök előtt. A papszenteléskor a püspök adta a kezébe a kelyhet, mondván:

„Fogadd a hatalmat Istennek áldozatot bemutatni és misét mondani az élőkért és holtakért egyaránt.”

* *

A zi-ka-wei-i templomban első misére díszítették az oltárt. Li Pali mondotta első szentmiséjét. Annál az oltárnál misézett, ahol kis ministráns fiú korábban el-esett a nehéz misekönyvvel és vérzett a keze. És most ugyanazzal a kézzel, örömmel, dobogó szívvel mutatta fel először az Úr Jézus szent testét és véré. *(Németh József S. J., kínai hithirdető.)*

MEGHALOK AZ ÖRÖMTŐL.

Páter Baiard arra kért egy betegápoló nővért, hogy készítse elő első áldozásra a kis Ceciliát, egy súlyosan beteg 12 éves gyermeket.

Nehezen ment az oktatás, miért is a kedves nővér megjegyezte:

— Atyám, már a keresztséghez szükséges tudnivalókat is csak nagy megerőltetéssel tanulta meg szegényke. Hogyan is érthetné hát akkor az Oltáriszentség titkát?

A páter ekkor a katekétát hívta segítségül s így szólt hozzá:

— Simon, elevenítsd fel Ceciliában a főbb igazságokat s készítsd elő a szentáldozásra. Ha végeztetek, értesítsél.

Másnap reggel az atya megáldoztatta a gyermeket. Tökéletesen boldog volt ettől a perctől kezdve.

Mikor először látta áldozás után az ápoló nővért, azt kérdezte tőle:

— Hát te nem örvendezel velem?

— Valóban, még sohasem láttalak ilyen meg-

elégedettnek. De nem tudom, hogy miért vagy ilyen boldog?

— Hogyan, hát nem mondta meg neked a páter, hogy elhozta nékem Jézust?

Majd szívére szorította kezét és folytatta:

— Itt a szívemben érzem Jézust. Itt lakozik és beszél hozzám . . . meghalok túlaradó örömömben . . .

Mily nagyszerűek és boldogok azok a lelkek, akik engedik, hogy az Úr Jézus munkálkodjék bennük!
(*Le Missioni d. C. d. G.*)

NAGY KERESZT VOLT A

MELLÉBE HASÍTVÁ . . .

Pater Bellani, afrikai misszionárius beszéli el ezt a kis történetet.

A misszionárius, miután megértette bennszülött híveivel az egyedül igaz, keresztény vallás igazságait és szépségeit, sokszor ismételte nekik:

— Fiaim, tartsatok ki hűségesen, minden körülmények között a szent hitben.

A feketék mélyen emlékezetükbe vették e szavakat és tetteikkel is bebizonyították, mily tiszteletben tartják hitüket.

Kis néger fiúcska rövid időre hazament törzsének falujába. Majd ismét visszatért a misszióba.

A katekizmus-óra alatt ez a kis fiú ájultan esett össze. A misszionárius tüstént kunyhójába vitte, eközben azonban észrevette, hogy a fiú ruhája vértől áztott. Mikor a csöpp ember ájulásából magához tért, az atya legnagyobb csodálkozására, a következőket mondotta:

— Ne haragudjál reám, atyám. Elmondom neked, mit tettem. Te lelkünkre kötötted, hogy kitaratsunk szent hitünkben. Falunkban azonban én voltam az egyetlen keresztény. Ott függtek a fétisek minden pogány nyakán, annak jeléül, hogy ők az ördög fiainak vallják magukat. Nékem ezzel szemben csak igen

kicsiny keresztm volt, hogy megmutassam, hogy én keresztény vagyok. Ezért elővettem egy kést és nagy keresztet hasítottam mellemen . . . Sok vért vesztettem ugyan, de nézz ide! . . . Most már csak a mellemet kell megmutatnom és mindenki tudja, hogy keresztény vagyok. *(Olaszból: Dr. Takács Károlyné.)*

KIBÉKÜLÉS.

Katekizmus órán a Miatyánkot magyarázom. Bocsásd meg a mi vétkeinket, mikép mi is megbocsátunk . . .

— Akkor én nem imádkozom ! — kiáltja egy tizenhárom éves fiúcska.

— Aztán miért nem imádkoznál?

— Mert én nem bocsátok meg az unokaöcsémnek, sohasem bocsátok meg neki. Ezelőtt két évvel azt mondta nekem: „kanakuti” (te borjú!) s azóta nem beszélek vele. Végeztünk egymással!

A kis unokaöcs ugyan jelen van a leckén, de nem szólok semmit. Óra után magamhoz hívom az én Antalomat.

— Nézd kis fiam, a feszületet. Az Úr Jézus megbocsátott azoknak, akik rosszul bántak vele . . .

Hosszú hallgatás, — mély sóhaj.

— Én is megbocsátok, — mondja — jöjj, legyünk megint testvérek.

Együtt mennek haza, de előbb felém fordítja derűs képét.

— Most már én is imádkozhatom a Miatyánkot. *(Miasszonyunk hithirdető nővéreinek hireiből.)*

JÉZUSÉRT.

A misszionárius egy új községbe érve, egy csapat örvendező gyermeket talált:

— Atyánk, most te fogsz már tovább tanítani minket! — fogadták szeretettel a papot.

A misszionárius csodálkozva kérdezte:

— Hát titeket már tanított valaki az igaz hitre?

— Oh igen, még énekekre is. Ez a négy leány.

Négy kis leányra mutattak, akikről kiderült, hogy keresztények voltak. De pogány atyjuk betört a távoli misszióstelep kis apácázárdájába, ahol a négy megkeresztelt leányka volt s kiragadva őket, hazavitte a pogányok közé. A négy gyermek azonban hű maradt hitéhez, sőt a többi pogány gyermekeket is tanította. Jutalmukat persze megkapták:

— Méltók vagytok arra, hogy első áldozáshoz járuljatok! — szólott meghatottan a pap.

Másnap túlboldogan áldozott meg a négy leányka. Nemsokára azonban a misszionárius elment egy messzebbfekvő helyre. Ott készült épp húsvéti miséjére, amikor véresen, sebes korbácsütés-nyomokkal hozzáfut ugyanaz a négy néger leányka:

— Jó atyám, eljöttünk húsvéti szentáldozáshoz!

— Szegény gyermekeim, mi történt veletek? — ijedt meg a misszionárius.

Elmondták. A pogány szülők nem akarták őket elengedni. Ötven korbácsütést ígértek, ha elszöknek a misszióstelepre. Mégis szökni akartak. Az ötven korbácsütést megkapták. Azt hitték, elaléltak a gyermekek s nem vigyáztak rájuk. A leánykák erre véresen, összeforrtan elszöktek, hogy eljussanak a szentáldozáshoz.

— Szegénykéim, miért tettétek ezt? — kérdezte szánakozva a pap. A legkisebb, Mária Róza, felelt:

— Hát tehettünk-e másképp? Ha csak megkorbácsolva juthatunk el Jézushoz, akkor úgy kell hozzá-menni.

— És mi lesz veletek, ha hazamentek?

A legidősebb, Katharina, felelt:

— Még több korbácsütés. De nem baj! A korbácsütés nyoma elmúlik, az édes Jézus pedig a szívünkben megmarad!

A NAGY SEGÍTSÉG.

Útra készül a hírhirdető. Mint mindig, úgy most is sokan önként jelentkeznek, hogy segítségére legyenek a csomagok hordásában. Többek között megjelenik egy 10 éves kis fiúcska. Szégyenkezve, félig egy cölöp mögé rejtőzik, majd félénken a missziósatya felé fordul:

— Atyám, szeretnék én is elkísérni erre az útra . . .

— Elkísérni? De milyen terhet tudsz te cipelni?

— *A pipádat, atyám.*

VAN-E HITÜK AZ ÚJKERESZTÉNYEKNEK?

— A Kwangó-folyóban vígan úszott a wormoli-i misszió ifjúsága. Egyszerre nagy rémület támadt. Egy kisleány elmerült a hullámokban. Egy pillanatra felbukkant, azután végleg eltűnt . . . A parton forró imával ostromolják a gyermekek az eget. Két erős férfi nagy keresztet vet magára; azután beleugranak a folyóba. Sikerül megkapni a gyermeket. Kihúzzák. A póruljárt leánykát barátnői felkapják és szótlanul elviszik a kápolnába. Ott a földre helyezik. Elmondanak fölötte egy Miatyánkot, Üdvözlégyet és hozzáteszik: „Jézuska, köszönjük, hogy megmentetted.” Csak azután ölelik meg és veszik gondjaikba örömkáltások közt a gyermeket. Tegnap még bálványimádók voltak, ma eleven hitükkel megszégyenítik a vén Európa keresztényeit. (*Namuri Notre Dame-nővérek matad-i missziója (Belga Kongo.) Franciából: Sch. J. G.*)

BÁTORSÁG.

A Beniaissi törzs egyik falujában a berber mohamedánok közt mindössze csak két katolikus család volt. Ezek közül is az egyik apátlan volt, özvegy édesanya tartotta el 7 éves kisleányát: Mariskát.

Szorgos munka és takarékoság által sikerült a

fiatal asszonynak egy kecskét vennie, melyet a kicsike hajtott a legelőre.

Egy nap a leányka, szokása ellenére, átment kecskéjével a piactéren, ahol éppen gyűlés volt, vagy húsz férfi beszélte meg a falu ügyeit.

Egyik közülök megállítja a gyermeket:

— Azonnal mondd el a mohamedán hitvallást.

— Soha! — feleli az és szökni próbált.

— Mondd csak velem: „Csak egy az Isten, Allah, és Mohamed az ő prófétája!”

Mariska hallgat.

Odajön egy másik ember is; kihúzza övéből törét:

— Mondod . . .? Vagy levágom a nyakadat!

— Ölj meg, ha tetszik! — feleli azonban a rettenthetetlen lelkű gyermek. — De én nem Mohamedet, hanem a Jézuskát szeretem!

A vad mohamedán szégyenli, hogy ily csöppség legyőzte; bosszúból leköpte. Ez a megszegyenyítés jobban fáj neki, mint a halálos fenyegetés és elsírja magát. Végre sikerült megmenekülnie; könnyes szemekkel szaladt anyukája ölelő karjaiba.

Később megkérdezték tőle:

— Hát nem féltél, amikor láttad, hogy meg akarnak ölni?

— Igen, féltem, de könyörögtem Szűz Máriához és erre egyszerre elmúlt a félelem. Tudtam, hogy ha meghalok, akkor majd az ő karjaiba is úgy szaladhatok, mint most a tiedbe, anyám.

EGY GYERMEK LEVELE A HITHIRDETŐHÖZ.

Ezt a levelet egy tíz esztendős leányka írta a hithirdetőnek, aki Európába utazott.

— Isten kegyelme és a boldogságos Szűz imái kísérjék mindnyájukat. Amen.

— Bár eljutna ez a levél Európába, az én nemes és forrón szeretett atyám kezébe.

— Hogy érzi magát, Atyám? Én jól vagyok.

— Egy hónap telt el már azóta, hogy nem láttam, s nekem úgy tetszik, hogy ez a hónap olyan hosszú volt, mint egy esztendő. Szeretném viszont látni Önt, Atyám!

Ha arrafelé visz az utam, ahol az ön háza áll, könnyek gyűlnek a szemembe és sírok.

— Mondja, Atyám, igaz-e, hogy van egy kis unokaöccse? Engedje meg nekem, kis leányának, hogy én legyek a keresztanyja. Ha megengedi: boldog leszek, ha nem, akkor sírni fogok. Ó, nemes Atyám, ön azt ígérte, hogy „vasegészségesen” tér vissza hozzánk. Megvan-e már az a vasegészség? És mikor jön haza, mihozzánk?

— Ha visszajön, hozzon ám nekünk sok minden jót: kenyeret, mert éhesek vagyunk, nekem pedig cukrot, mert ha nem hoz, akkor nem szeretem többé! Ó, Istenem! Hát elhinné rólam, hogy komolyan beszélek? Hiszen csak azért írom ezeket, hogy megnevettessem, mert én a cukornál is sokkal jobban szeretem önt.

— Atyám, mint valaha a patriarkák és a próféták a Messiást, úgy várjuk mi, főképen a gyermekek és az inségesek, az ön jövetelét. Esténként elnézünk a hegyek felé, hogy lássuk, vajjon nem jön-e még.

— Ön hazament, hogy leboruljon az atyjának sírja előtt, s ott imádkozzék. Én csak egy kis leányka vagyok, az én imám nem sokat ér. Kérem, Atyám, menjen el nevemben az édesapjának sírjához, térdeljen le, hunyja le a szemét, kulcsolja össze a kezét és mondjon el helyettem egy Miatyánkot.

— Atyám imádkozzék értem.

Abeba.

(Közli: Baeteman, abessziniai hithirdető.)

„MÉG NAGYON ÉHEZEM

AZ ÚR SZENT TESTÉT . . .

Az Oltáriszentség szeretetéből fakadnak a missziós apostolkodás terén azok a hőstettek, melyeket még a

kisgyermek is oly nagy örömmel visznek véghez. Ime, egy eset, melyet Páter Bellani beszélt el. Középfrika valamelyik vidékén szentáldozáshoz járult egy sereg fiú és leánya a misszionárius vezetésével. A boldog emlékü nap estéjén elfogódott, félénk kisleány keresi fel a jó atyát.

— Kérni szeretnék tőled valamit, atyám.

— Rajta, csak add elő kéreseedet, gyermekem.

— Nem merem, atyám.

— Csak bátran, ne félj.

— Ma reggel először vettem magamhoz az Úr Jézus testét . . .

— Nagyon helyes. Bizonyára boldog vagy, nemde?

— Ó, igen, nagyon boldog vagyok, atyám. Oly jó és édes volt a szentáldozás. Eljöttem tehát, hogy megkérjelek, engedj mindennap áldoznom ezentúl, mert lásd, atyám még nagyon éhezem az Úr szent testét!

E nagylelkű kicsinyek közbenjárása és érdemei eszközöljék ki számunkra is, hogy az Istent éhezzeük, az igazságot, életszentséget és felebarátunk szeretetét nagy vonzalommal kívánjuk. *(Olaszból: Dr. Takács Károlyné.)*

„AZ ÉGBE AKAROK MENNI, HOGY LÁSSAM MENNYEI ANYÁMATI”

Filoména, a kis vak lányka már hosszabb idő óta ágyban fekvő beteg volt. Vesebaja már régóta aláaknáztta gyenge egészségét és most néhány nap alatt a sír szélére sodorta.

Sürgősen papot hívtak a betegágyhoz, aki feladta a kis szenvedőnek az utolsó kenet szentségét. Csodálatra-méltó áhítattal fogadta ezt a kis beteg s utána türelmesen viselte kínzó fájdalmait. S ajkait, melyek sohasem ismerték a mosolyt, nem hagyta el más sóhajtás, mint az, hogy „az égbe akarok menni édesanyámhoz!”

— Filoména, szomjas vagy?

— Nagyon.

— Akarsz inni?

— Az égbe akarok menni édesanyámhoz! Az égbe akarok menni . . .

— Imádkozzunk érted, hogy meggyógyuljál?

— Az égbe akarok menni . . .

A misszionárius és mindazok, kik körülötte voltak, csodálkozva és meghatottan hallgatták és imáiba ajánlották magukat, ha majd az örökkévalóságban lesz Teremtőjénél. A kis beteg megígérte ezt, de minden további kérdésre nem volt más válasza, egyre csak azt felelte: „Az égbe akarok menni, édesanyámhoz!”

Az, aki soha sem ismerte az édesanya simogató szeretetét, — mert kidobott árva, kínai gyermek volt — az égi Édesanya szerető ölére kívánczik. A Szűz Anya pedig meghallgatja az ártatlan lélek forró könyörgését. Leszáll az egekből s magához öleli az örökkévalóság után áhítozó lelket.

Ez a kis lélek mindössze hét esztendőt élt. (*Le Missioni d. C. d. G.*)

AZ ÉN FEKETÉIM . . .

Szobám tele van gyermekekkel. Milyen nagy türelemre van szüksége az embernek itt Afrikában, hogy rosszkedvét mindig legyőzze.

Mihelyt kinyílik szobám, már tódulnak be a gyermekek, miként a méhraj. Olyan boldogok, hogy ott lehetnek a misszionárius-atya mellett. Hangosan beszélnek, nevetnek a kis lurkók! Ilyenkor nagy szemeket meresztek rájuk, kissé rájuk mordulok és folytatom elkezdett leveletem.

Különösen, ha étkezem, vesznek körül kicsinyeim és ilyenkor nem visz rá a lélek, hogy kiküldjem őket. Egyik azt kérdezi: „Bambo, mit fogsz ma ebédelni?” — A másik: „Jó a kosztod?” — Főleg az a remény vonzza őket ide, hogy kis cukrot, vagy sót kapnak tőlem.

Bizony, minden készletem egy nap alatt kifogyna, ha rájuk hallgatnék. Időről-időre ennek-annak adok

egy kis falatot. Mindjárt megosztja társaival. Az utolsó, akinek nem jutott, megnyalja társai ujjait. Estefelé el kell küldenem a kis embereket.

— Hát hányan vagytok ott a sarokban? — kérdezem.

— Négyen, Atyám.

— Gyertek, kaptok egy kis cukrot, azután jóéjszakát!

Mindjárt egy tucat fekete gyerkőc terem asztalom előtt.

— Csaltatok, azt mondtátok, hogy négyen vagytok csak, nem kaptok semmit!

— Bambo — hangzik siránkozó hangon — igazán négyen voltunk csak, mikor kérdezted, ezek ott leselkedtek az ajtó előtt. (*P. Boyer J., fehér atya. Franciából: Sch. J. G.*)

ÜDÍTŐ FRISS VÍZ A BETEG

HITHIRDETŐNEK.

Ott feküdtem a szobámban, egyedül, lázasan.

A szakadó eső miatt oly szennyes lett a hegyipatak vize (melyből italunkat merítettük), hogy még az állatok sem akartak inni belőle . . .

Egy tíz éves fiúcska lép a szobámba:

— Atyám, beteg vagy?

— Igen, kis fiam.

— Mit tehetnék érted, mondd?

— Ó, ha egy kis friss vizet hozhatnál nekem: olyan szomjas vagyok . . .

— A fiú elindult; 14 órai gyalogútat tett meg s éjfélkor bekopogtatott hozzám, kezében egy üveg friss víz. A hegyekből hozta, mert emlékezett, hogy valaha tiszta forrást látott azon a sziklás vidéken, ahol a kecskéit legeltette. (*Baeteman, abessziniai híthirdető.*)

MIKOR A KISLEÁNY KERESZTEL . . .

A kis árvák lázban vannak, alig lehet fegyelmet tartani közöttük. Legtöbbjük abban reménykedik, hogy holnap néhány órára hazaengedik őket. Szegény gyermekek! Az, amit otthonnak hívnak, nem más, mint egy asszonynővérük, vagy házassfivérük, egy nagybátyjuk, vagy egyéb rokonuk viskója.

Vasárnap reggel útra kelnek. Délutánra megjönnek, s mindenkinek osztoznia kell gyermekes örömeikben. Úrangyalára valamennyien hazajöttek. Névsorolvasás. Józsa hiányzik. Társai nélküle tértek haza. Józsa másnap sem kerül elő. Kedden tíz óra tájban végre megérkezik. Kicsit reszket a félelemtől, mikor egyik rendtársunk (az első, akivel összetalálkozik), szigorú és kérdő tekintettel néz reá. „Honnan jössz?” „Hazulról.” „Hát így tartod meg ígéretedet, hogy vasárnap estére visszatérsz?” Nem, Anyám . . . hanem . . . megkereszteltem két gyermeket és . . . előbb elő kellett készítenem őket a szent keresztségre.” „Akkorák, mint én,” — fűzi hozzá komolyan. — „Mondd el, hogy történt.” „Nagybátyámnál az unokatestvérem igen lázas volt és az édesanyja azt mondotta, hogy maradjak mellette egész vasárnap. Félttem, hogy bánkódni fognak engedetlenségem miatt, de nem mertem ellenkezni. Estefelé összeült az egész család, hogy megbeszéljék, mit tehetnének még a beteg érdekében. Mialatt a nagyok tanácskoztak, nem figyeltek ránk. Én ezalatt a jó Istenről beszéltem a betegnek. A jó Istenről és az égről, az örökéletről, mely azok osztályrésze, akik hisznek és megkeresztelkednek.

A szomszéd házban is feküdt egy beteg gyermek. Ugyanaz a baja volt, mint unokatestvéremnek. Annak is elmondtam mindezt . . . Éjjel sokat gondolkoztam és sokat imádkoztam. Hétfőn reggel mind a két beteg érezte, hogy meg fog halni. Kiáltani kezdtek és azt hangoztatták, hogy a jó Isten gyermekei akarnak lenni. Oly forrón óhajtották ezt, hogy nem mert nekik senki ellentmondani. Néném maga hozta a kereszteléshez

szükséges vizet. „És hogyan keresztelted meg őket Józsa?” A kisleány elmagyarázza . . . És csodálkozva halljuk, hogy tökéletesen csinálta. Nem felejtett el semmit sem. „Tegnap este meghalt mind a kettő — meséli tovább — és én ma reggel néném távollétében sietve elhagytam házát, mert magánál akart tartani.” (Ágostonrendi missziósnővérek közlése után.)

A KIS KÍNAI NAGY KIVÁNSÁGA.

Németh József S. J. kínai hit hirdetőt egyszer katekizmusóra után, mikor a papi hivatásról is szólt, megkérte egy kicsi, 8—9 éves tanítványa:

— Azt kérném, hogy a Senfu (Páter) imádkozzék értem, hogy a jó Isten megbocsássa bűneimet.

A Páttert meghatotta az ártatlan kisfiú alázatos-sága és így szólt:

— Bizonyosan imádkozom érted és az Úr meg fog bocsátani. Hát még mit szeretnél mondani?

— Senfu kérje a jó Istent, hogy a mennyországba juthassak, — de ekkor két nagy könny csillogott az ártatlan tiszta szemekben.

— Jól van, kicsikém, ezt is megteszem, ne félj, ha mindig jó maradsz, odajutsz. Hát még mit kívánnál?

— Hogy én is sok lelket menthessek meg a jó Istennek, — de akkor már hullottak a könnyei.

— No hiszen ennél nem is lehet szebb kívánság, hogyne imádkoznám ezért! Más mondanivalód nincs, kisfiam?

Most már a kicsi zokogva felelt, de a Senfunak is könny tódult a szemébe, midőn az ártatlan kis szív leghőbb vágyát kinyilvánította:

— Imádkozzék Senfu, hogy én is pap lehessek.

HOGYAN GONDOSKODOTT A KIS NÉGER A BETEG APÁCÁRÓL.

Mária nővér, páli Szent Vince leánya, a Kongó vidékre érkezett, telve buzgalommal, de az Úr számára

a szenvedés apostoli útját jelölte ki, mert hisz hónapok óta az ágyat őrzi súlyos betegen. A derék négerék hoznak neki halat, gyümölcsöt.

Egy ragyogó szemű kis néger 50 centért szerzett számára egy Bikoroban ritkán előforduló gyümölcsöt. A főnöknő vissza akarja neki adni az 50 centet, de ő büszkén kihúzza magát: „Hát eladásra hoztam én ezt a jó gyümölcsöt?”

Másnap Vincencia nővér meg akarja nézni, érett-e a gyümölcs. A kis lurkó éppen ott áll. Rászegzi koromfekete szeméit és így szól: „De kedves Nővér, nem Önnek vettem ezt, hanem Mária nővérnek, aki beteg!”

MAJD ÉN SÍROK HELYETTED . . .

Mikor missziós állomásom hívei megtudták, hogy elvesztettem édesapámat s látták, hogy nem sírok, egy tízesztendő leányka megszólított:

— Atyám, miért nem sírsz?

— Gyermekek, én nem tudok sírni!

— Hát akkor majd sírok én helyetted.

Lekuporodott a lábam elé és egy negyedóráig zokogott, aztán haza ment. Este azt mondja anyjának:

— Anyám, ma nem tudok vacsorázni . . . nagyon szomorú vagyok . . .

Növendékeim is siettek kifejezni részvétüket. Rám-szegezték kérdő tekintetüket, az arcomról akarták leolvasni, hogy milyen érzelmek hullámoznak keblemben. Napokon át csendesen üldögéltek a sarokban még az üdülés ideje alatt is, pedig máskor nagyon is élénkek szoktak lenni. Néhány nap múlva, mikor visszatértem a szentmiséről, körülfogtak és várták, mikor pillantják meg arcomon a vidámság egy szikráját. Láttam nagy komolyságukat és elmosolyodtam . . . Erre mindnyájan ugrándozni kezdtek. Nem tudták, hogyan is mondják meg nekem, hogy mennyire szenvedtek velem. (*J. Baeteman C. M. abessziniai hithirdető. Franciából: Dr. S.*)

„JÉZUST VÁLASZTOM!”

Kumari még egészen kislány, alig hét esztendő. Csak nemrég készült első szentáldozására. Végre hozzá is eljön hát az édes Jézuska, hiszen oly buzgalommal imádkozott, tanulgatott a missziós iskolában (Előindíában).

Egy napon súlyosan megbetegedett, már-már az életéért aggódtak. Azonban betegsége nem tartott soká. Láza csakhamar elmúlt s a leányka ismét reménykedve gondolt arra a napra, mikor az övé lesz a kis Jézus, kit oly nagyon szeret. Úgy tervezték, hogy ama nagy nap előestéjén Kumari társai fényes ünnepséget rendeznek a hithirdető Atya tiszteletére . . . még zene is lesz ott.

Nagy kísértés volt ez a Kumari lelkének. Miért épp neki kell otthon maradni? Dehát okos dolog volna-e a szobát elhagyni, mikor oly gyöngé még? Nem. Kumarinak le kell mondani a szép ünnepségről.

A gyermek keserves sírását nem lehetett csillapítani. Mivel vigasztalják, mit mondjanak neki, hogy megnyugodjék? A betegápoló nővér karjaiba vette s az Úr Jézusról beszélt neki. A leányka megértette őt.

— Lásd, ha ma elmennél, annyira elfáradnál, hogy aligha áldozhatnál holnap reggel. Válassz hát, mit akarsz inkább: ma este a mulatságot, vagy holnap az Úr Jézust?

A leányka szótlanul hallgatta a jó nővért. Már nem sírt, könny se volt a szemében.

— Jézust választom, — mondta csendesen.

Másnap hordozható széken vitték a templomba. Kumari elvégezte első szentáldozását s az édes Üdvözítő biztonnal különös szeretetével ölelte isteni Szívére azt, aki őt választotta. (*Revue Missionnaire*, 1930.)

A KIS HITHIRDETŐK.

MONIKA.

Monika, a kis francia leány nemsokára betölti a tizenharmadik évét. Három esztendeje köhög már és szegény tüdeje csak nem akar meggyógyulni. El kellett hagynia az édesapját, aki katonatiszt és a Földközi-tenger túlsó oldalán állomásozik, el kellett hagynia az édesanyját, idősebb testvéreit és Bébét, a kis húgát is. Nénje Arcachonba vitte, mert a fenyők országa jót tesz a beteg tüdőnek.

Monika időről-időre levelet küld a kis húgának, akit igen szeret. E levelekben súlyos dolgokról esik szó: „Édes Bébé, én apáca akarok lenni, hogy megtéríthessem a pogányokat. Nem akarsz te is hírhirdető lenni? Oly szép dolog megmenteni a lelkeket!”

Sajnos, egyelőre nem indulhat Monika a pogányok közé, mint valaha Szent Teréz a muzulmánok közé, hogy ott vértanuhalált szenvedjen, mert még mindig köhög, vérhányása volt, vagyis: „a szíve vére beteg”, mint ő mondja.

Azért ő buzgón dolgozik a lelkek üdvösségén: imádkozik a pogányokért, alamizsnát ad a szegénynek, lenyeli a keserű orvosságot anélkül, hogy utána cukrot kérne, bélyeget gyűjt a misszionának és nagyon türelmes. Ezek az ő „nagy művei.”

Este pedig az áldozatokban termékeny nap után elégedetten tér pihenőre. Nikó (így becézik otthon) boldog ma, mert jó munkát végzett.

Egyik nap ott feküdt a kereveten, körülötte temérdek papír és könyvecske.

— Jó napot, Monika! mit csinálsz?

— Enni adok a kis hinduknak, Atyám. Nézze csak, ahány lyukat fúrtam ezen a lapon, annyszor húsz fillért kapok, azért pedig éppen egy tányérka rizst adnak a hindu gyerekeknek.

- Nagyon szereted a kis hindukat?
- Ó igen!
- Hát a kínai gyerekeket?
- Azokat kevésbbé, mert nem ismerem őket.
- Szeretnéd őket megismerni?
- Ó igen!

Ettől fogva jóbarátok lettünk.

Ősszel enyhe még az időjárás, Monika sétára indul.

— Édes néném, ma reggel imádság után azt mondtam a kis Jézusnak:

— Jézuskám, tégy velem ma azt, amit akarsz, én nem fogok panaszkodni.

Jézusnak szüksége van az áldozatra, tehát meghallgatta kis apostolának kérését. Pár perc múlva újabb erős vérhányás fogta el.

Monikát hamar ágyba fektetik. Oly gyöngeszegényke, hogy nénje mondja elő a kis Jézus imáját s így készíti elő a jó halálra. A gyermek egyre azt mondogatja:

— Azt akarom, amit Jézus akar!

Aztán ismét jobban lesz, de nem hagyhatja el az ágyat. Oly hosszú a délután s én Kínáról beszélek neki.

Úgy látszott, hogy Monika megerősödik s mi reménykedni kezdtünk, mikor ismét „beteg lett a szíve vére.” Papot hívtak, aki feladta neki az utolsó kenetet és Monika szelíden és bátran ajánlotta fel életét a kis Jézusnak: „áldozatul Kínáért.”

Tekintete lassan elhomályosodik. Nénje ágya fölé hajlik:

— Ma reggel szívedbe szállt a kis Jézus; Ő nagyon szeret és magához hív téged. Akarsz vele menni a mennyországba?

— Szeretnék élni, szerzetes lenni és megtéríteni a kis kínai gyerekeket.

— Ha az égben leszel, imáid által még többet téríthetsz meg.

— Akkor szívesen meghalok. Kérem Istent,

bocsássa meg bűneimet . . . imádkozni fogok mind-
azokért, akiket szeretek.

Egy pillanatra megkönnyebbült:

— Néném, meggyógyított a kis Jézus. Nem,
mégsem . . .

Másnap befejezte a gondolatát:

— Eddig öten voltunk, most csak négyen lesznek.
Egy kis szent megy a mennyországba!

Monika napról-napra gyöngül. Aztán minduntalan
keserűbbnél-keserűbb orvosságokat kell lenyelnie, ami
sok szenvedést okoz a beteg és elgyöngült leánykának.
Ilyenkor szívére szorítja a feszületet vagy a kis Jézus
szobrát és felsóhajt:

— Fogadd el. Érted teszem és a kínai gyermekekért.

Egyszer olyan orvosságot nyújtanak neki, amitől
különösen undorodik. A csésze szélére állítja a szobrocsc-
kát:

— Kis Jézuska, idd meg helyettem, te már
megszoktad a szenvedést, nem fog oly nehezedre esni,
mint nekem.

Aztán mégis elszánja magát az áldozatra és egy
hajtásra megissza a csésze tartalmát.

— Nos, megvan. Emlékezz meg Jézusom, hogy
érted tettem.

Máskor apró kortyokban nyeli le az orvosságot,
azután a kis szobor felé fordul:

— Láttad, hogy háromszorra ittam meg ezt a
keserű borzalmat?

Mikor a fájdalmak erősödnek, eszébe jut az ő
kis szentjének, a Gyermeke-Jézusról nevezett szent
Teréznek egyik eseménye. Liziő kis virága nagyon
beteg volt már és nagy szenvedésbe került engedelmes-
ségből sétálgatnia a kertben. Ekkor mondta e szavakat:
Szívesen sétálok egy misszionáriusért. Valahol, igen
messze talán nagyon elfáradt egy hithirdető apostoli
útjában, felajánlom az én fáradságomat a jó Istennek,
hogy enyhítse az övét. Monika megismétli szent Teréz
áldozatát:

— Jézuskám, neked adom szenvedéseimet egy fáradt hithirdetőért.

Életének utolsó napján sem áldozhatott már, mert igen gyenge volt és hányási roham foghatta volna el. Körülállták az ágyát.

Napközben meglehetősen nyugodt volt. Estefelé azt kérdezte:

— Ugy-e, nemsokára meghal a kis Nikó? — Igen, — felelte a nénje. — Arcocskája földerült, ez volt az utolsó mosolya.

A halálát megelőző két óra sok szenvedést hozott neki. Halvány ajkai egyre azt rebegték: „Jézus! jöjj, jöjj gyorsan! Végy magadhoz Jézusom!”

Egyre gyengült a szíve. „Szárnyaim nőnek!” — sóhajtott. — „Kedves kicsi kínai gyermekek . . . oly sokan vannak! Jézus! . . . Jézus . . .” Haldoklásában is hithirdető volt.

Monika ott nyugszik most a breton földben, drága lelke Jézusnál van.

Kedves jó lélek, imádkozz Szent Terézkével és mennyei testvéreiddel a missziókért és a misszionáriusokért.

Imádkozz azzal a huszonegymillió kínai, hindu, afrikai és egyéb országbeli kis szentel, akik előtted szálltak a mennyországba, mert „az aratni való ugyan sok, de a munkás kevés.” (P. Gibert G. S. J., *kínai hithirdető.*)

„ÉN MÁR HATÁROZTAM . . .”

(Egy hőslelkedő 12 éves magyar kisfiú, Szinay Jancsika életéből.)

A nagynéni becsukta a könyvet és fölneézett. A szembenlevő karosszékekben, fehér matrózzruhában kis fiú ül mozdulatlanul. Ragyogó fekete szeme a távolba tekint . . . észre sem vette, hogy a történet befejeződött. — „Jancsika” . . . — A gyermek osszerezzen. Lángoló arcán két ragyogó könnycsepp gördül alá . . . „Szegény, szegény néger gyermekek . . . és azok, akik még pogányok! „Szegények, nem ismerik a Jézus-

kát!"... „Anna néni, meglátod, ha én nagy leszek, én elmegyek hozzájuk . . . misszionárius leszek és megtérítem őket . . . elviszem nekik az Üdvözítőt!" És szemében ott ragyogott a minden nehézséget leküzdő elhatározás.

Ez a tűz Jancsika szemében még igen sokszor fellángolt. Hogyne, hiszen legszívesebben csak missziós történeteket olvasott. Látva a szegény pogányok szomorú sorsát, elhatározásában mind jobban és jobban megerősödött . . .

Múlnak az évek. Kis szívének nagy vágya mindig erősebb, követelőbb lesz: Ki a misszióba! Erről azonban csak ritkán beszél... ez az ő titka. Nem beszél, de tesz. Gyűjtögeti a filléreket, nem nyugszik, míg pár pogány gyermeket ki nem vált. Érti, hogy nem elég vágyódni, tenni is kell!

* . *

Jancsika elvégezte a negyedik elemít. Egyik nap az alig 10 éves fiú avval a nagy kéréssel áll meglepett szülei elé, hogy engedjék őt a missziós intézetbe. Képzeltetik a jó szülők ijedtségét. Odaadni kisfiukat, akit annyira szeretnek! Most, ilyen fiatalon? Igyekeznek lebeszélni, kéri, gondolja meg, mit akar . . . hiszen még csak gyermek . . . és mit fog majd csinálni apuka, anyuka nélkül . . .! De ő hajlíthatatlan! Egyszer édesanyja külön kéri: mondjon le tervéről. Jancsika felemeli fejét, ragyogó szemével édesanyjára tekint: „Anyukám, én már határoztam, de ha nem akarod, hogy menjek, akkor itt maradok!" Szerényen ugyan, de oly erővel és elhatározással mondotta ezt, hogy szülei belátták, hogy az Isten hívja őt. Nem ellenkeztek. És Jancsika elment . . .

Az első legnehezebb lépést megtette. Mosolyogva hagyta ott az otthonát, szüleit, testvérkéit, akiket annyira szeretett, elhagyta mindenét . . . a misszióért . . . Jézusért. További élete készület a nagy munkára. Jó szíve közkedve teszi. Mindenét szétosztja pajtásai közt. Ha társai megbántják, imádkozik értük. Nehezen

megy a tanulás . . . csak előre! Egy gondolat lebeg előtte, az ő nagy vágya, mindent ezért tesz . . . a missziókért . . . Jézusáért!

Gyakran látjuk őt a felüdülés alatt, amint kipirult arccal sétál barátjával és szövi a tervet apró részletekkel: . . . csak ki, ki a misszióba!

Az Úr Jézus azonban mást határozott. Ezt az ártatlan kis lelket lefoglalta Önmaga számára. Jancsika megbetegedett . . . Szenvedése emberfeletti! Halála, kínokban gazdag misszionárius-halál. És csodálatos, a gyöngye gyermek hősie türelemmel, misszionáriusi nagylelkűséggel viseli kínjait hosszú heteken át. A gondolat, mely egész életét áthatotta, nagy vágya: a misszió, híven kíséri élete utolsó percéig. Még haláltusájában is erről beszél . . . Végre eljött a pillanat, hogy egyesüljön azzal, akiért küzdött, szenvedett, akiért még küzdeni, szenvedni akart . . . egyesülhetett Jézusával.

1931. április 1-én zúgtak a soproni harangok. Jancsikát kísérték utolsó útjára . . . Zúgnak a harangok . . . Csodálatos! . . . A kis fehér koporsót hatalmas tömeg veszi körül. Hatszáz ember, tízegynéhány pap. Nem gyász-, de diadalmenet ez, melyet a jó Isten rendezett az ő jó gyermekének, az ő kis hősének.

Ily kedves volt a Jézuska előtt Jancsikának a vágya a missziók után! Mikor látta, mint küzd hivatásáért, mily hősie lemondással hagyja el szüleit, cseréli el a jó meleg otthont a Missziós intézet szegénységével! Mint szenved betegségében nagylelkű türelemmel és mindezt a missziókért, a lelkekért, Ő érte. Ezért őt annyira megszerette, hogy mint pompázó kis virágot felvitte magához az égbe. Felvitte az égbe, hogy ott pártfogója legyen a misszióknak és segítője mindazoknak, akik szívükön viselik a szegény pogányok sorsát és fáradoznak értük itthon, vagy a messze távolban.
(P. L. S. J.)

TE NEM HALLOD ŐKET?

Sok évvel ezelőtt egy kis fiú játszott az udvar homokjában. Kis gödröcskéket ásott, aztán lehajolt és fülét a gödröcskének nyílására tette.

— Mit csinálsz, Juste? — kérdezték.

Ő így válaszolt:

— Hallgatom, hogyan hívnak engem nagy országukba a kis kínaiak.

A kis Breteniéres Juste később valóban hithirdető lett és Kínában vértanu halált halt hitéért, Istenéért.

AZ ANYAI SZÍV A KÉRDÉSEK KERESZTTÜZÉBEN.

— Anyácskám! Nem segítenél egy kicsit számolni?

— Szívesen, kisfiam! De micsoda nagy számolni valód van neked?

— Mondd csak anyám, ha háromezret elosztunk százmillió közt, hány jut egy millióra?

— Hány? Hát harminc. Nos és?

— Harminc — egy millióra! Hiszen az rettenetesen kevés! Ugye anyám? — tűnődik tovább a fiú.

— De miről is beszélsz te, fiam?

— Az afrikai négerekről, drága anyám!

A jó anyán borzongás futott végig. De a fiú kérlelhetetlenül tovább faggatta.

— Most pedig segíts egy kis összeadást is csinálni. Adj ahhoz a háromezer apostolhoz egyet, édesanyám!

Az anya keblére vonja gyermekét és könnyező szemmel, de nagylelkű szívvel rebeגי:

— Jól van fiacskám . . . adjunk egyet a háromezerhez, ha Isten is úgy akarja!

Ha meg akarja ismerni a világ-
misszió hőseinek áldozatos küzdelmét
a lelkekért,
ha érdekli Önt a pogány országok
élete, népe,
ha Ön is részt akar venni a hithirde-
tés nagy munkájában,

*fizessen elő a legnagyobb magyar
missziós folyóiratra:*

a

Katolikus Missziókra.

Minden hónap elején gazdag, változa-
tos tartalommal jelenik meg. A magyar
hithirdetők levelei, eredeti missziós
képek, stb. stb. tájékoztatják az olva-
sókat a hithirdetés érdekes esemé-
nyeiről.

Előfizetési ára egész évre csak 2 P.

*A Katolikus Missziók kiadóhivatala:
Budapest, VIII., Horánszky-utca 20.*

TARTALOMJEGYZÉK.

Előszó	3
------------------	---

HITHIRDETŐK.

A szeretet legnagyobb hősei	7
Bilincsekben Krisztusért	10
A munka hevében	13
Isten iránti szeretetből	14
A nagy hithirdető bátorsága	14
Hithirdető nővér leprában halt meg	15
A kongói misszió hőskorából	16
Miért áldozza fel ifjúságát?	18
„Asszony, nagy a te hited!”	18
Egy meggyilkolt kínai hithirdető utolsó szavai	20
Megható gyónás	23
A beszéd hatása — néger módon	23
Haldokolva is apostolkodik	24
Jó fogadtatás	27
Csudálatos a nagy apostoli lélek halála	28
Legyen meg a te akaratod	29
Hithirdető anyja akarok maradni	31
A missziós élet örömeiből	31
Akit a sírból mentettek meg	36
Pompás vacsora	36
„A jó pásztor életét adja juhaiért”	37
A hitvalló ujjak	38
Édesanyám	44

AZ ÚJ KERESZTÉNYEK.

„Nagyobb szeretete senkinek sincs”	47
Tréfálódzva ment a halálba	51
Szószerint vették	52
Csudálatos keresztények	52
Bátor katekéta	54
A négerék és Krisztus szenvedése	55

Néger törzsfőnök levele az apácákhoz	55
„Küldj nekünk egy hithirdető atyát”	56
Nyomorék testben szép lélek	57
Mikor a feketé leckézteti meg a fehéret	57
A belpoklos imádsága	58
Meg nem érdemelt szemrehányás	59
Ők is szeretik a Szűzanyát	60
„Ne féljetek azoktól, akik megölik a testet”	60
Jézus csak a lélek belpoklosságát útálja	62
János mester önzetlensége	63
Az isteni kegyelem útjai	64
Szegény hindu fejedelmi ajándéka a misszióknak	67
Pörösködés	68
Hála	69
Színes szentek	70
Baia, a hős leány	71

A GYERMEKEK.

Karácsonyi rablók	75
„Meg akartuk menteni az Édesanyánkat”	78
Egyesült erővel	79
Forró csókot az ostyára	80
Különös kis tolvaj	81
Jézus nagyon szerette a kis gyermekeket	82
Szőget vert a lábába	83
Húsvétig	84
A bőjt	84
Az angol és a néger szóváltása	85
A szent Szívért	86
„Mondd meg a hithirdetőnek, hogy ismerlek!”	87
Haza megyünk	88
Mit tesz érted Jézus?	89
A kis abesszíniai önmegtágadásai	90
A kis ministráns	91
Meghalok az örömtől	93
Nagy kereszt volt a mellébe hasítva	94
Kibékülés	95
Jézusért	95
A nagy segítség	97
Van-e hitük az újkeresztényeknek?	97
Bátorság!	97
Egy gyermek levele a hithirdetőhöz	98

„Még nagyon éhezem az Úr szent testét . . .” . . .	99
„Az égbe akarok menni . . .”	100
Az én feketéim	101
Údító friss víz a beteg hithirdetőnek	102
Mikor a kisleány keresztel	103
A kis kínai nagy kívánsága	104
Hogyan gondoskodott a kis néger a beteg apácáról . .	104
Majd én sírok helyetted	105
„Jézust választom!”	106

A KIS HITHIRDETŐK.

Monika	109
„Én már határoztam . . .!”	112
Te nem hallod őket?	115
Az anyai szív a kérdések keresztútjében	115

